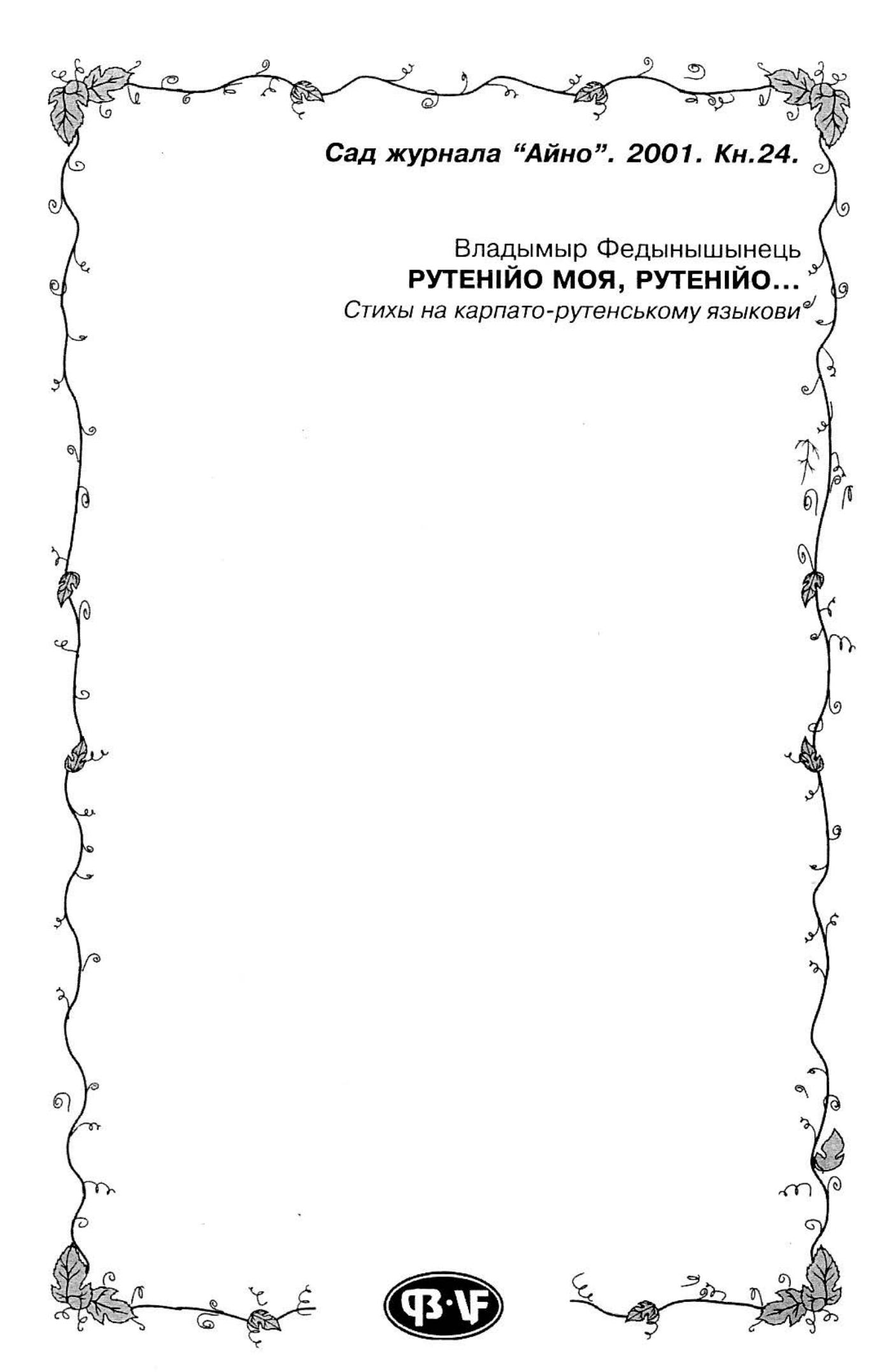

Владымыр Федынышынечь

Рутенійо моя, Рутенійо ...

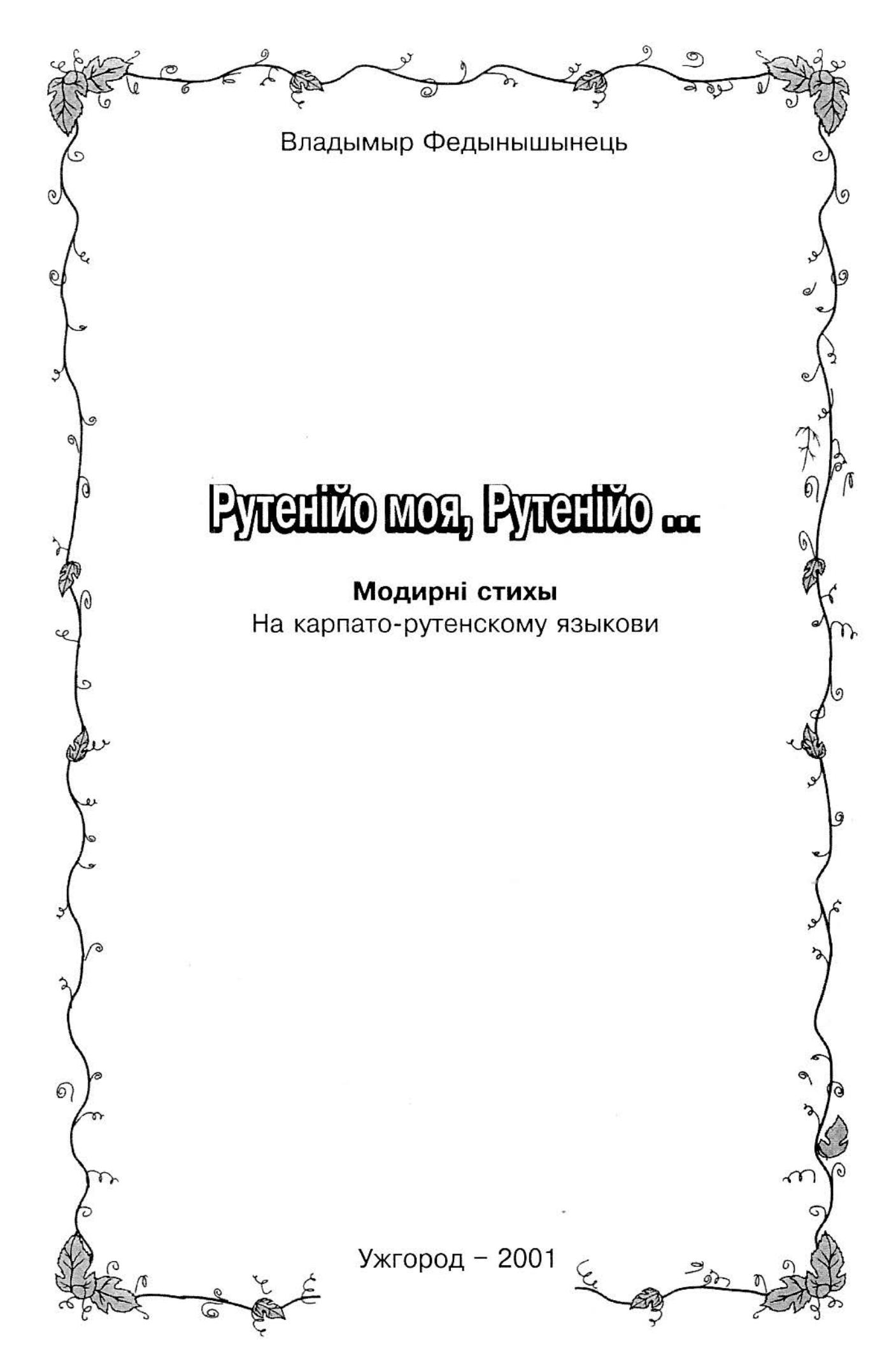

Сад журнала “Айно”. 2001. Кн.24.

Владымыр Федынышынець
РУТЕНІЙО МОЯ, РУТЕНІЙО...

Стихи на карпато-рутенському языкови

Владымир Федынышынець

Рутенійо моя, Рутенійо ...

Модирні стихи

На карпато-рутенському языкови

Ужгород – 2001

ББК 84.4.Карп.-рут.6-4

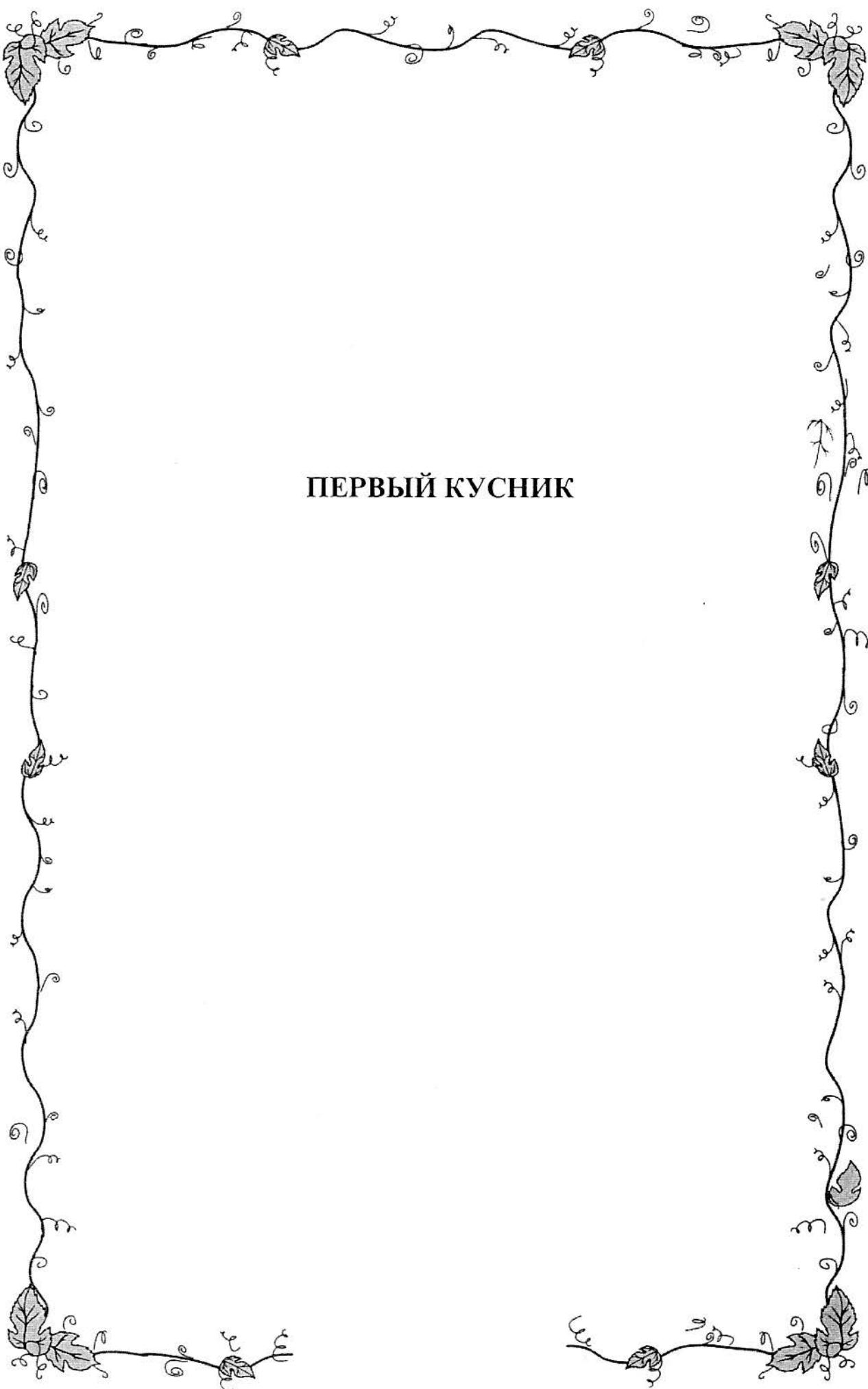
Ф - 32

УДК 808.1

Стихи Владимира Федынышынца необычайные,
модерни. Він култівує куртый верлібр гі форму,
глядяючи національну метафоричну одіж діля мысли.
Нова книга поета назад сесе присвідчує.

Верзія обгортки і дизайн сборника – авторовы

© Федынышынець В.С., 2001, стихи, есей, дизайн

ПЕРВЫЙ КУСНИК

I

Рутенійо моя, Рутенійо!
Йо-йо! Йо-йо! Йо-йо!
Ты моє спасеніє
І воскресеніє.
Мойо
Мумійо!

30.III. – 3.IV.99

Ужгород

2

Теріторія
Терра інкогніто.
Айбо не інків –
Рутенів –
Заросла ялинником.
Ніт, – терником.

5.X.2000

3

Він пробудиться, мій нарід, –
Бо кілько мож спати?!
Уже два сторочя спит,
Обы не журитися сонцем.
Він прозріє, мій нарід.
Бо кілько мож очи держати закритими,
Обынич не відіти?!
Він учує накониць, мій нарід, –
Що му гойкают.
Бо кілько мож затыкати уха,
Обынич не чути?!
Він прорече, мій нарід.
Бо кілько мож мовчати?!
Щи забуде говорити.

31.V.99

4

Кажда звірина, пташина
 Має свою національність;
 Лисиця – українка.
 Медвідь – великорос.
 Олень – чех.
 Кіт – жид.
 А карпато-рутен – се віл.
 Кажда рослина має свою національність.
 Карпато-рутен, кажім,
 Є трепетов,
 Бо вський живот трясеся,
 Гі лист на трепеті.

11.IV.99

5

Блюза у гробі зотліє,
 А значок –
 Герб з медведиком –
 Лишиться.
 Археологи відкопають мій скелет
 І по значку з медведиком
 Оприділят,
 Що туйки лежат останки
 Послідного карпато-рутена

Великодна ніч на 15.IV.01

6

Русинський народ

Треба складовати по кавалках, –
Як черепки складують археологи,
Обы з того вийшов
Давний файнай товкан.

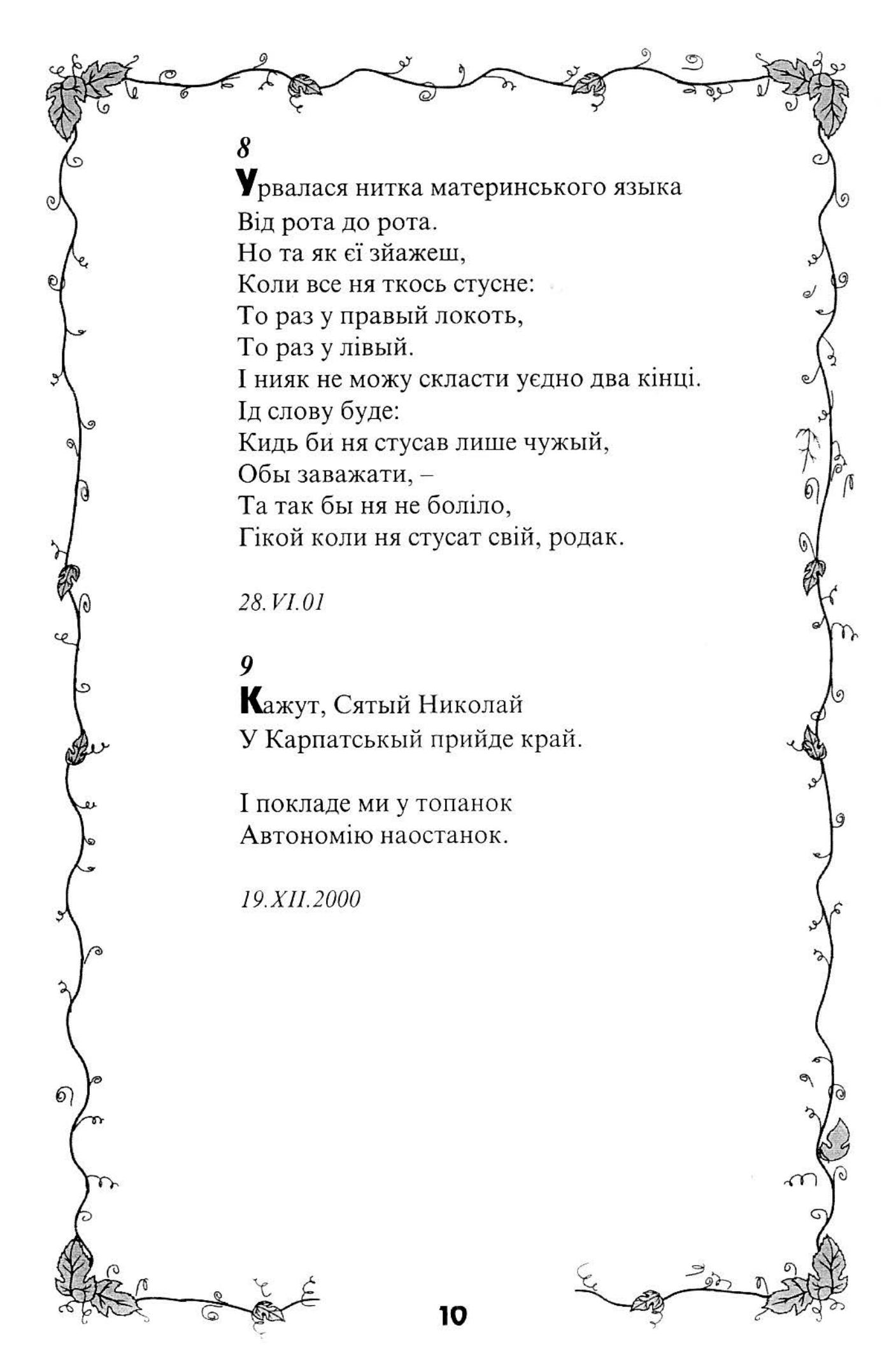
19–20.VII.00

ред. 2.IV.01

7

Спутник підвісили,
Параболу направили...
Айбо чому в нас телевізія вказує,
А по нашему не говорить?

24.II.02

8

Урвалася нитка материнського языка
Від рота до рота.
Но та як єї зійажеш,
Коли все ня ткось стусне:
То раз у правый локоть,
То раз у лівый.
І нияк не можу скласти уєдно два кінці.
Ід слову буде:
Кидь би ня стусав лише чужий,
Обы заважати, –
Та так бы ня не боліло,
Гікой коли ня стусат свій, родак.

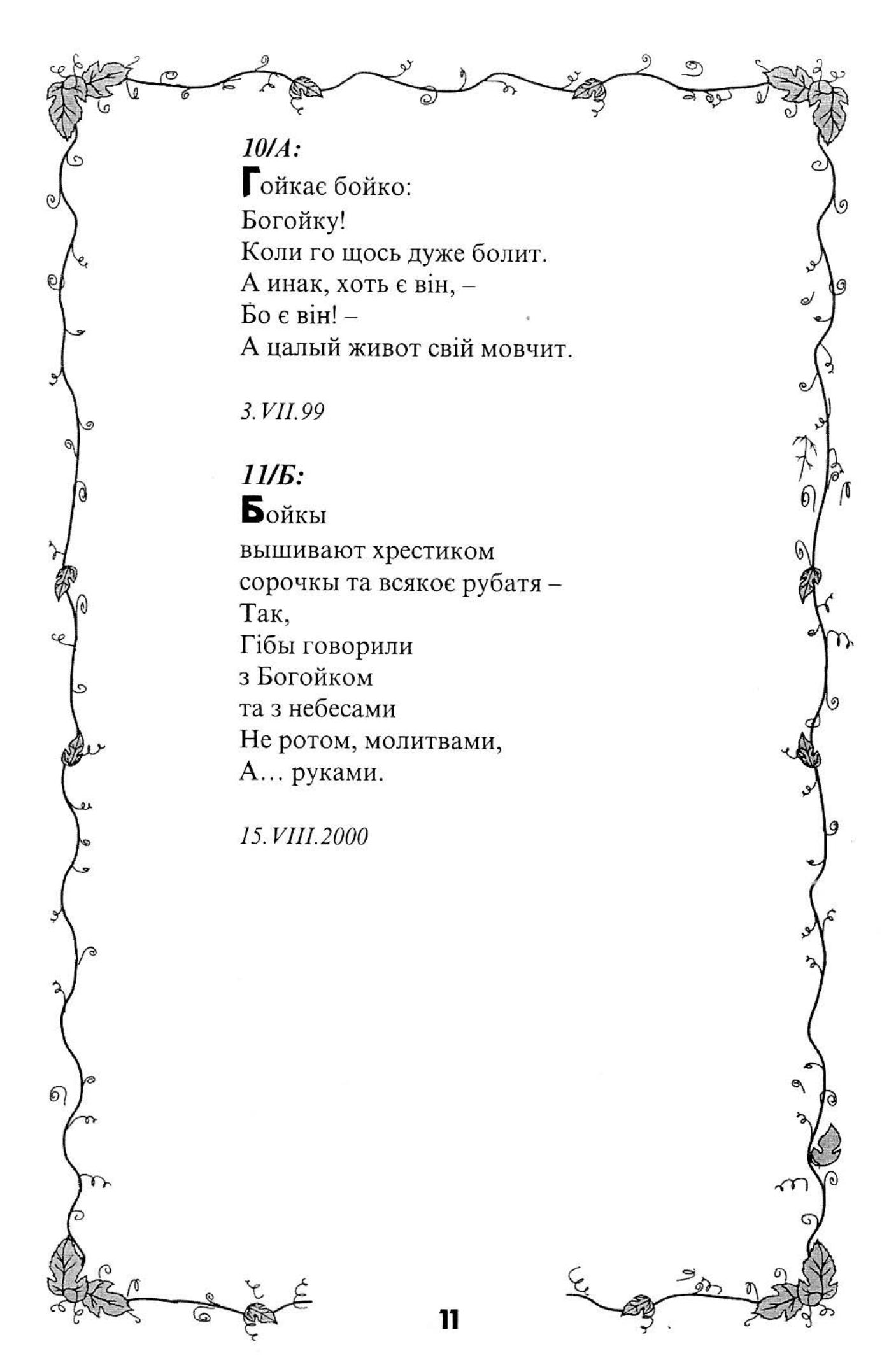
28.VI.01

9

Кажут, Сятий Николай
У Карпатський прийде край.

І покладе ми у топанок
Автономію наостанок.

19.XII.2000

10/A:

Гойкає бойко:
Богойку!
Коли го щось дуже болить.
А інак, хоть є він, –
Бо є він! –
А цялый живот свій мовчит.

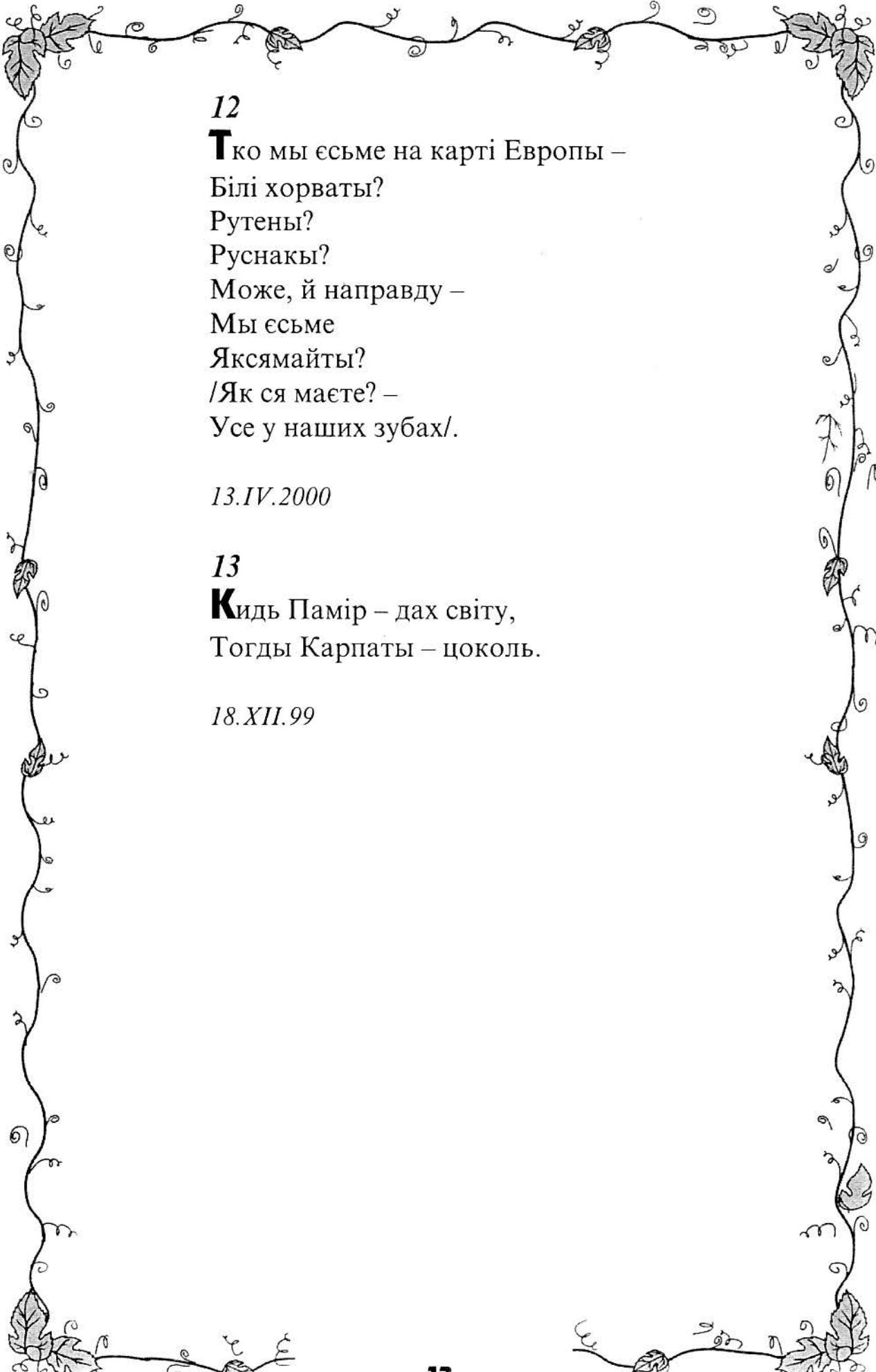
3. VII.99

11/Б:

Бойки

вышивають хрестиком
сорочки та всякоє рубатя –
Так,
Гібы говорили
з Богойком
та з небесами
Не ротом, молитвами,
А... руками.

15. VIII.2000

12

Тко мы ёсьме на карті Европы –
Білі хорваты?
Рутены?
Руснакы?
Може, й направду –
Мы ёсьме
Яксямайты?
*/Як ся маєте? –
Усе у наших зубах/.*

13.IV.2000

13

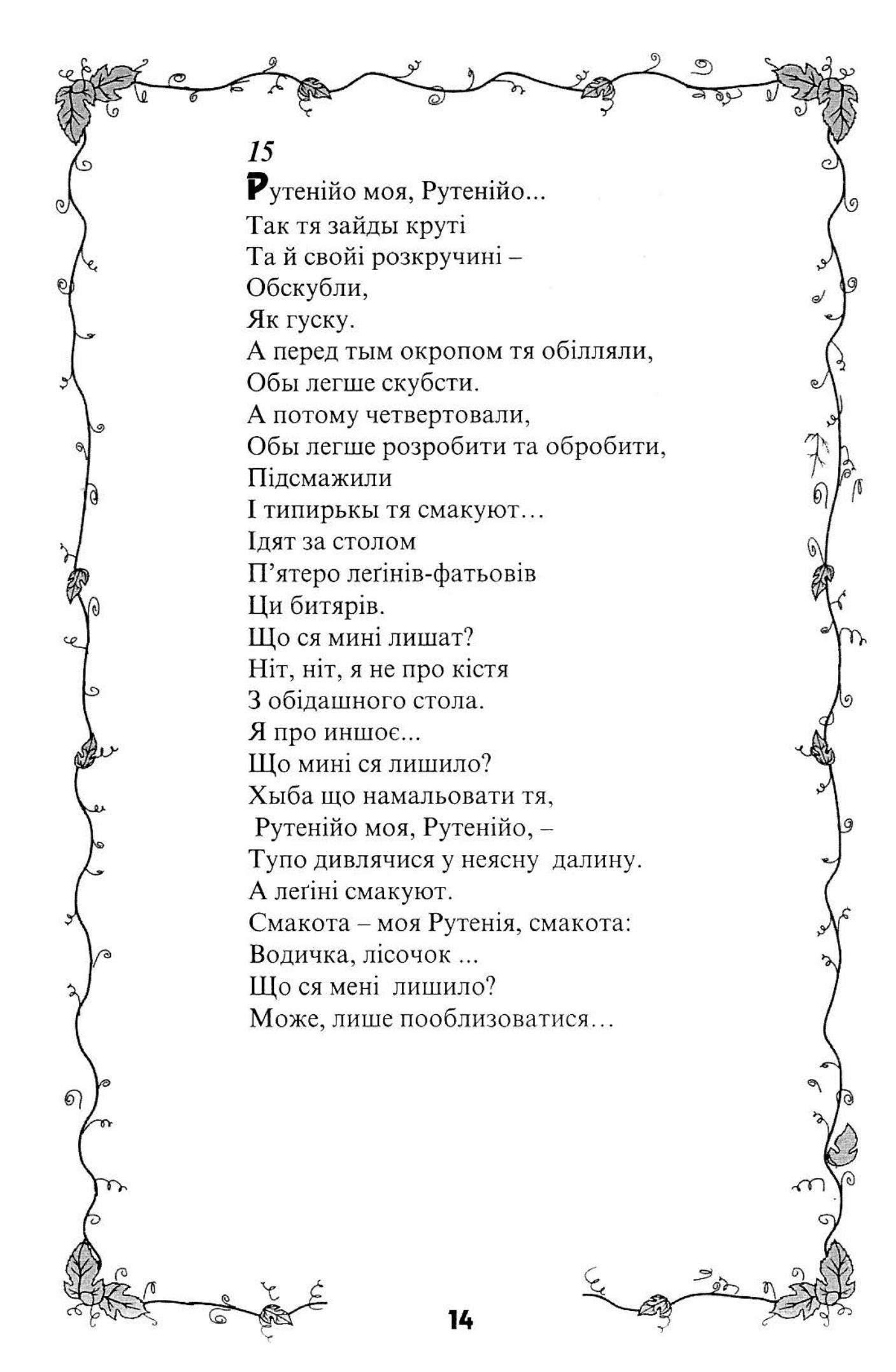
Кидъ Памір – дах світу,
Тогды Карпаты – цоколь.

18.XII.99

14

Пане-товарышу,
Легко любити
Подкарпатську Русь
Іздалеку,
Через горы, море, океан...
Тяжче єї любити,
Жиючи в єї чириві.

15.XI.01

15

Рутенійо моя, Рутенійо...

Так тя зайды крути
Та й свої розкручині –
Обскубли,
Як гуску.

А перед тым окропом тя обілляли,
Обы легше скубсти.

А потому четвертовали,
Обы легше розробити та обробити,
Підсмажили
І типирьки тя смакуют...

Ідят за столом
П'ятеро легінів-фатьовів
Ци битярів.

Що ся мині лишат?
Ніт, ніт, я не про кістя
З обідашного стола.

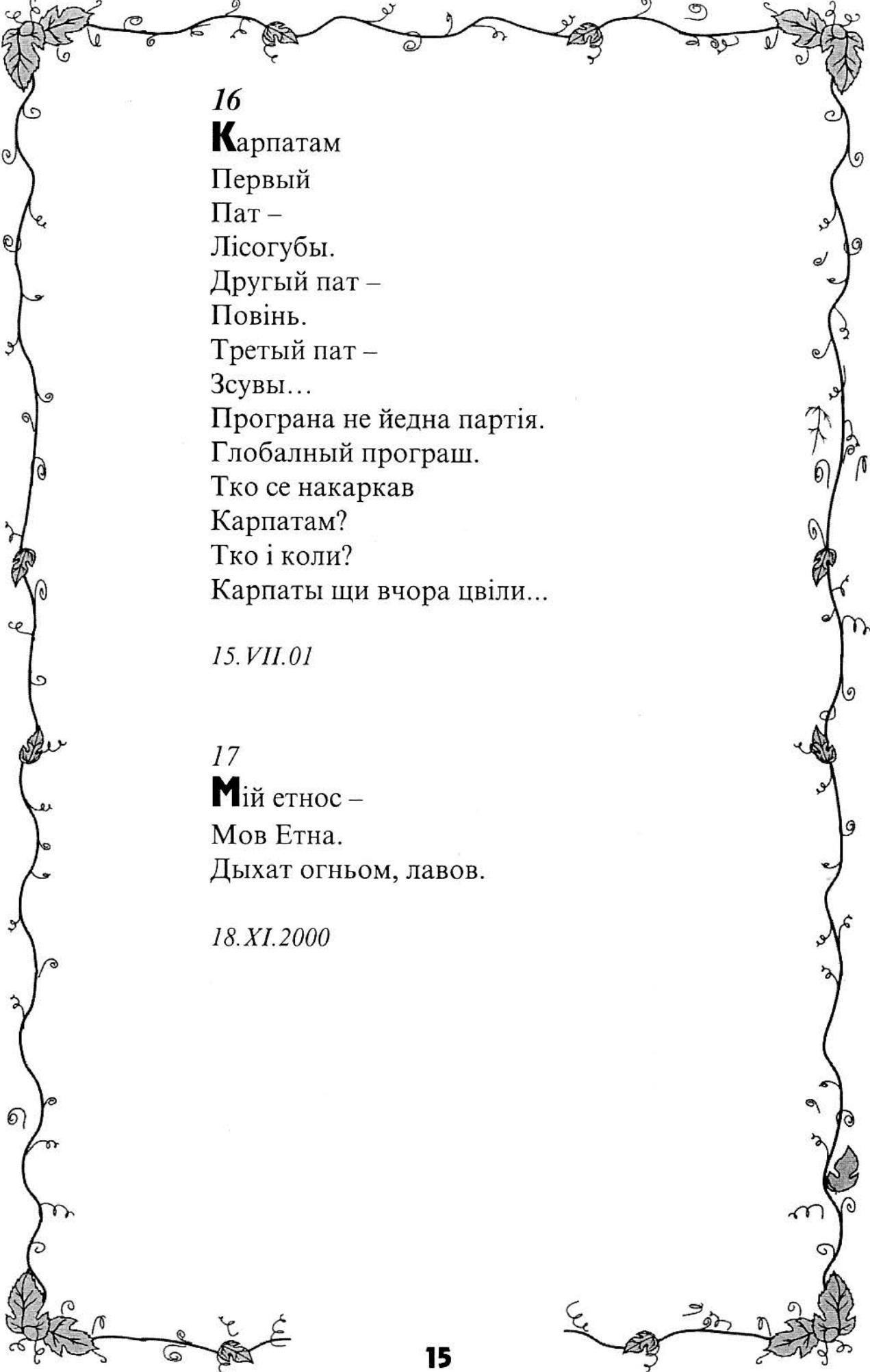
Я про іншое...
Що мині ся лишило?

Хыба що намальовати тя,
Рутенійо моя, Рутенійо, –
Тупо дивлячися у неясну далину.
А легіні смакуют.

Смакота – моя Рутенія, смакота:

Водичка, лісочок ...

Що ся мені лишило?
Може, лише пооблизуватися...

16

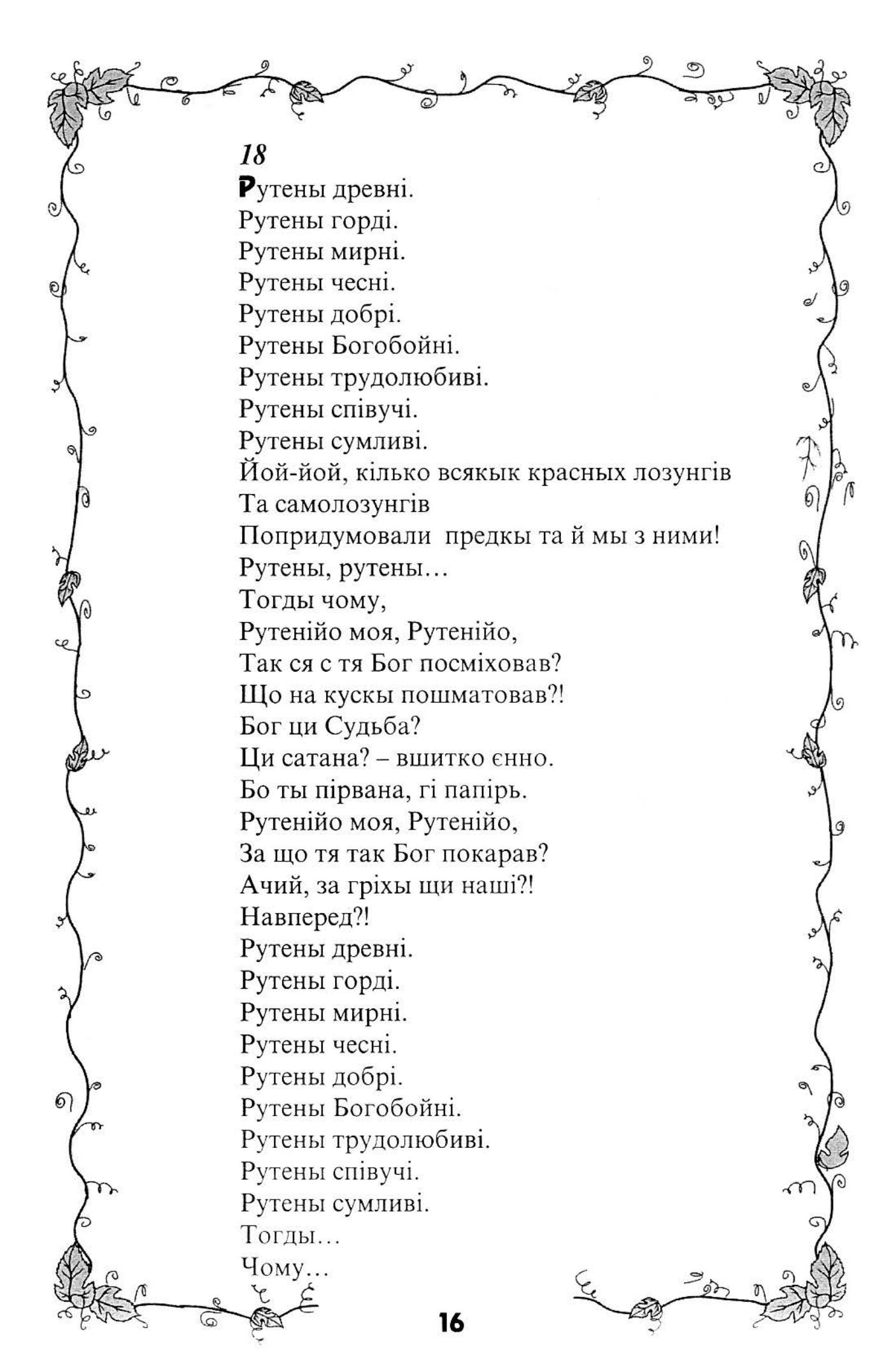
Карпатам
Первый
Пат –
Лісогубы.
Другий пат –
Повінь.
Третий пат –
Зсуви...
Програна не йедна партія.
Глобалный програш.
Тко се накаркав
Карпатам?
Тко і коли?
Карпаты щи вчора цвіли...

15.VII.01

17

Мій етнос –
Мов Етна.
Дыхат огньом, лавов.

18.XI.2000

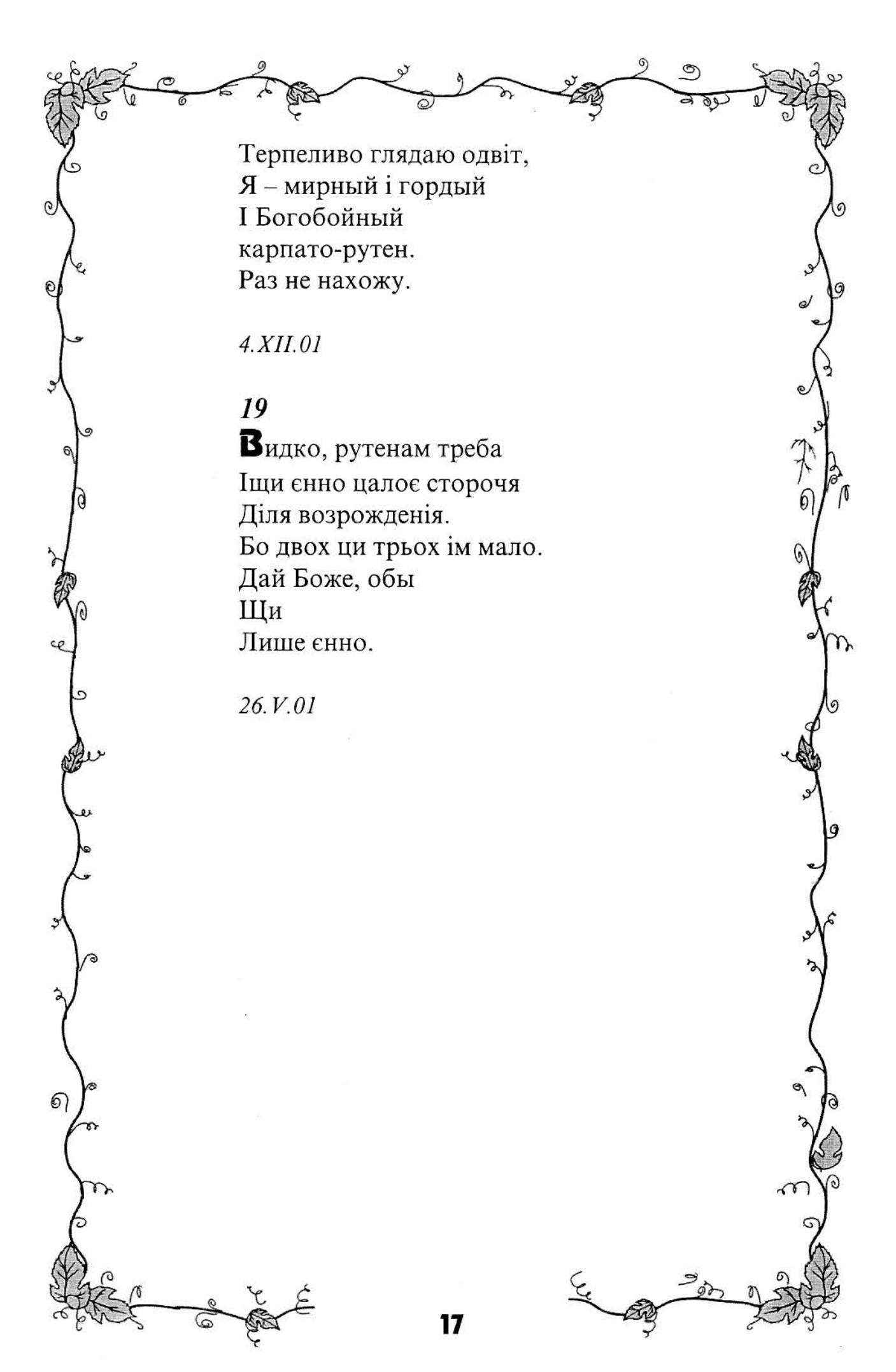
18

Рутены древні.
Рутены горді.
Рутены мирні.
Рутены чесні.
Рутены добрі.
Рутены Богобойні.
Рутены трудолюбиві.
Рутены співучі.
Рутены сумливі.
Йой-йой, кілько всяkyк красных лозунгів
Та самолозунгів
Попридумовали предки та й мы з ними!
Рутены, рутены...
Тогда чому,
Рутенійо моя, Рутенійо,
Так ся с тя Бог посміховав?
Що на куски пошматовав?!

Бог ци Судьба?
Ци сатана? – вшитко єнно.
Бо ты пірвана, гі папірь.
Рутенійо моя, Рутенійо,
За що тя так Бог покарав?
Ачий, за гріхи щи наші?!

Навперед?!

Рутены древні.
Рутены горді.
Рутены мирні.
Рутены чесні.
Рутены добрі.
Рутены Богобойні.
Рутены трудолюбиві.
Рутены співучі.
Рутены сумливі.
Тогда...
Чому...

Терпеливо глядаю одвіт,
Я – мирний і гордий
І Богобойний
карпато-рутен.
Раз не нахожу.

4.XII.01

19

Видко, рутенам треба
Іщи єнно цалоє сторочя
Діля возрождення.
Бо двох ци трьох ім мало.
Дай Боже, обы
Щи
Лише єнно.

26.V.01

20

Назад щось ми діскомфортно:
Хожу,
Хапаючися за сердечний мускул.
Ага:
Се – від діскомфорту в русинстві.

31.I.02

21

Русинство –
Подаколи,
Гі трухлявоє дерево,
Якое силуєся родити яблыка.

24.III.2000

22

Y мене доміство із пламени:
Вшитко горит:
І вода,
І хаща.

3.XII.01

23

Коли тну собі кусинь хліба,
Паланицю притуляю до грудий,
Як дітвака.
І дітвак є круглим хлібом
Карпацької родини.

22.III.2000

24

Я прийшов на село у гості
І гет-им подзьобав киндиришів
У маминому городци.
Мама рада, що-м ся наїв киндириши.
Будут на ня сердиті
Лише наші репинські потятка.

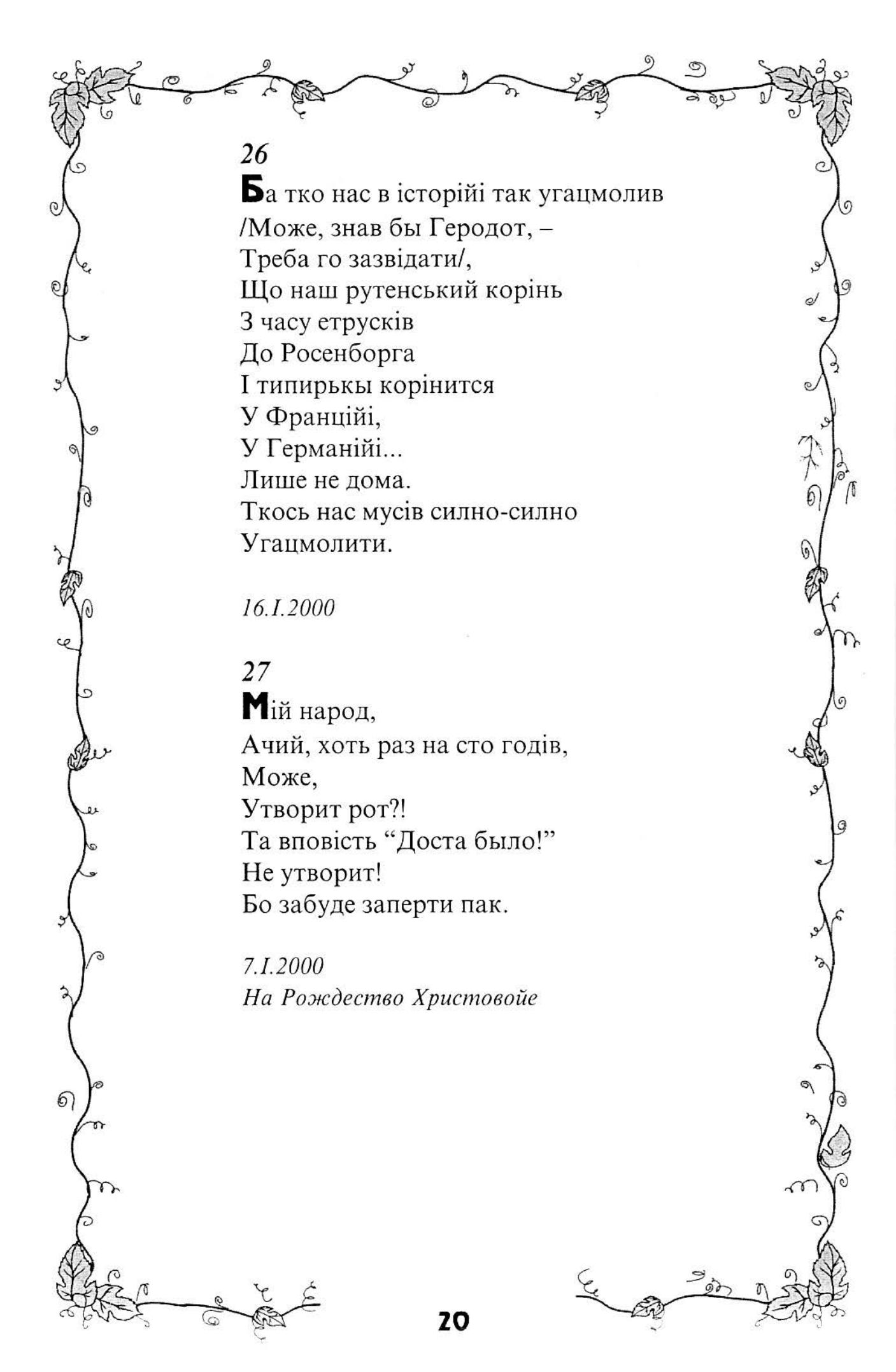
4.VII.01

Репинний

25

За столом сидит журा,
На печі лежить журা,
По хыжи бігат жура.
На поді жура,
По двору жура.
Й Ісус Христос зажуреный
На образи в хыжи
І на Хресті коло хыжі.

8.II.02

26

Ба тко нас в історії так угацмолив
/Може, знову Геродот, –
Треба го зазвідати/,
Що наш рутенський корінь
З часу етрусків
До Росенборга
І типирьки корінится
У Франції,
У Германії...
Лише не дома.
Ткось нас мусів силно-силно
Угацмолити.

16.I.2000

27

Мій народ,
Ачий, хоть раз на сто годів,
Може,
Утворит рот?!
Та вповість “Доста было!”
Не утворит!
Бо забуде заперти пак.

7.I.2000

На Рождество Христово

28

Суперукрайинце,
А майскорше – псевдоукрайинце
Не пушають Масарика в Ужгород,
Ни зимльов, ни воздухом.
Не дають му візу.
І сесе у 2002-ім годі.
Айбо Президент Масарик
У душах краян давно.
А відты го не выженеш,
Старый яничаре-русначе.
А я щи собі замкнув Масарика
У своїм сирці.
Не вкрадеш!

7–8.II.02

29

Ниськи модно
Міняти, переробляти,
Заново принимати
Разное гражданство.
А мині не треба:
Я – Масариків гражданин.
Так ми дідо заповів.

4.V.01

30

Кідь бы зараз стався землетрус у Карпатах,
І я,
Приваленый плитов,
Не встиг бы дописати роман про Масарика, –
Сесе была бы трагедія з трагедій,
Бо тото буде роман над романами...
Затото й не было землетруса.

10.IX.99

31

Я дуже люблю бывать у Празі.
Сесе так,
Гіби-м бывав дома,
І нигде не ходив.

18.I.2000

32

Судьба,
Що мій динь уродин –
9 мая –
Совпав із Днем Поразки.
9 мая – се динь поразки
Моєї державности.
А хотілося було побіды.
Не судьба!

8.V.01

33

Терпіт, русини-земляки,
Сусіди-сусідове
І тоты граждане,
Що жиуют на Западі,
Терпіт,
Докы мы ся пробудиме,
Докы мы ся помириме,
Докы выйдеме на путь межи собов.
Довго щи, правда, треба терпіти:
Піввіка злого режима
Знекровили наш мозок і нерви.

3.XI.00

34

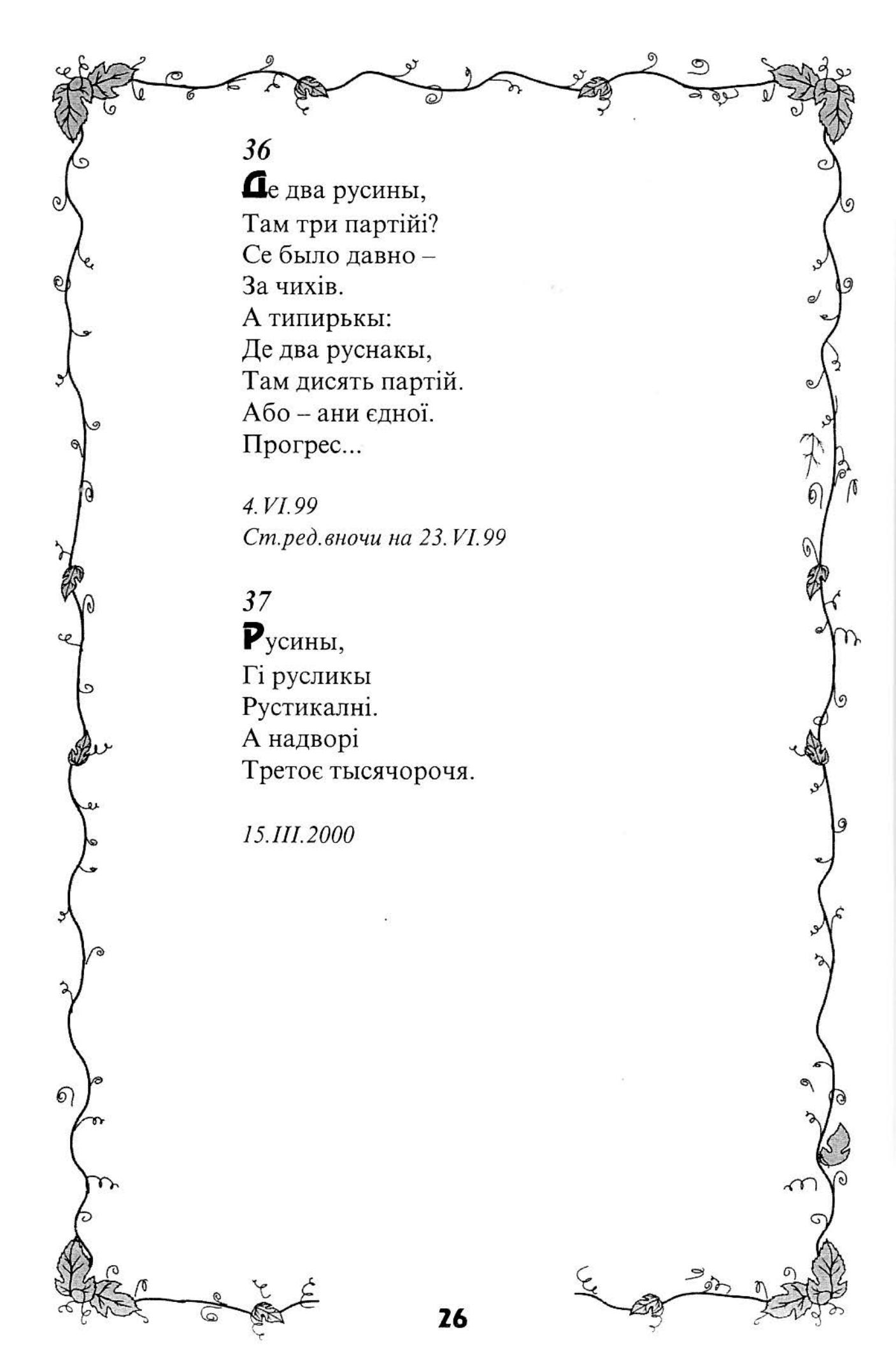
Пожары на планиті,
Повени,
Землетрусы,
Вулканы.
Спазмы погоды.
Клімакс
Клімату!
Невже перестане родити
Зелена Земля?!

А що бде робити?
Піде на космічну пензію?
Та не прожие...
Хыба по український...

16.VIII.01

35

Міленіум, міленіум...
Послідний децембер.
Послідний тиждинь
Збігаючого сторочя.
Се – послідний понеділник,
Послідний вівторник,
Послідна середа,
Послідний читвирь,
Послідна п'ятниця,
Послідна субота,
Послідна неділя...
Послідний динь.
Добре, русини,
Що щи жиєме,
Щи-сьме не скыпіли,
Щи-сьме не скітилися.
Щи жиєме, Богу дяковати, –
Якое строчя?
П'ятое? Семое?
Жиєме дале, Богу дяковати,
Межу, поріг переступилисьме...
І перший януар,
І перший тиждинь
Надбігаючого сторочя.
Се – перший понеділник,
Перший вівторник,
Перва середа,
Первый читвирь,
Перва п'ятниця,
Перва субота,
Перва неділя,
Але нич не ділати не можеме,
Бо скітят нас...
Але жиєме...

36

Де два русини,
Там три партій?
Се было давно –
За чихів.
А типирьки:
Де два руснаки,
Там діссять партій.
Або – ани єдної.
Прогрес...

4.VI.99

Ст.ред.вночи на 23.VI.99

37

Русини,
Гі руслики
Рустикальні.
А надворі
Третое тысячорочя.

15.III.2000

38

Економія

Типирьки

В карпато-рутенов –

Се буде

Скорше

Йойкономія

5.IV.2000

39

Мы ся, мирні,

Уже догаздовали,

Що зайды засіли нам у печінках.

Скоро дійдуть до голови.

1.VII.2000

40

Мирний,

Беру гвер –

I стою коло дверий

Отчого дома –

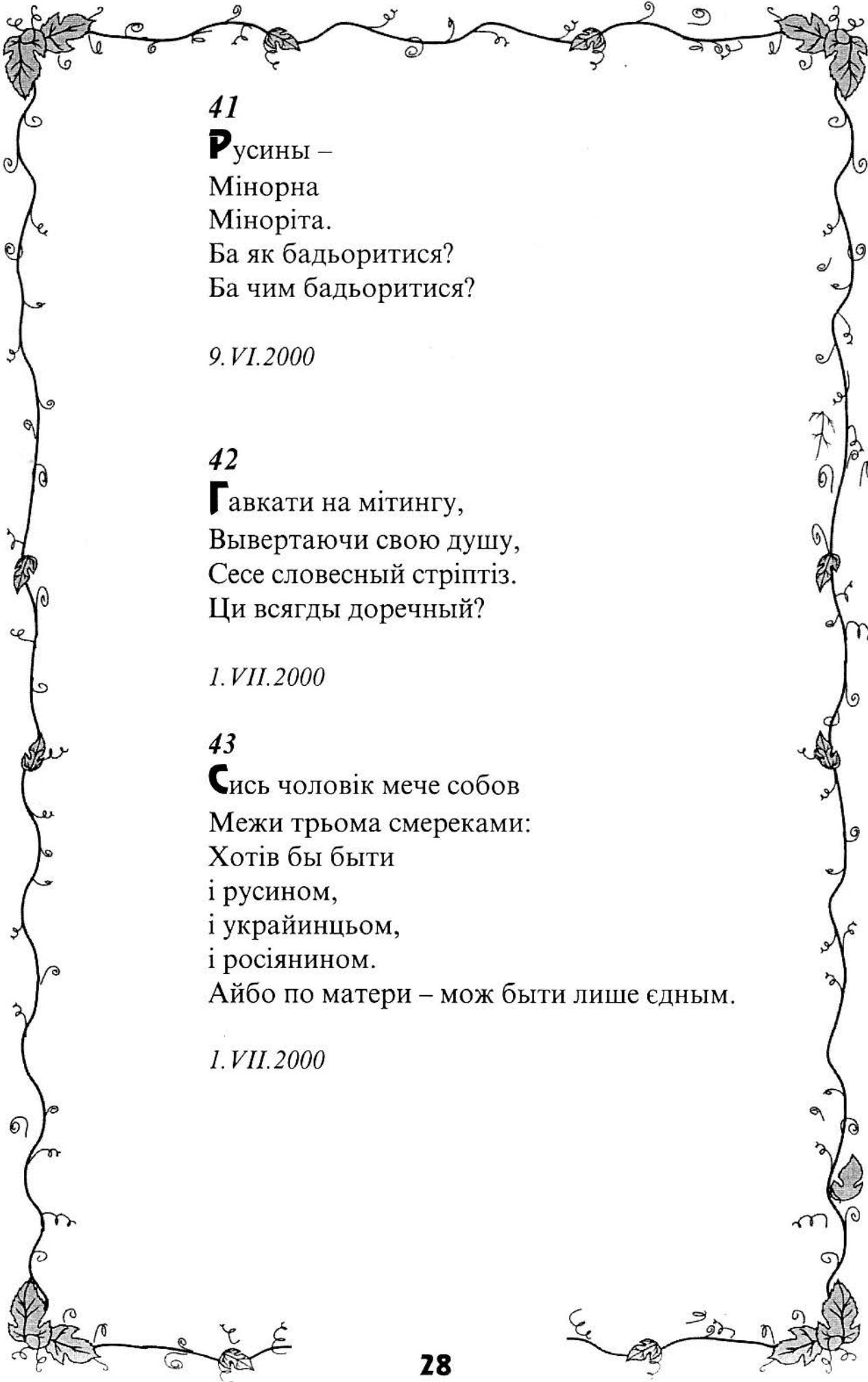
Карпат:

Гостів пропушую.

Непрошених вертаю.

18.VI.2000

Ред.пр. 27.I.02

41

Русины –
Мінорна
Міноріта.
Ба як бадьоритися?
Ба чим бадьоритися?

9.VI.2000

42

Гавкати на мітингу,
Вивертаючи свою душу,
Сесе словесный стріптиз.
Ци всягды доречный?

1.VII.2000

43

Сись чоловік мече собов
Межи трьома смереками:
Хотів бы быти
і русином,
і українцем,
і росіянином.
Айбо по матери – мож быти лише єдным.

1.VII.2000

44

Господи,
тото слово “партія”,
хочь і латинськоє,
та вже набило оскомину.

Волів би-м быв чути про Партію
Безпартійных.

Айбо щи вчора –
Лише не ниськи вже.

22.I.02

45

У слові “більшевик”
/не від “більше” оно, не від “більше”/
Я чую біль людський
Біль
І
Шок.
От що того – більшевик.
Больовий шов оперезав планету.

27.I.2000

46

Шо тото было еСеPeCeР?

Імперія Зла?

Айно.

Держава нарубы?

Айно.

І т.д.

еСеPeCeР –

се коли в молоці неє молока,

а у свободі – свободы.

27.XII.2000

47

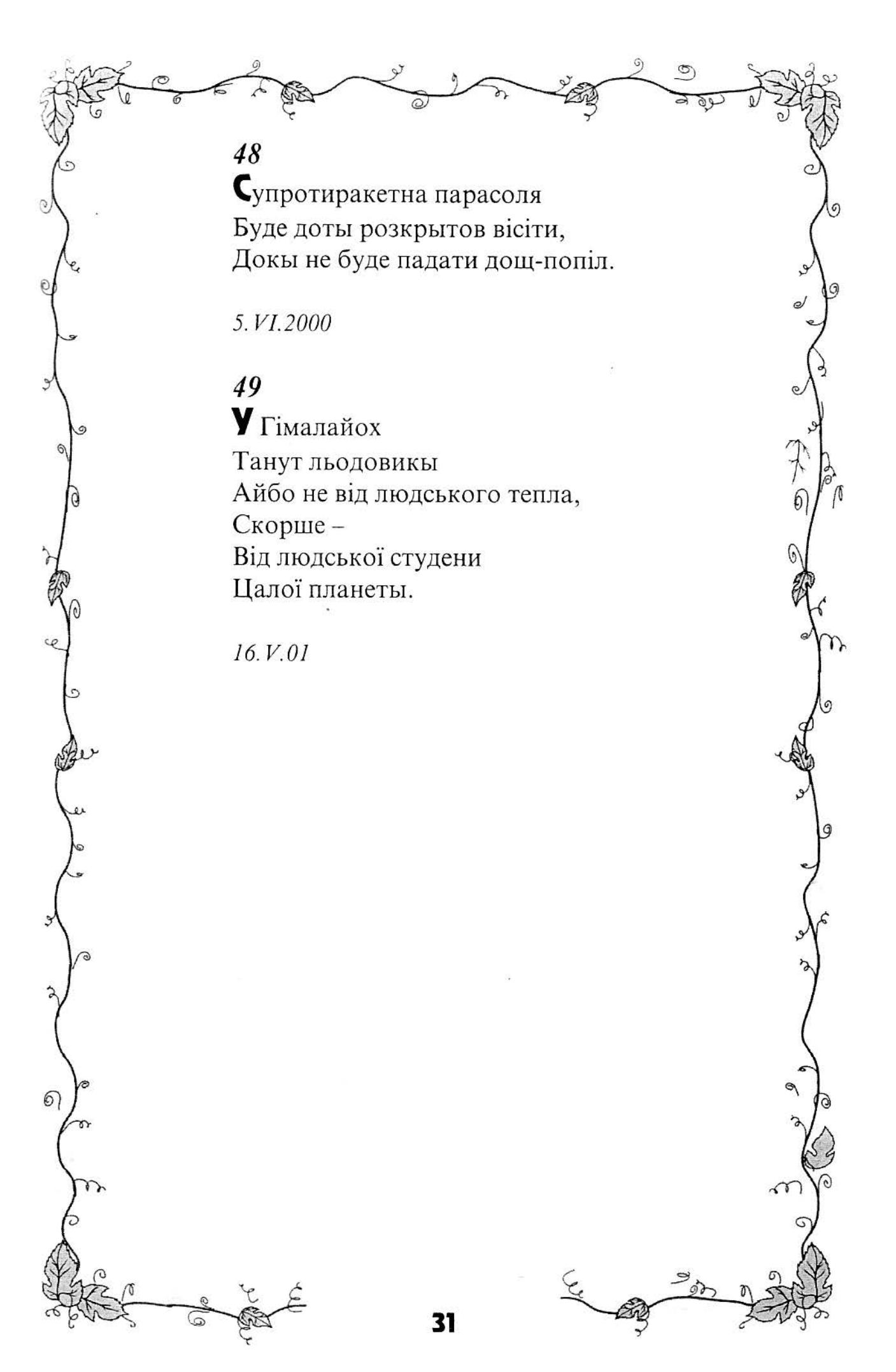
Y буси людий,

Гі сельодкы у жилізній бочці.

Сесе щи лишилося від еСеPeCeР.

25.V.01

Репинний

48

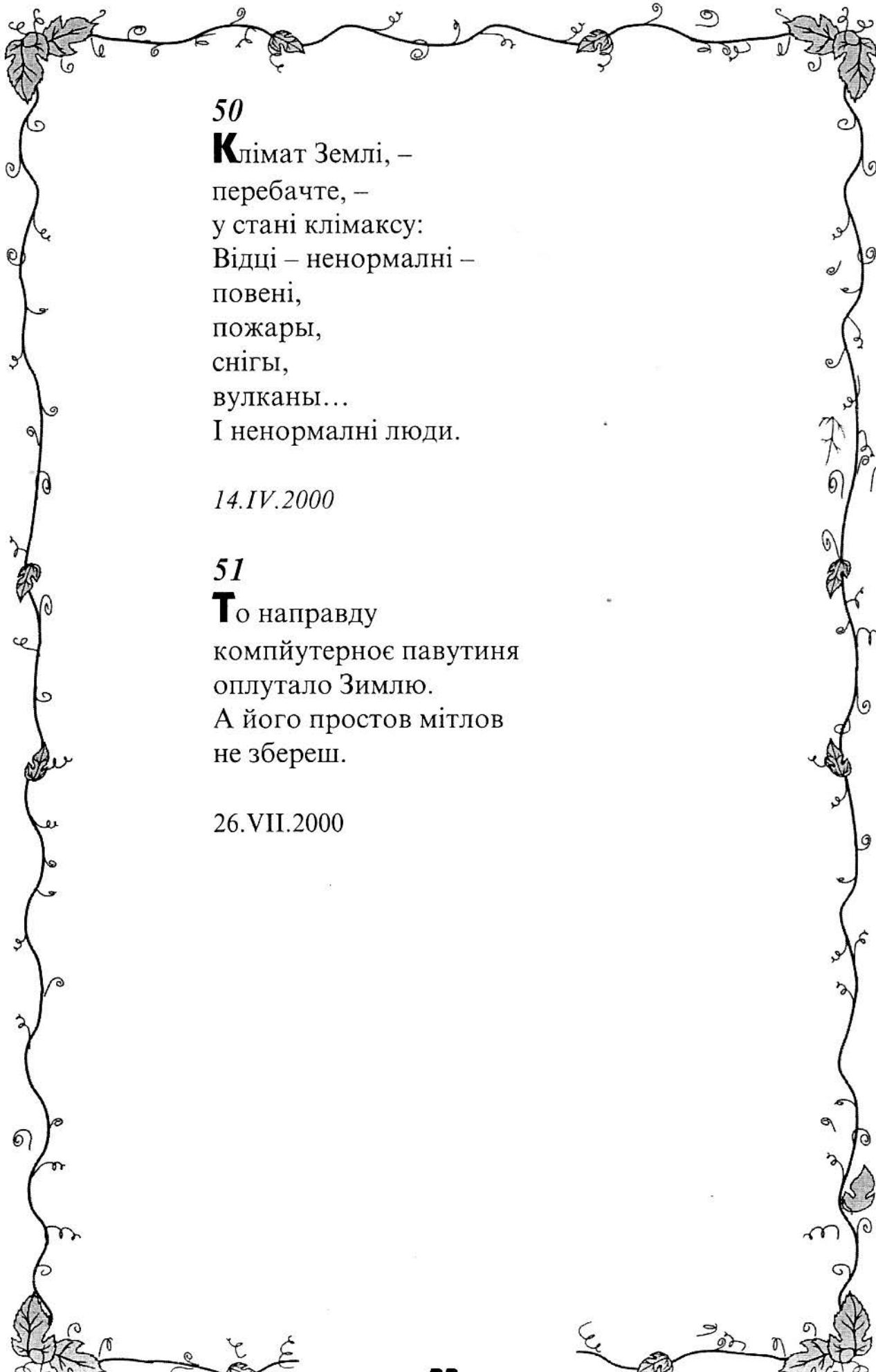
Супроти ракетна парасоля
Буде доты розкрыты вісіти,
Докы не буде падати дощ-попіл.

5. VI. 2000

49

Гімалайох
Танут льодовики
Айбо не від людського тепла,
Скорше –
Від людської студени
Цалої планеты.

16. V. 01

50

Клімат Землі, –
перебачте, –
у стані клімаксу:
Відці – ненормальні –
повені,
пожары,
сніги,
вулканы...
І ненормальні люди.

14.IV.2000

51

То направду
комп'ютерноє павутиня
оплутало Зимлю.
А його простов мітлов
не збереш.

26.VII.2000

52

Чому Балканы,
гі воєнний вулкан,
екран,
театр?..

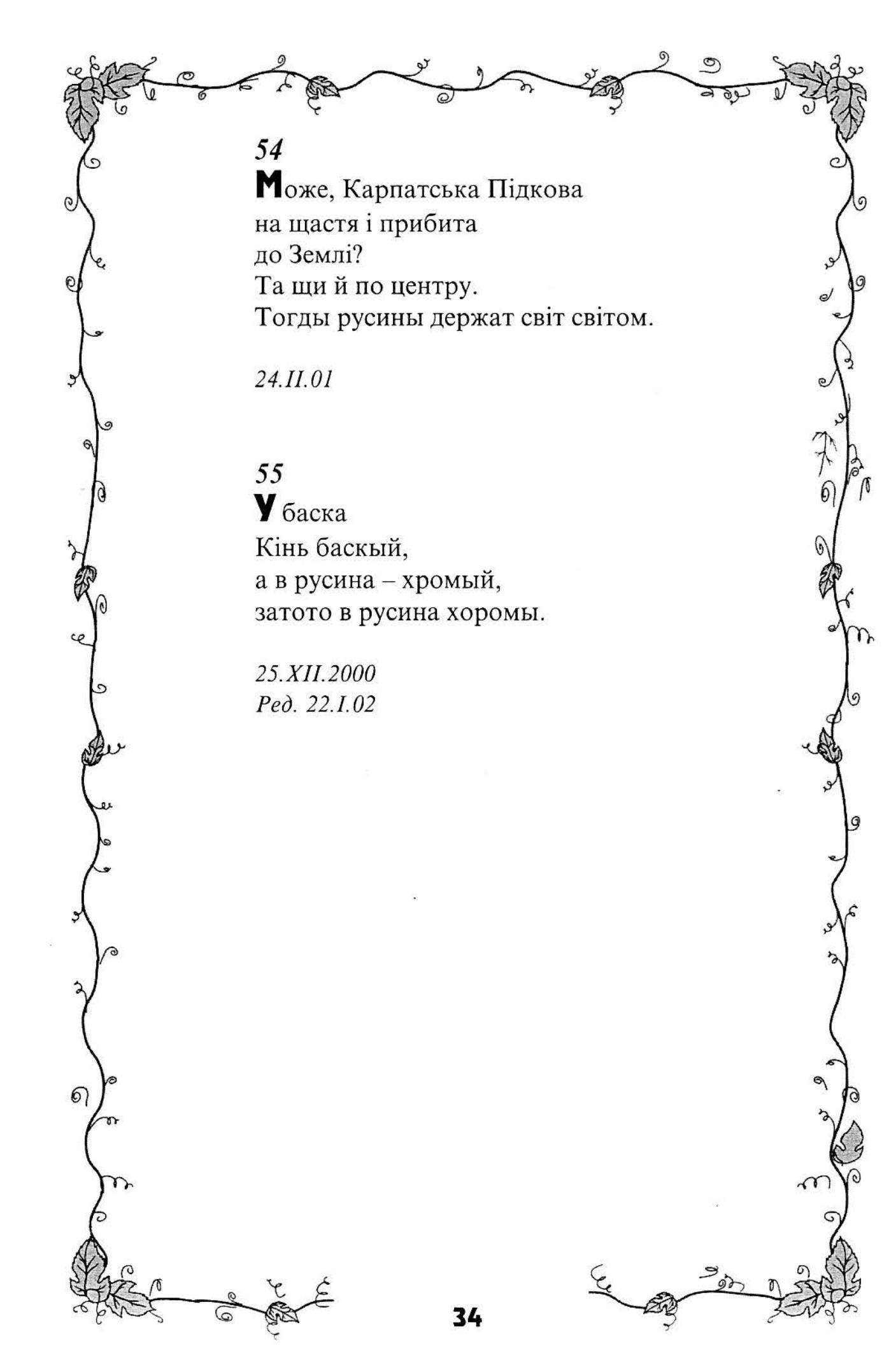
Що сто годів не тихне ани на єден динь.
Може, в корени тої землі
Сидит Сатана і керує?

6.III.01

53

Вулканні
Балканы!
І як не крути,
Тихым Карпатам
Кровні браты.

Nіч на 20.VI.2000

54

Може, Карпатська Підкова
на щастя і прибита
до Землі?
Та щи й по центру.
Тогда русины держат світ світом.

24.II.01

55

Убаска
Кінь баский,
а в русина – хромый,
затото в русина хоромы.

25.XII.2000

Ред. 22.I.02

56

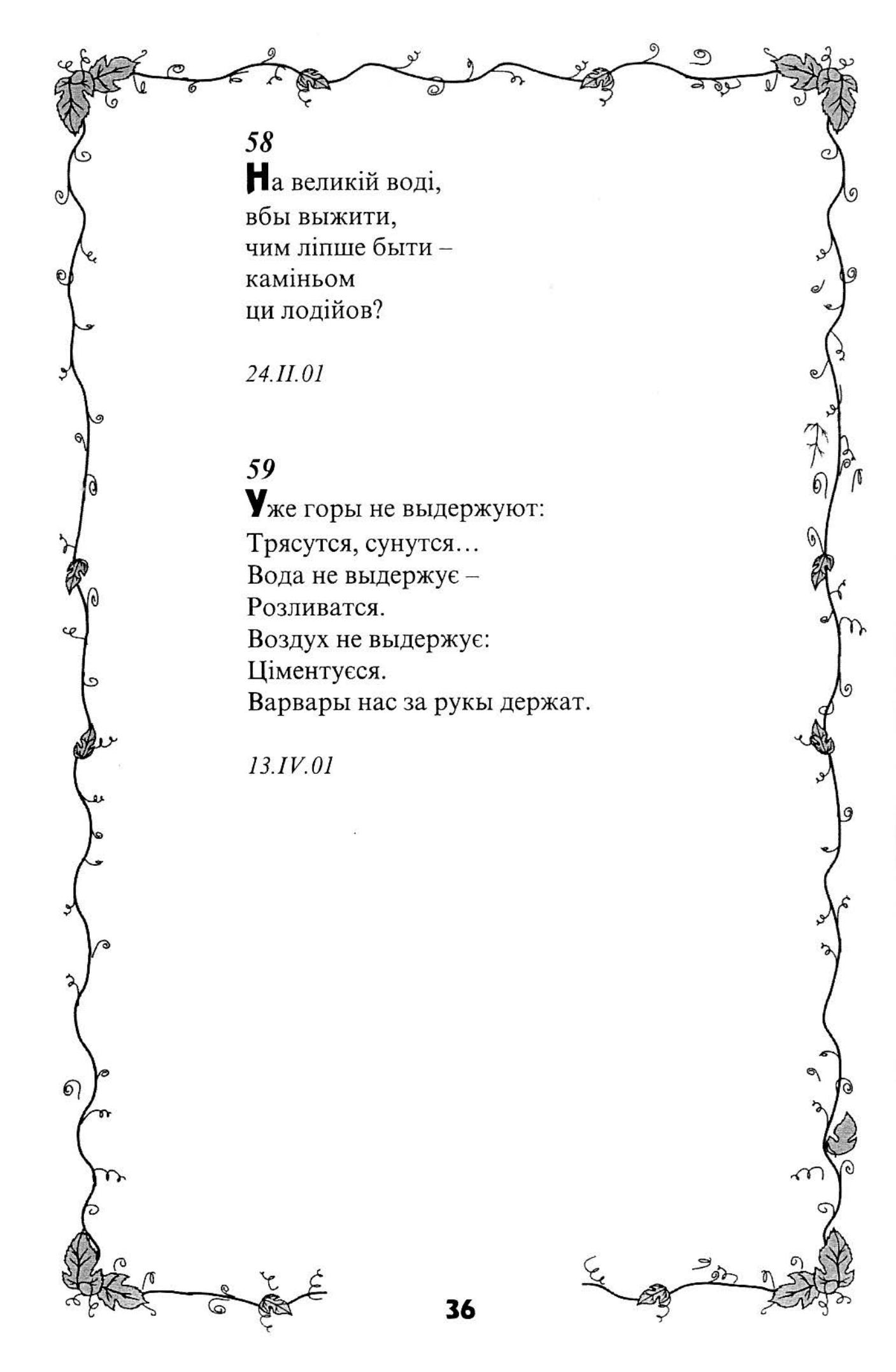
Не циган у мене, газди русинського,
дрыва рубат
ци смія підмітат,
а я служу циганови як писатель:
пишу про циган.
Се вже начало ХХІ віка,
а не конець XIX-го:
Змінилася ситуація, –
Як любит казати моя жона.

22.II.01

57

Сися зима –
Гі выпробованя мого краю:
Кілько щи може выдержати
Снігу, морозу...
А дале, як перепукне мороз –
То й ізсувів.
А наяри – води.
Думат собі Господь-Бог:
Но доки сисі мовчкі люди будут терпіти?!

18.I.02

58

На великій воді,
вбы выжити,
чим ліпше быти –
каміньом
ци лодійов?

24.II.01

59

Уже горы не выдержуют:
Трясутся, сунутся...
Вода не выдержує –
Розливатся.
Воздух не выдержує:
Ціментується.
Варвары нас за руки держат.

13.IV.01

60

Вчора ліси постригли.
Полонини – гі кроты бы зрыли.
Ниськы рыбу утравили.
А коли відвели воду гет,
Аж дубы высохли сторочні.
Зайчат выстріляли,
Пчіл здурили.
Косиці повымыкали.
І сонце бы взяли нові газды
Та продали.
Айбо сонце wysoko –
Не досігают.

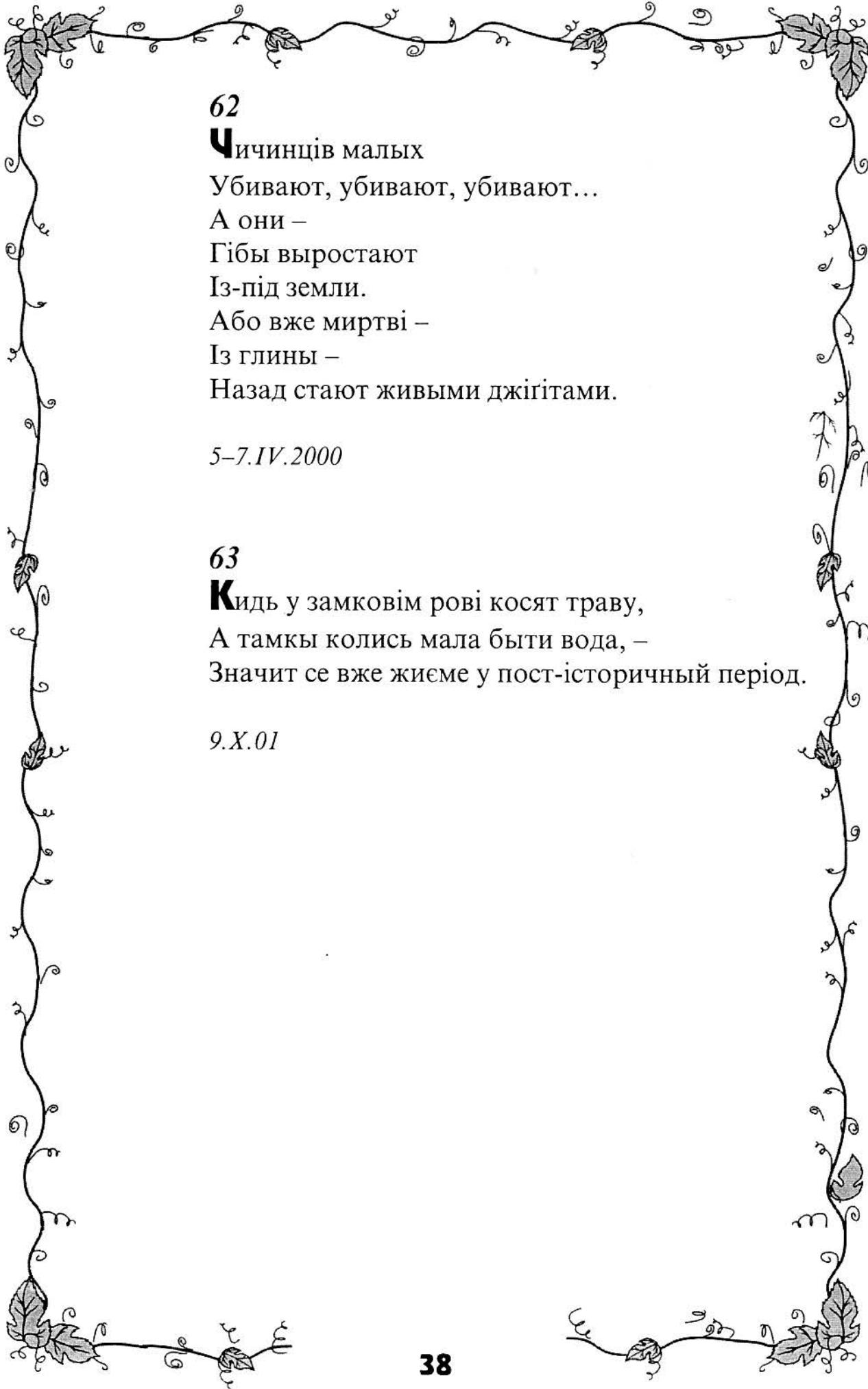
3.V.01

61

Кидъ великий народ
Держится
За малый, –
Гібы збиті клямбов, –
Малому народу –
Амба.

11.VII.01

Репинный

62

Чичинців малых

Убивають, убивають, убивают...

А они –

Гібы выростают

Із-під земли.

Або вже мильті –

Із глини –

Назад стают живыми джігітами.

5–7.IV.2000

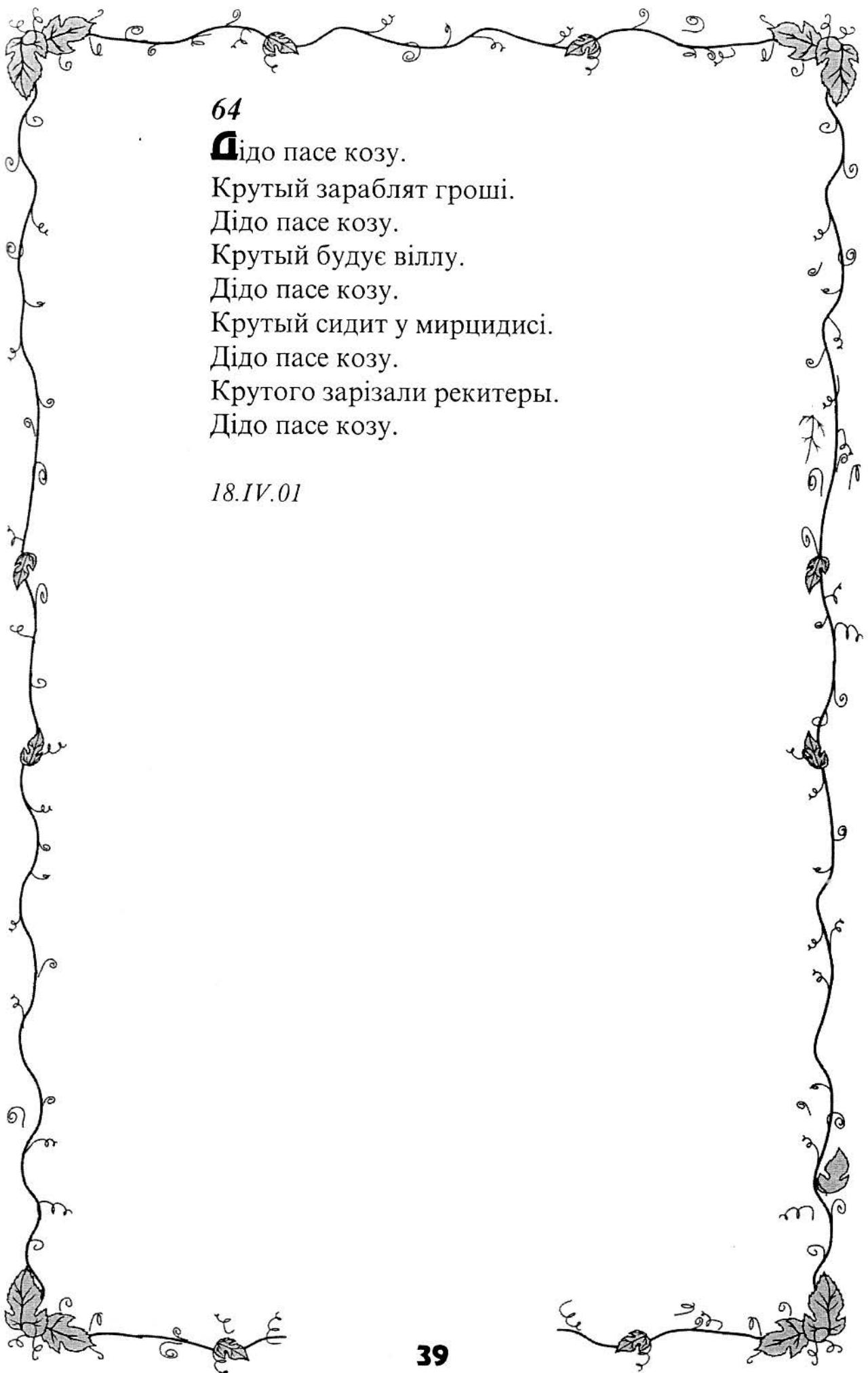
63

Кидь у замковім рові косят траву,

А тамкы колись мала быти вода, –

Значит се вже жиєме у пост-історичный період.

9.X.01

64

Дідо пасе козу.

Крутый зараблят гроші.

Дідо пасе козу.

Крутый будує віллу.

Дідо пасе козу.

Крутый сидит у мирцидисі.

Дідо пасе козу.

Крутого зарізали рекитеры.

Дідо пасе козу.

18.IV.01

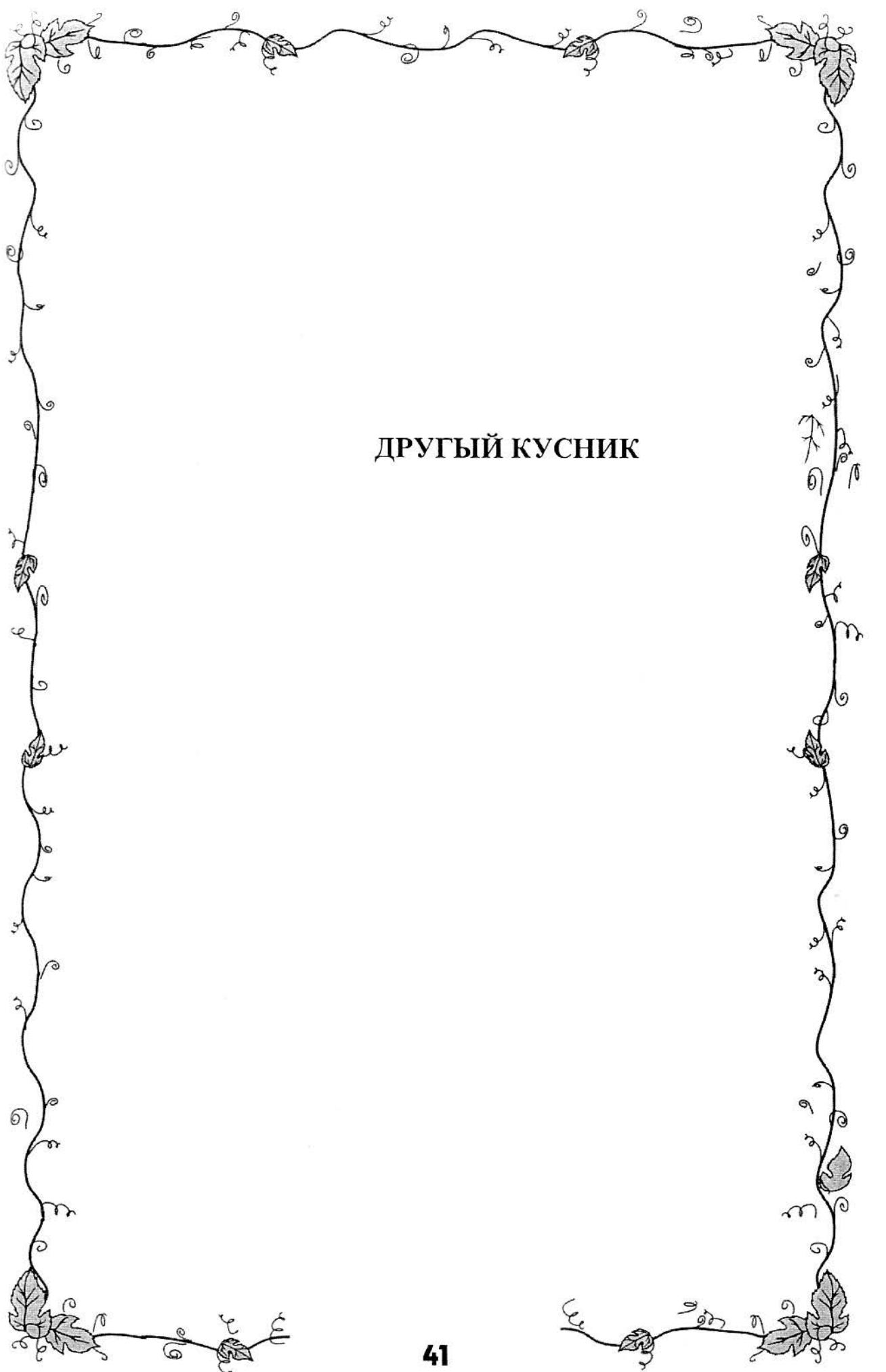
65

Бог сотворив

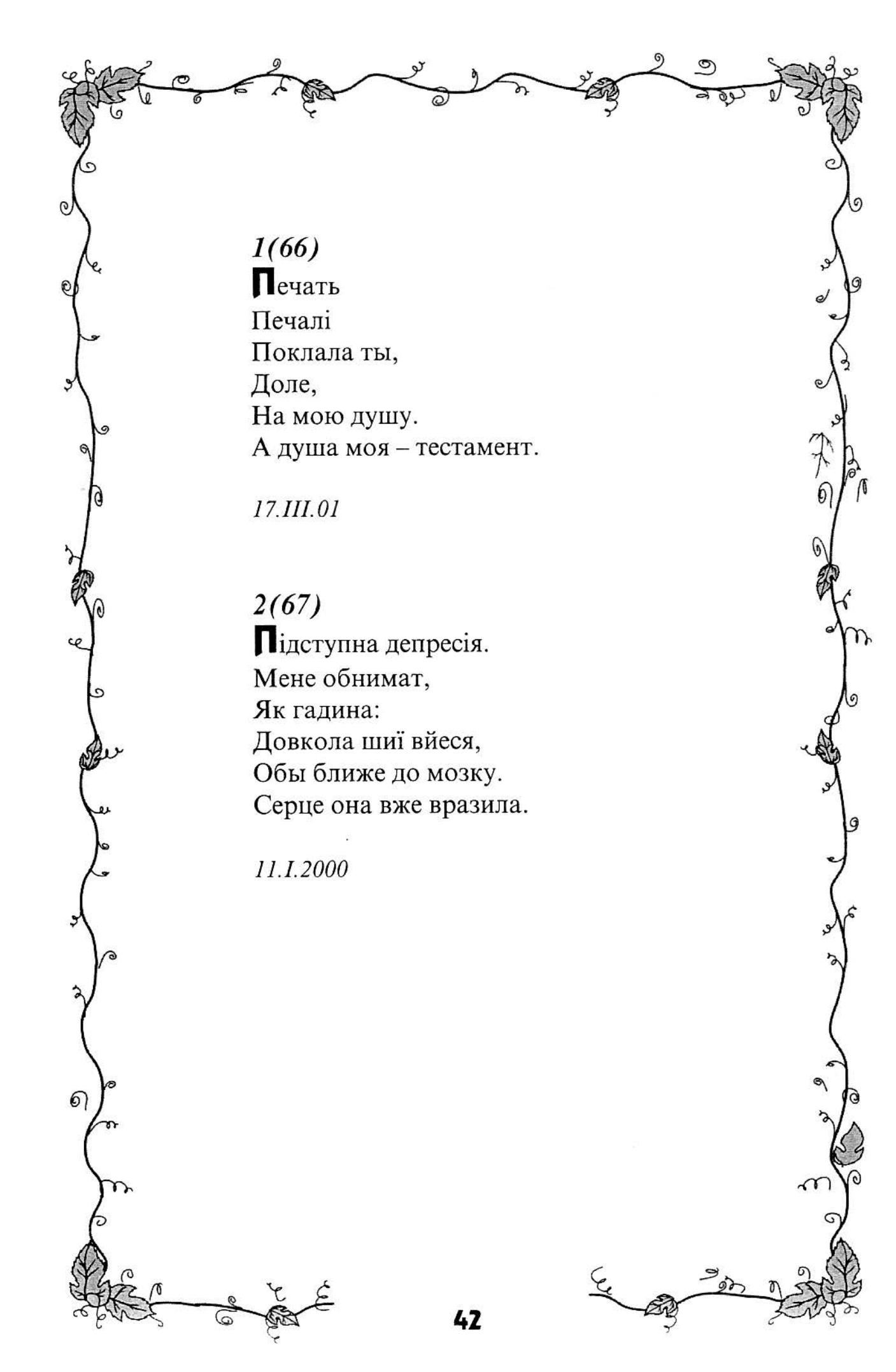
І косицю,
І чоловіка,
І слімака,
І орла...

Чому така совершенна
Косиця,
Слімак,
Орел?..
І чому такий хыбашний
Чоловік?

24. VIII. 2000

ДРУГИЙ КУСНИК

1(66)

Печать

Печалі

Поклала ты,

Доле,

На мою душу.

А душа моя – тестамент.

17.III.01

2(67)

Підступна депресія.

Мене обнимат,

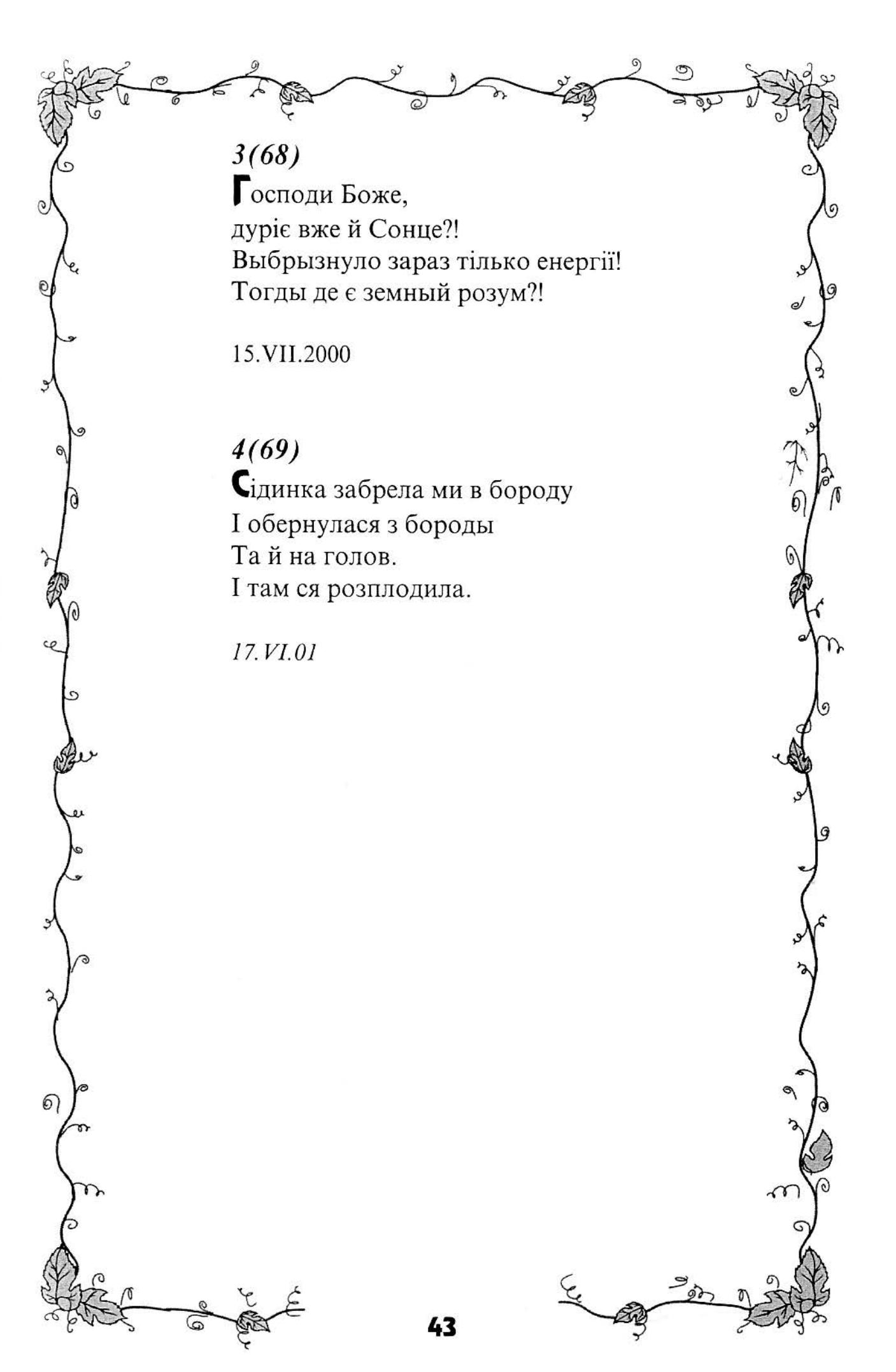
Як гадина:

Довкола шиї в'яєся,

Обы ближе до мозку.

Серце она вже вразила.

11.I.2000

3(68)

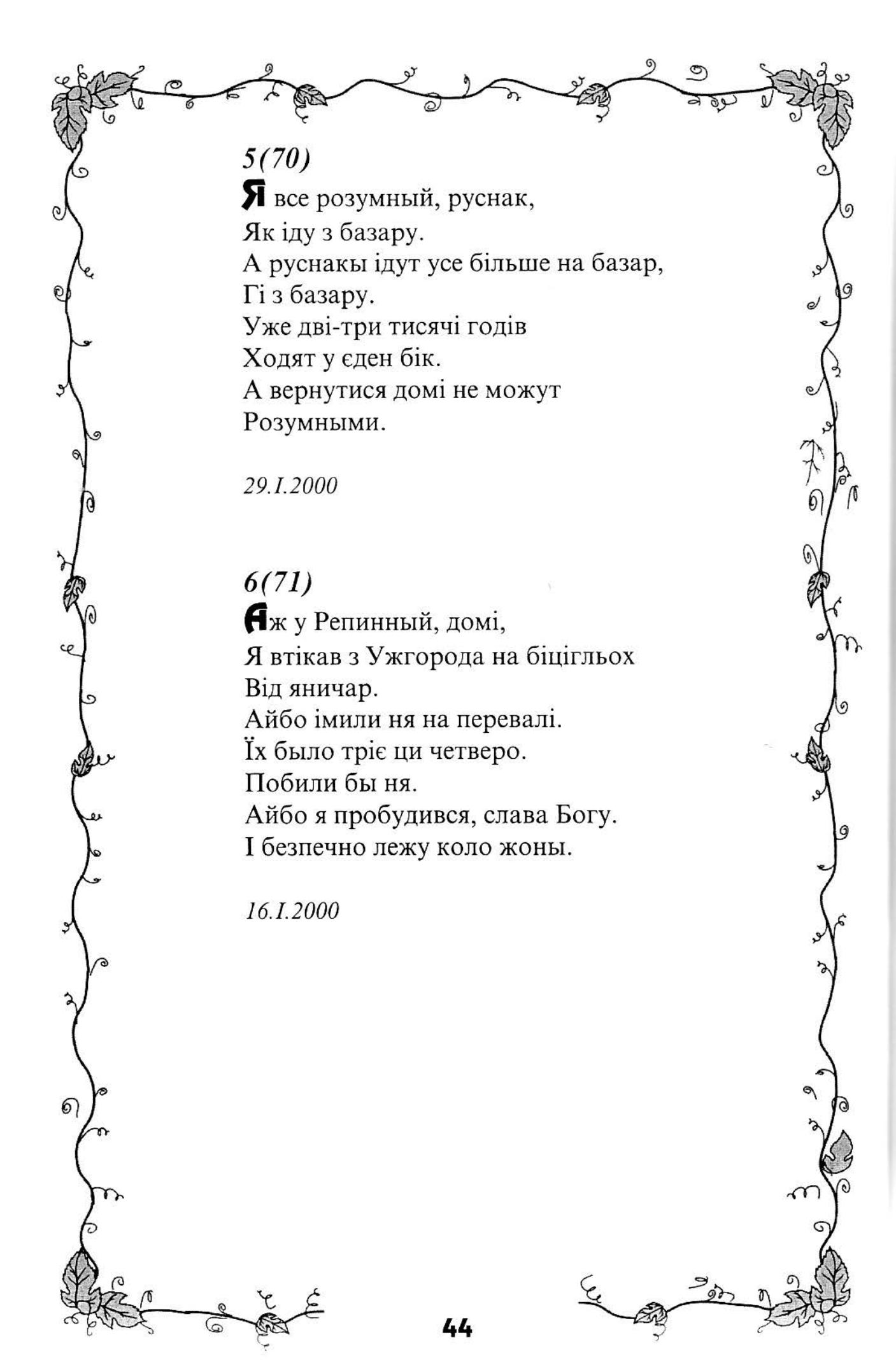
Господи Боже,
дуріє вже й Сонце?!
Выбрызнуло зараз тілько енергії!
Тоды де є земний розум?!

15.VII.2000

4(69)

Сідинка забрела ми в бороду
І обернулася з бороды
Та й на голов.
І там ся розплодила.

17.VI.01

5(70)

Я все розумний, руснак,
Як іду з базару.
А руснакы ідут усе більше на базар,
Гі з базару.
Уже дві-три тисячі годів
Ходят у єден бік.
А вернутися домі не можут
Розумними.

29.I.2000

6(71)

Аж у Репинний, домі,
Я втікав з Ужгорода на біцігльох
Від яничар.
Айбо імили ня на перевалі.
Їх было тріє ци четверо.
Побили бы ня.
Айбо я пробудився, слава Богу.
І безпечно лежу коло жоны.

16.I.2000

7(72)

Думают за ня,
Шо-м тигр.
Я спершу огрызався, гі тигр:
Ніт, ніт – я не тигр.
А типирьки инак чиню.
Най думают, же я тигр.
А я знаю,
Кидь я і тигр,
То хыба папірьовий.
Айбо най сесе не знают неприятелі.

7.IX.99

8(73)

Понеділник...
Боюся зачатку тижня.
І кожного дня у тижни боюся.
Півдня боюся.
Я вже выдохся у фантазії,
Як жити,
Як придумововати оптімізм
На кажду мінуту?
А тых мінут – гі бы чорт наробив.

30.VIII.99

9(74)

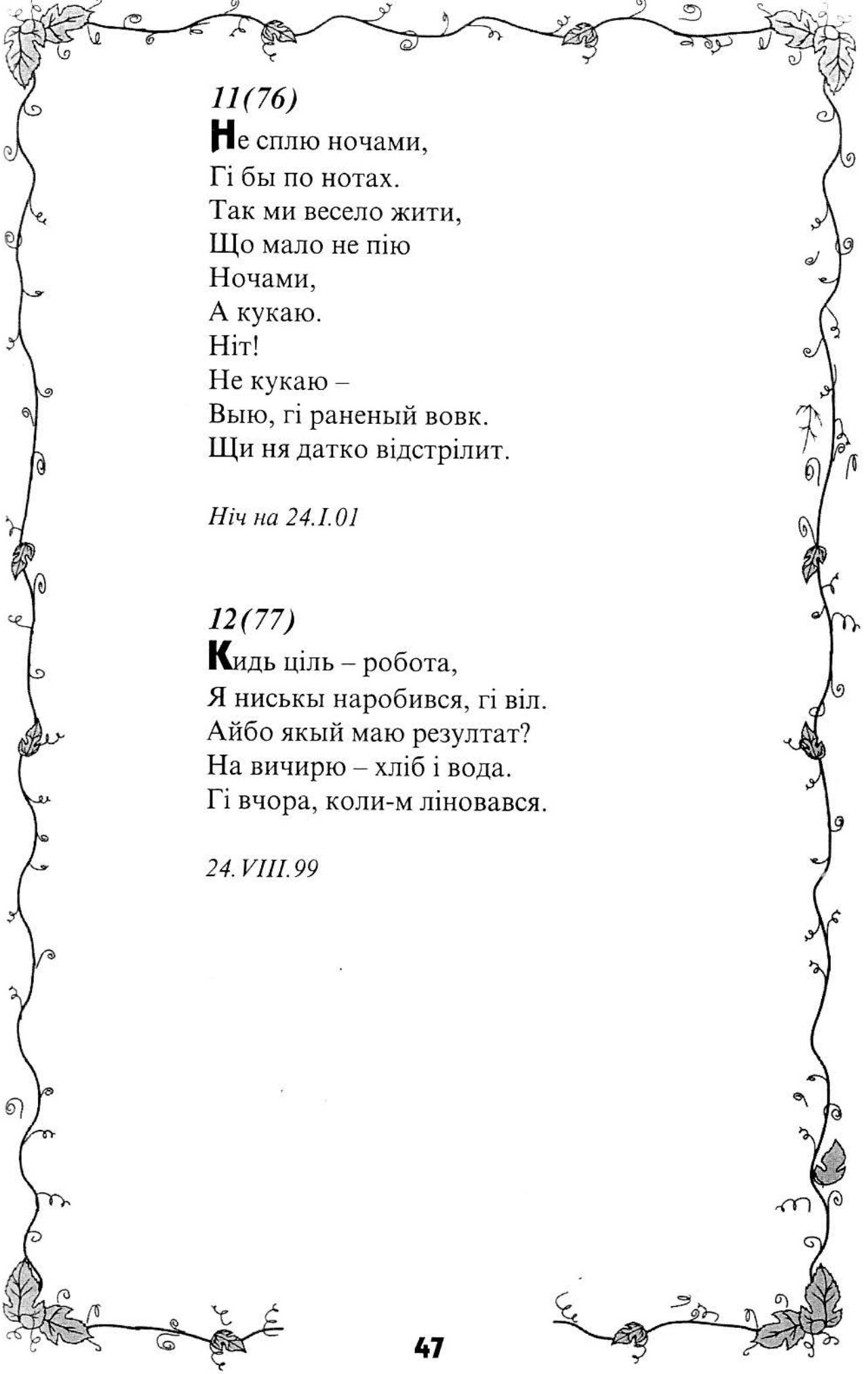
Як того може быти
Ныні уже первое фебруара,
Коли мині видится,
Що є лише 27 януара?!
Бізівно, земний тингиль,
На якім крутиться Зимля,
Гі дурна баба,
Мій недруг добре помастив
Коломастьов
І земля стала крутитися скорше –
Гі справді дурна.
Обы я не встигав цалый живот
Сам за собов.

1.II.01

10(75)

Я мав потаємну надію
На суботу-неділю:
Ой потружуся!
Аж ніт!
Бог береже сі дны від роботы.
Ци мене?

20.XI.99

11(76)

Не сплю ночами,
Гі бы по нотах.
Так ми весело жити,
Що мало не пію
Ночами,
А кукаю.
Ніт!
Не кукаю –
Вью, гі раненый вовк.
Щи ня датко відстрілит.

Nіч на 24.I.01

12(77)

Кидь ціль – робота,
Я ниськи наробився, гі віл.
Айбо який маю результат?
На вичирю – хліб і вода.
Гі вчора, коли-м ліновався.

24.VIII.99

13(78)

Чорні ворони
Дзюбками
Серце ми рвут
На куски.
І зношують,
Курви,
Під дзюбок
Чорного Ворона, –
Обы быв сытый.

4.VIII.01

14(79)

Тко відкрыват двирі головов,
Тому тяжко думати...
Болит голова.
Двирі, майже, треба відкривати
І не руков,
Обы не боліли персты,
А ногов, ногов.
Докы не перебиті.

25.VIII.99

15(80)

Я склав план денної суєти.
І... суєчуся, суєчуся, суєчуся.
І що накониць? –
Який результат? –
Суєта!

16.VIII.01

16(81)

Я сам собі верх сись Хрест на пличі, –
Ци ми го ткось положив? –
Може, й сама судьба –
А несу.
Паду на зубы, а несу.
Поможи ми, Сыне Божий,
Сись хрест свій донести.
Аж бы ня потому свойі люди
На ньому й розіпйали.

12.III.01

17(82)

Ты любиш высоту.
Айбо лише хмары, хмары...
А є щи друга высота.
Се – высота глубины.
Айбо я тя там не вижу.

9.XII.2000

18(83)

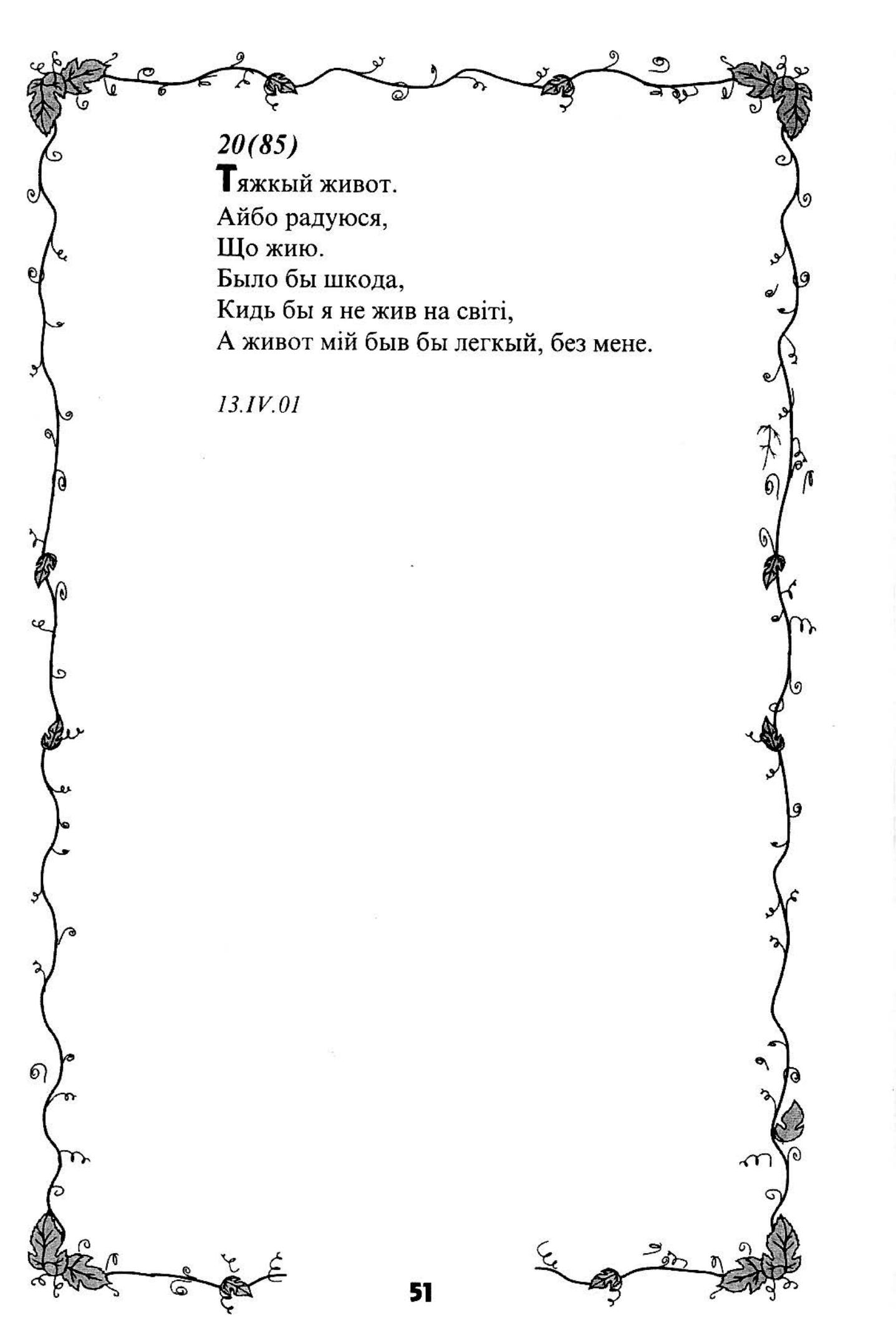
Выпендрюєся,
Гі пендрік,
Що хоче?
Слово усе за газдов,
За володарем.

14.IV.01

19(84)

Він сів на лодію,
Що лежала в піску,
І поплыв у будучину.
Коли доплыне?

14.XII.99

20(85)

Тяжкий живот.

Айбо радуюся,

Що жилю.

Было бы шкода,

Кидь бы я не жив на світі,

А живот мій быв бы легкий, без мене.

13.IV.01

21(86)

Дивлю на безликый панелный дом,

Що супроти –

Тупий простокутник

(Образцова боловицька архітектура).

Дивлю динь.

Дивлю два.

Три дивлю.

Дивлю тиждинь.

Дивлю два.

Три дивлю.

Дивлю місяць.

Дивлю гід.

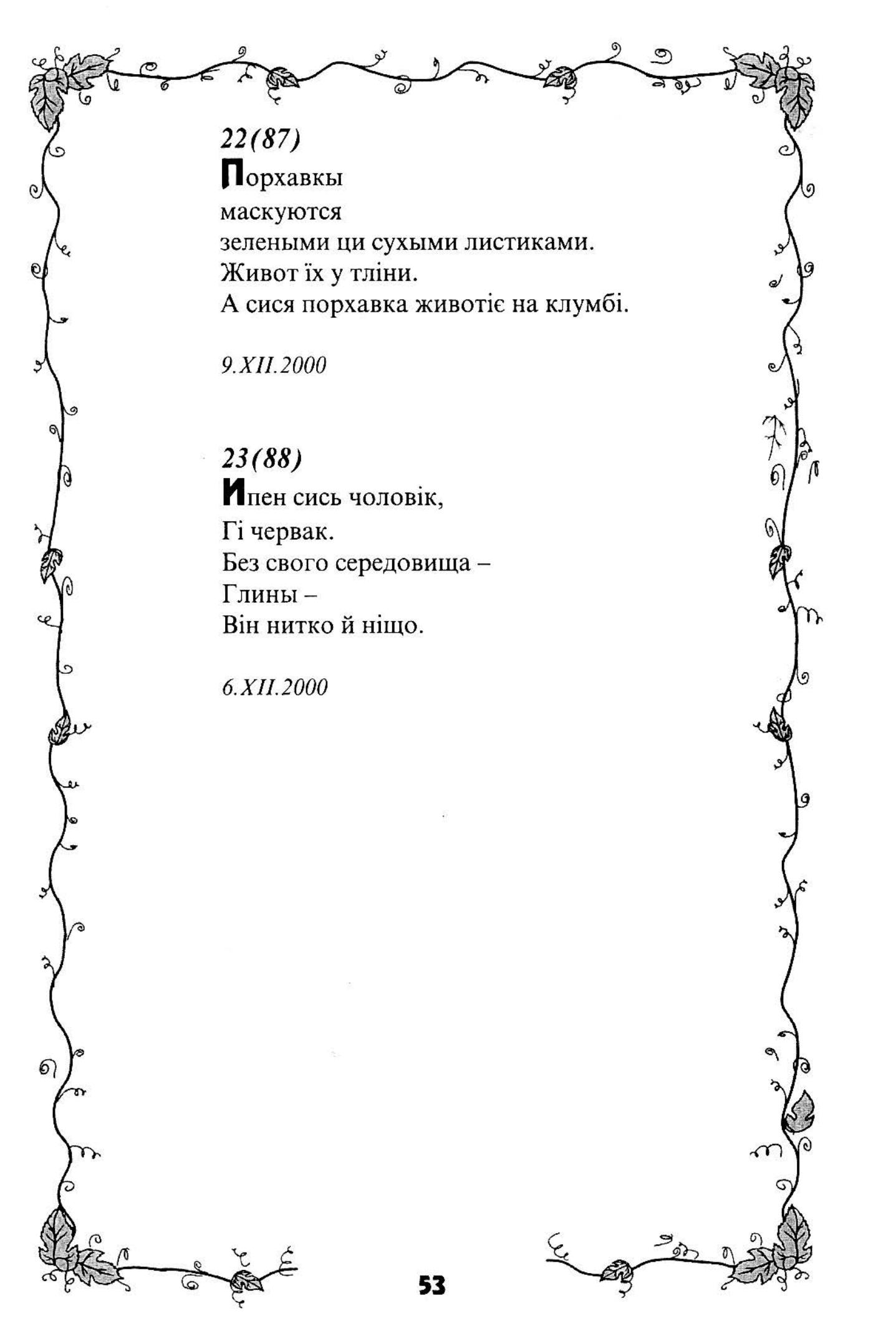
Дивлю дісять годів.

І, видитмися, здурію,

Кидь го буду відіти

Щи єдну мінуту.

14.XII.2000

22(87)

Порхавки
маскуються
зеленими ци сухими листиками.
Живот їх у тліни.
А сися порхавка животіє на клумбі.

9.XII.2000

23(88)

Ипен сись чоловік,
Гі червак.
Без свого середовища –
Глини –
Він нитко й ніщо.

6.XII.2000

24(89)

Ба ци мож говорити
Із Живым Трупом?
Тогда нащо ня мучит?

6.XII.2000

25(90)

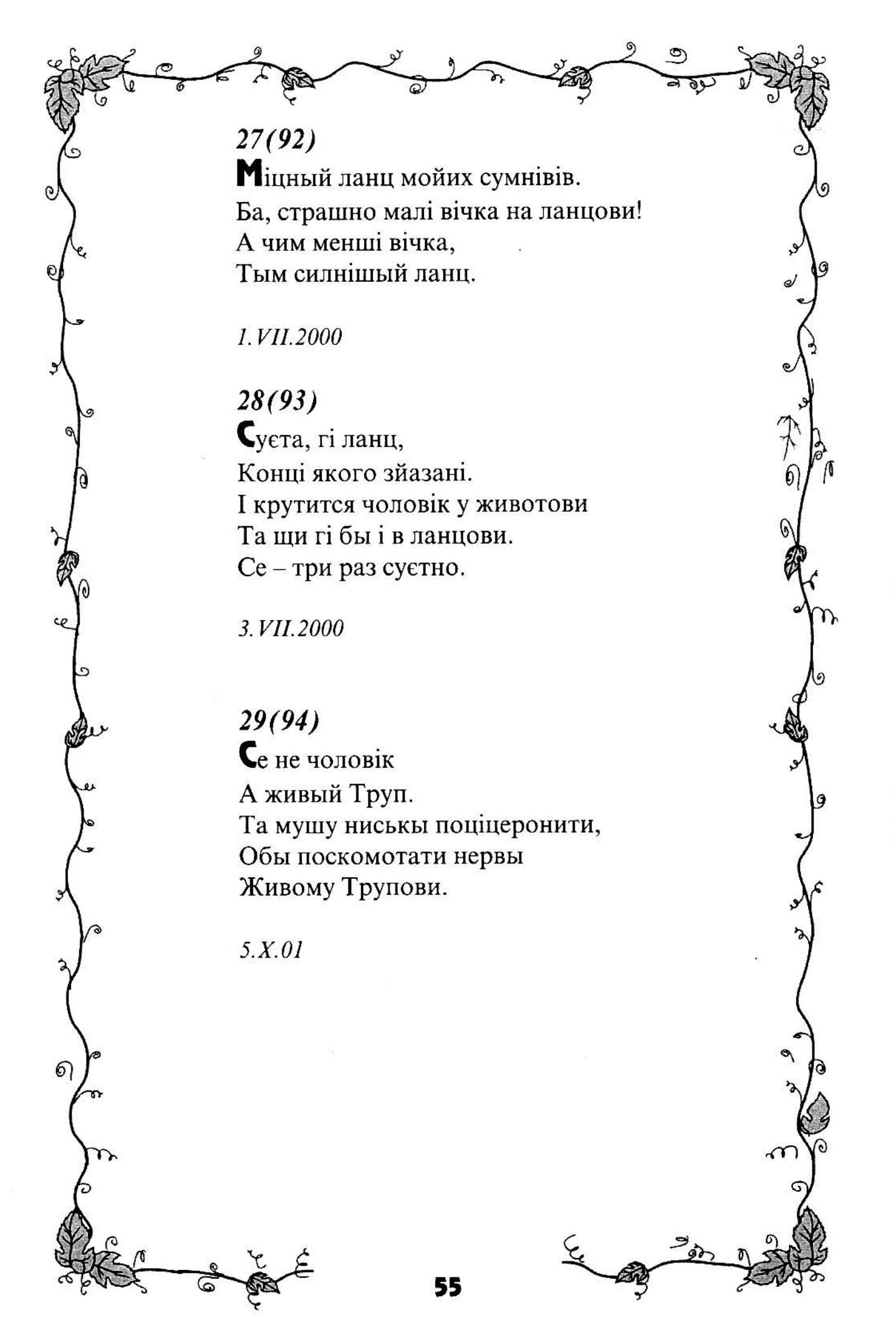
Ушитко моє серце
(жолудок?)
перетравлює.
Як лише перетравити
травлю?

24.II.01

26(91)

Імаю сны за хвіст
Та все лише ширсть у руках.
А хвіст дале біжит зы сном.

26.VII.2000

27(92)

Міцний ланц мойих сумнівів.
Ба, страшно малі вічка на ланцови!
А чим менші вічка,
Тым силніший ланц.

1.VII.2000

28(93)

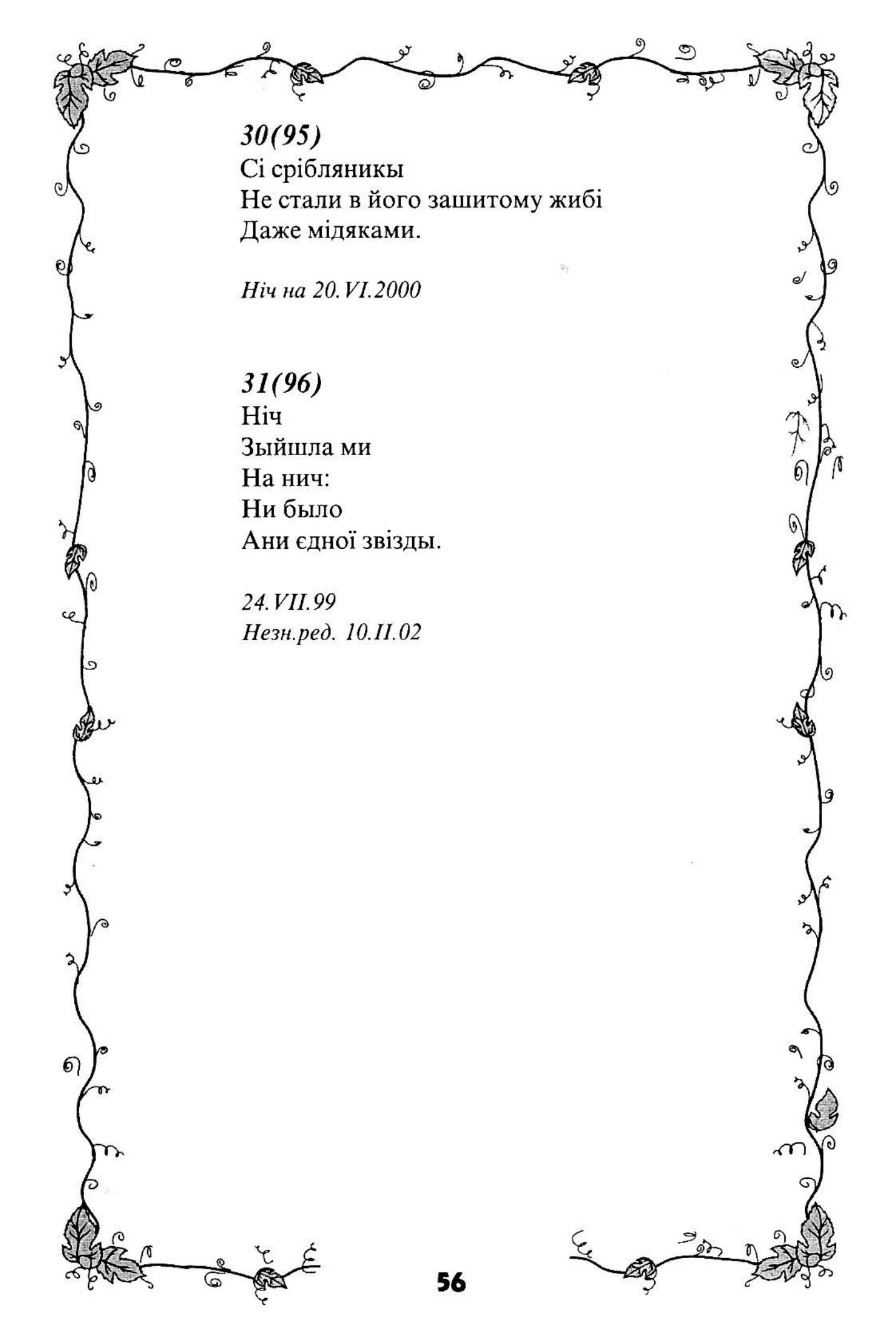
Суєста, гі ланц,
Конці якого зйазані.
І крутиться чоловік у животови
Та щи гі бы і в ланцови.
Се – три раз суєтно.

3.VII.2000

29(94)

Се не чоловік
А живый Труп.
Та мушу ниськы поціцеронити,
Обы поскомотати нерви
Живому Трупови.

5.X.01

30(95)

Сі срібляники

Не стали в його зашитому жибі
Даже мідяками.

Nіч на 20.VI.2000

31(96)

Ніч

Зыйшла ми

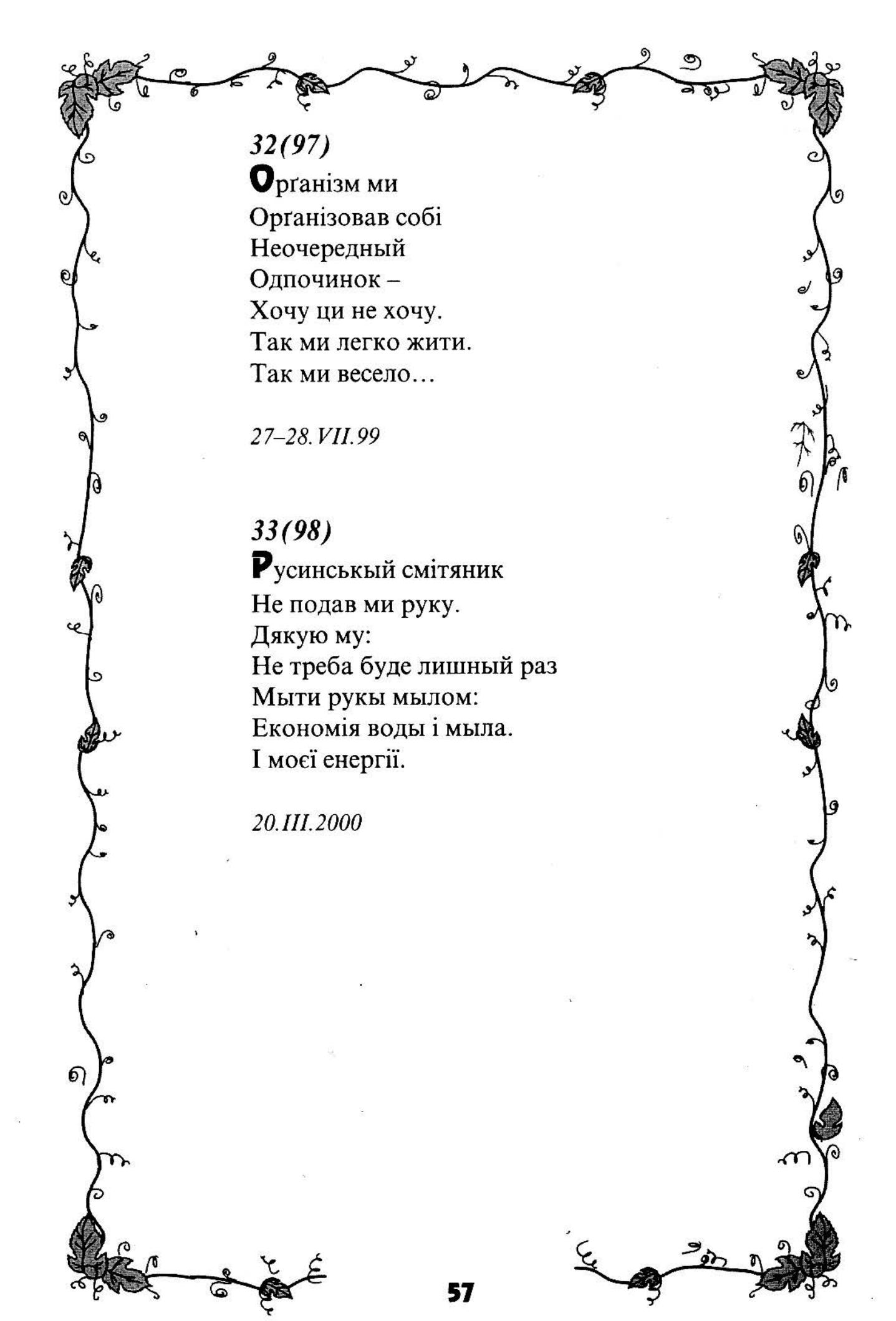
Нанич:

Ни было

Ани єдної звізды.

24.VII.99

Незн.ред. 10.II.02

32(97)

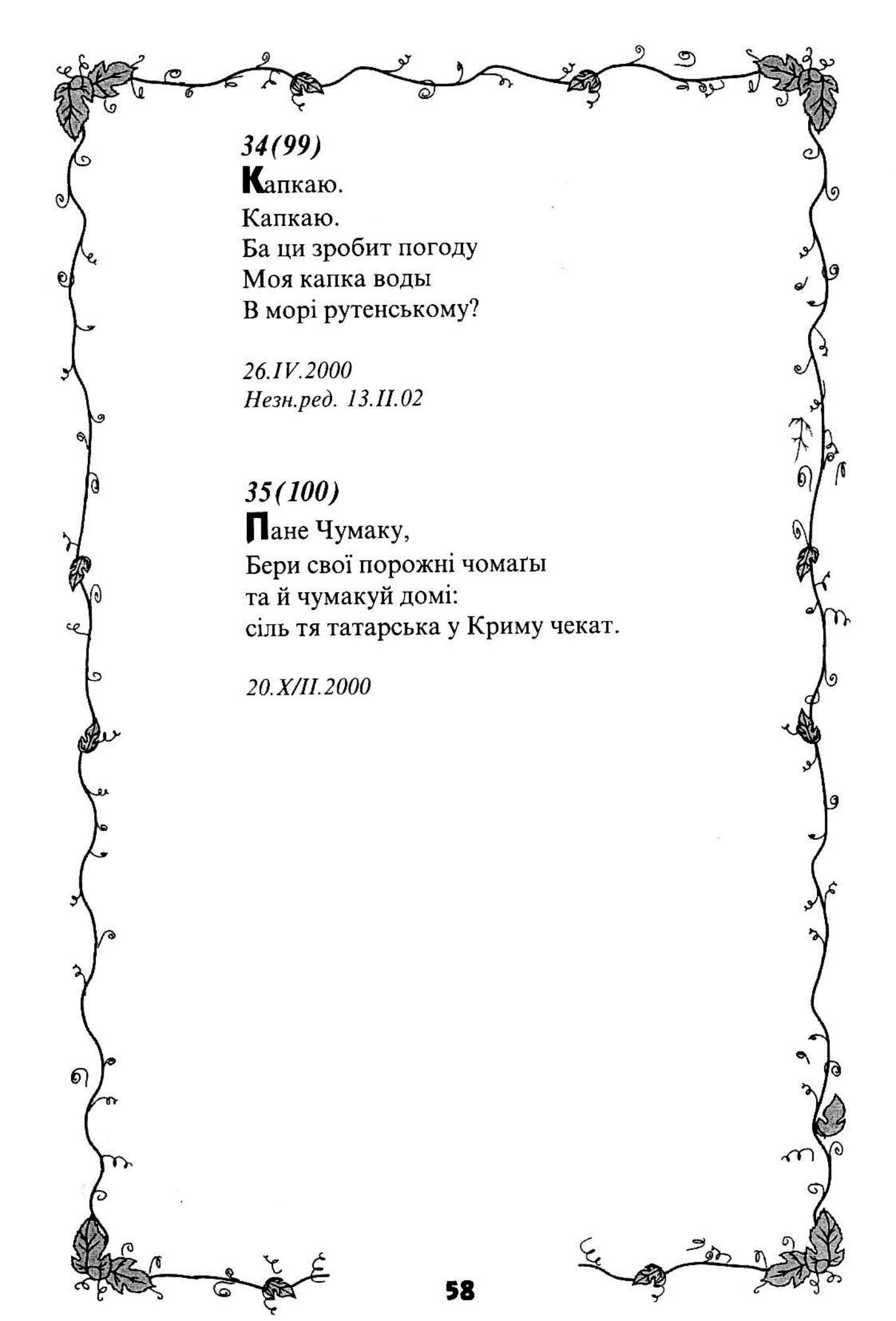
Організм ми
Організовав собі
Неочередний
Одпочинок –
Хочу ци не хочу.
Так ми легко жити.
Так ми весело...

27–28. VII.99

33(98)

Русинський сміяник
Не подав ми руку.
Дякую му:
Не треба буде лишний раз
Мыти руки мылом:
Економія води і мыла.
І моєї енергії.

20.III.2000

34(99)

Капкаю.

Капкаю.

Ба ци зробит погоду
Моя капка воды
В морі рутенському?

26.IV.2000

Незн.ред. 13.II.02

35(100)

Пане Чумаку,

Бери свої порожні чомагы
та й чумакуй домі:
сіль тя татарська у Криму чекат.

20.X/II.2000

36(101)

Еден фалшивый руснак
Переказав ми через отпрыска,
Оби-м не плював у свій танірь.
Я му відказав:
Я ни плюю ни у свій,
Ни у чужий:
На Подкарпатю з таніря ідят.

До 12.VI.2000

37(102)

З вывернутого
Кожуха му
Выскакуют блыхи.
А кидъ бы му вывернути душу?
Грязный тип.

19.XII.99

38(103)

Коли попик килохатый
Слабо напасеся,
Попадя паству бідняцьку
Кляне – аж трясеся.

5.V.2000

39(104)

Сьому пописку
На сповіди
Яло бы –
По пыску.
Амінь.

27.VI.99

40(105)

Цвіте
Бегонія:
Вікно
В агонії.

19.VI.01

41(106)

Професіональний любитель
Словесного
Срібнолюбія,
І вшиткий у золоті
Блищіт, –
Лице лише у болоті.

15.II.2000

42(107)

Сатана православный у ризах,
Бо на языці не молитва,
А лайка,
Як двоштокове литво.

21.III.2000

43(108)

У мині пробужуєся

Греко-католицький чорт,

Кидь вижу

Нехреста православного –

Рогатого,

Бородатого,

Килюхатого.

I... кривославного.

15.II.2000

44(109)

Чому браты по вірі –

Православні –

Стали ниськы

Кривославными?

27.VI.01

45(110)

Гікой

Довкола

Кола

У дворі газдівськім,

Жию-хожу.

Суечуся

I сучуся,

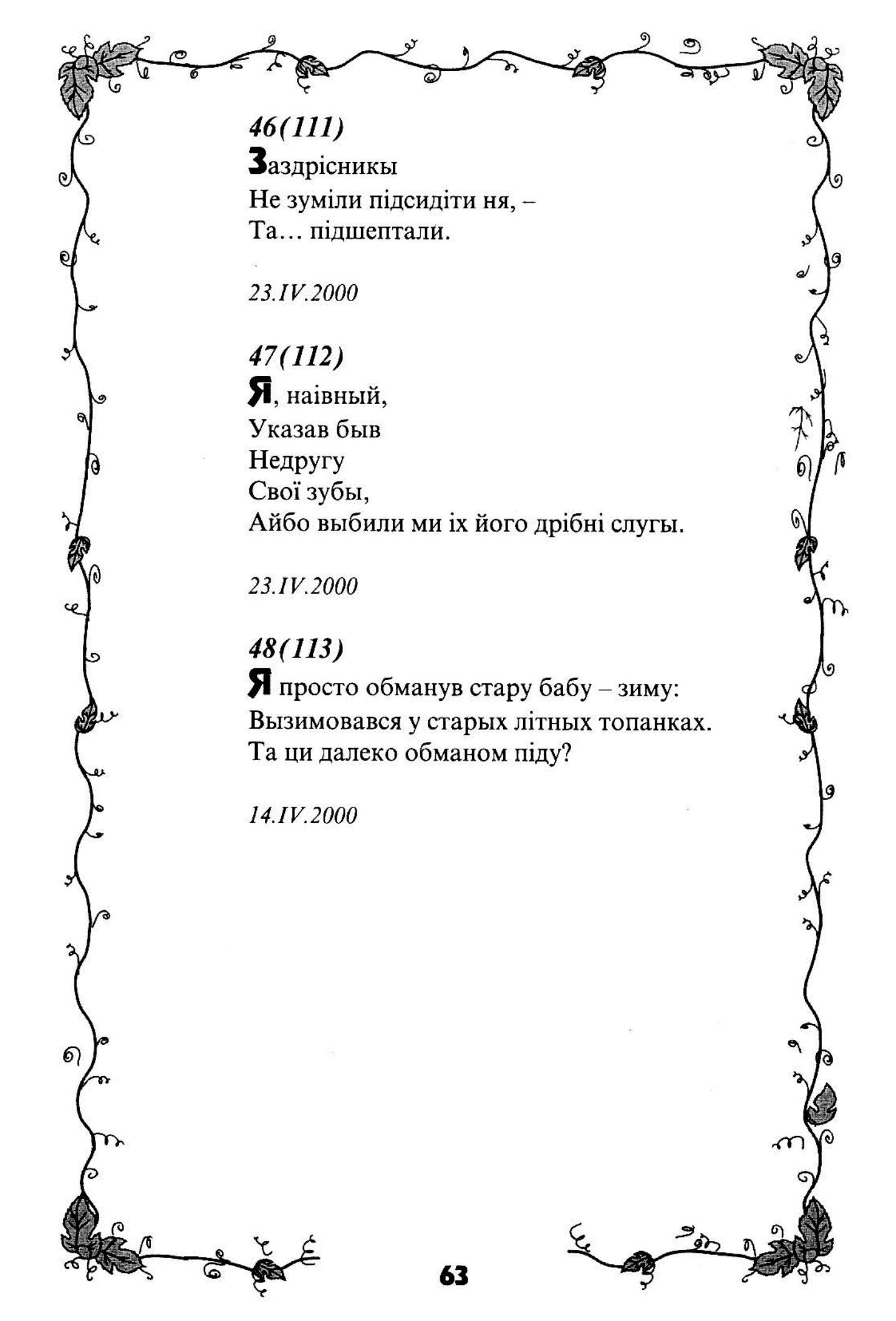
Гі мотуз – у єден бік.

Айбо я не кінь

I в негаздівськім дворі.

25.IV.2000

Ред. 30.I.02

46(111)

Заздрісники

Не зуміли підсидіти ня, –
Та... підшептали.

23.IV.2000

47(112)

Я, наївный,
Указав быв
Недругу
Свої зубы,
Айбо выбили ми іх його дрібні слуги.

23.IV.2000

48(113)

Я просто обманув стару бабу – зиму:
Вызимовався у старых літніх топанках.
Та ци далеко обманом піду?

14.IV.2000

49(114)

Джентелменство

Здано в музей?
В архів?
Хоть бы в краєзнавчий,
Киль не централный.
Ніт!
І туды го большевики не пустили.

30.V.2000

50(115)

Я ся дись розірву,
Выбухну –
І так ся рішат
Ушиткі мої проблемы.
Щи раз лымбаю помалы.

51(116)

Спустися, чоловіче, на зимлю.
Не забудь, правда,
Як вискочиш із самольота,
Дъоргнути
Кольцо парашута,
Бо й материн ґрунік тя не прийме.

30.VIII.2000

52(117)

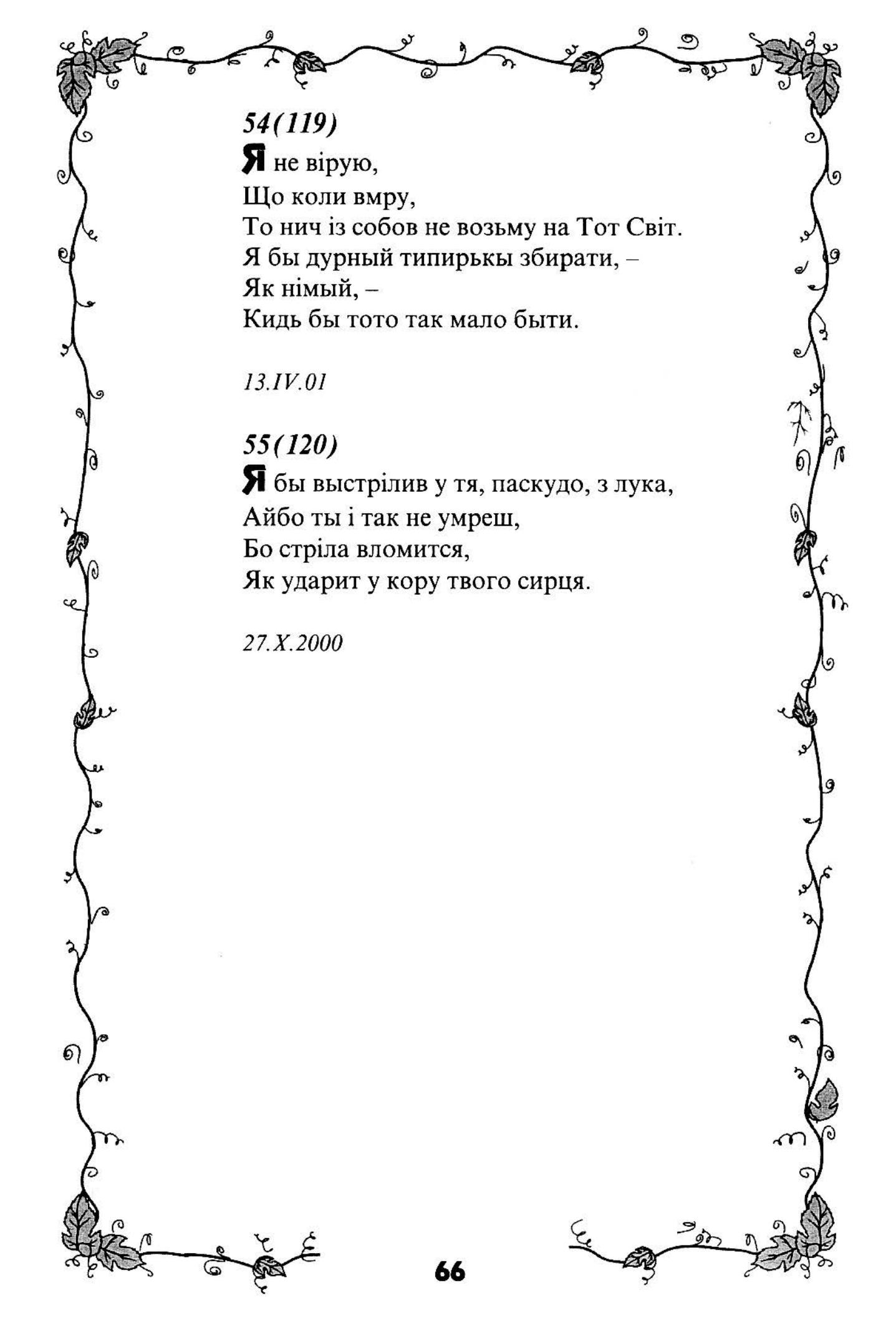
Проіграли наші футбалісти.
І стали на лиці,
Гі тіни забытых предков.

Hіч на 30.V.2000

53(118)

Бог дав ми новий динь:
Радуюся животу,
Гі дітвак,
І, як старый,
Журюся, як дале жити.

10.VI.01

54(119)

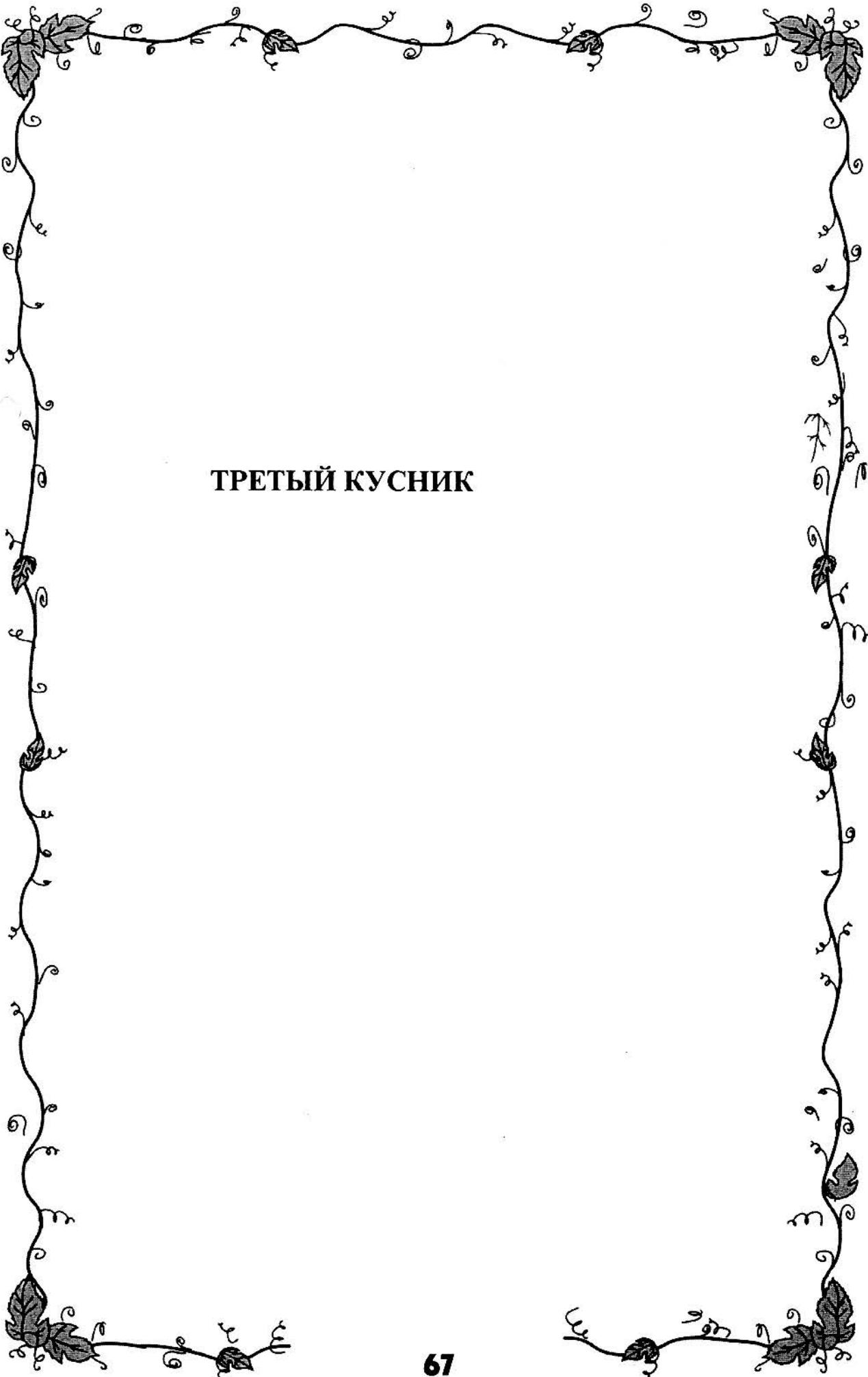
Я не вірую,
Що коли вмру,
Тонич із собов не возьму на Тот Світ.
Я бы дурный типиръки збирати, –
Як німый, –
Кидъ бы того так мало быти.

13.IV.01

55(120)

Я бы выстрілив у тя, паскудо, з лука,
Айбо ты і так не умреш,
Бо стріла вломится,
Як ударит у кору твого сирця.

27.X.2000

ТРЕТИЙ КУСНИК

1(121)

Писати верлібр –
Се дыхати сирцом.
Айбо дыхати – не ядухливо.
Дыхайте не ядухливо,
Будьте добрі,
Коли ѹ читаєте.

6.II.02

2(122)

Старый Духнович
Дух новый рождає,
Сусід чужий
Із зависті рыдає.

13.VII.01

Репинний

3(123)

Най бы мое слово
Было і планетарное,
Айбо дізайн моего слова –
Має быти карпацький.
Мусит быти карпацький!

13.IV.01

4(124)

Каждый Божий динь
Грызу сам себе,
Що мало роблю.
Що треба бы білше.
Айбо – де тота межа, черта,
Коли было бы ясно:
Сесе – доста,
А сесе – щи ніт?
Черты
Суваются сюды-туды,
Гі чорты.

16.I.2000

5(125)

Через п'ять днів – 58 ми годів.
Страшно летят годы.
Що ня зараз майбілше мучит?
Се – моє сторочя.
Ци будут ня люди тямити?
І за що – кидъ будут?
Кидъ би-м знат,
За що ня будут тямити,
Тогда знат би-м, що будут.
Иначак ся мучу.
А годы летят...
Я готовлюся до сторочя.
Главноє дожити і стрітити.

4.V.01

6(126)

Я люблю Запад.

Я репинський западник.

А всюди ня переслідує Восток.

І в животі,

І в графоманських строках

Крайових стихотворців 20–40-х годів,

А щи Й XIX-го сторочя,

Коли іх і не читаю, не перечитую.

І чому жию –

Кидь не у Восточній Европі

(Бо у Централній, Централній),

То на Восточнім півушарії?!

Та ци до конца живота

Не вирвуся

Із замкнутого

По-восточному

Круга?!

13.VII.99

7(127)

Грунь наш карпацький такий
дрібний на Землі-планеті,
А писатилі наші такі крупні,
як маковоє зирня.
Лиш іх не видко ни з Космоса,
Ни під лупов
На домашному мурізі.

Nіч на 22.II.01

8(128)/A:

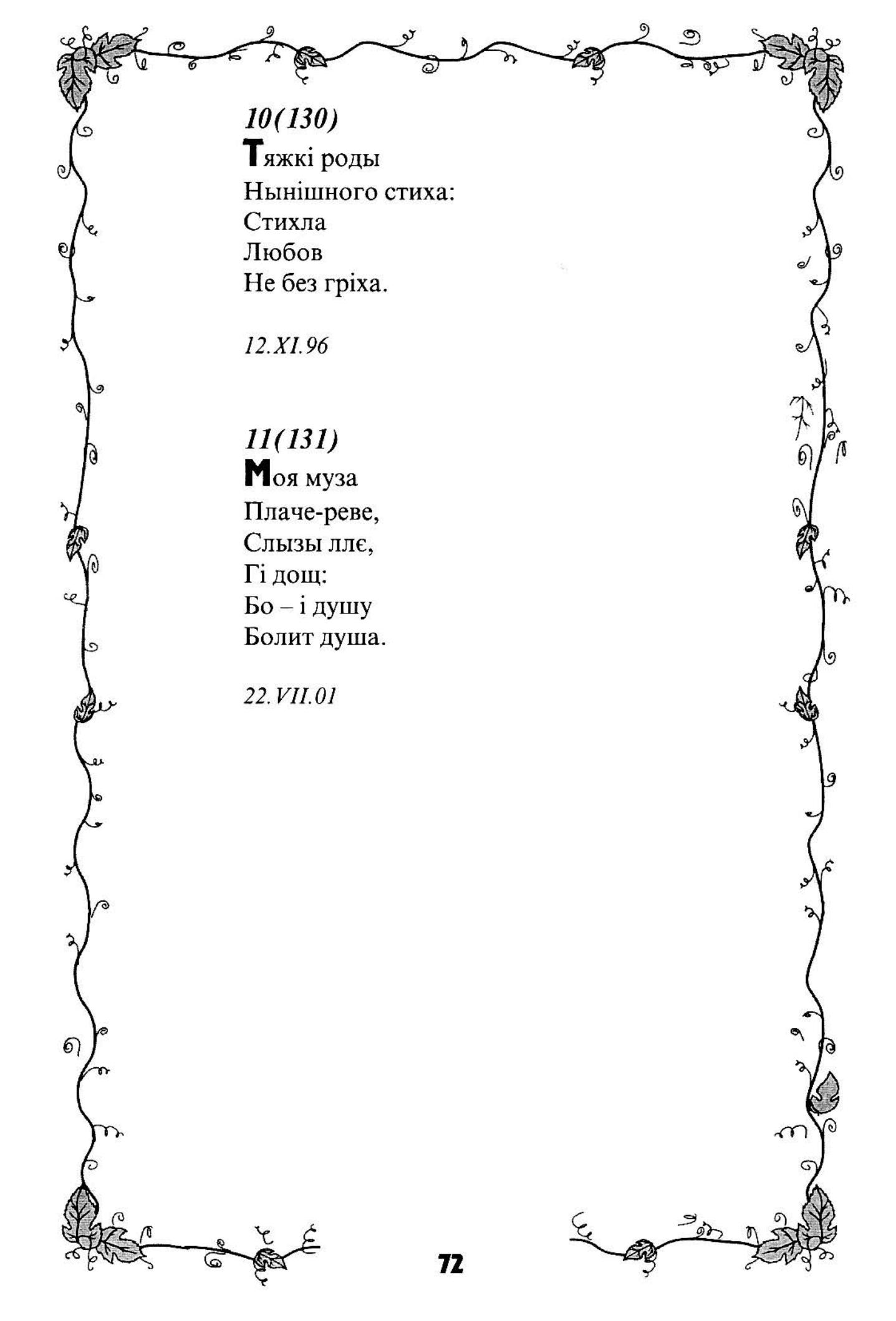
Всього діпломованого юморіста
Тілько юмору у стихах,
Гі на псови солонины.

14.VIII.99

9(129)/Б:

Хісна з його писанини,
Гібы із пса – солонины.

2.II.01

10(130)

Тяжкі роды

Нынішного стиха:

Стихла

Любов

Не без гріха.

12.XI.96

11(131)

Моя музা

Плаче-реве,

Слезы ллє,

Гі дощ:

Бо – і душу

Болит душа.

22.VII.01

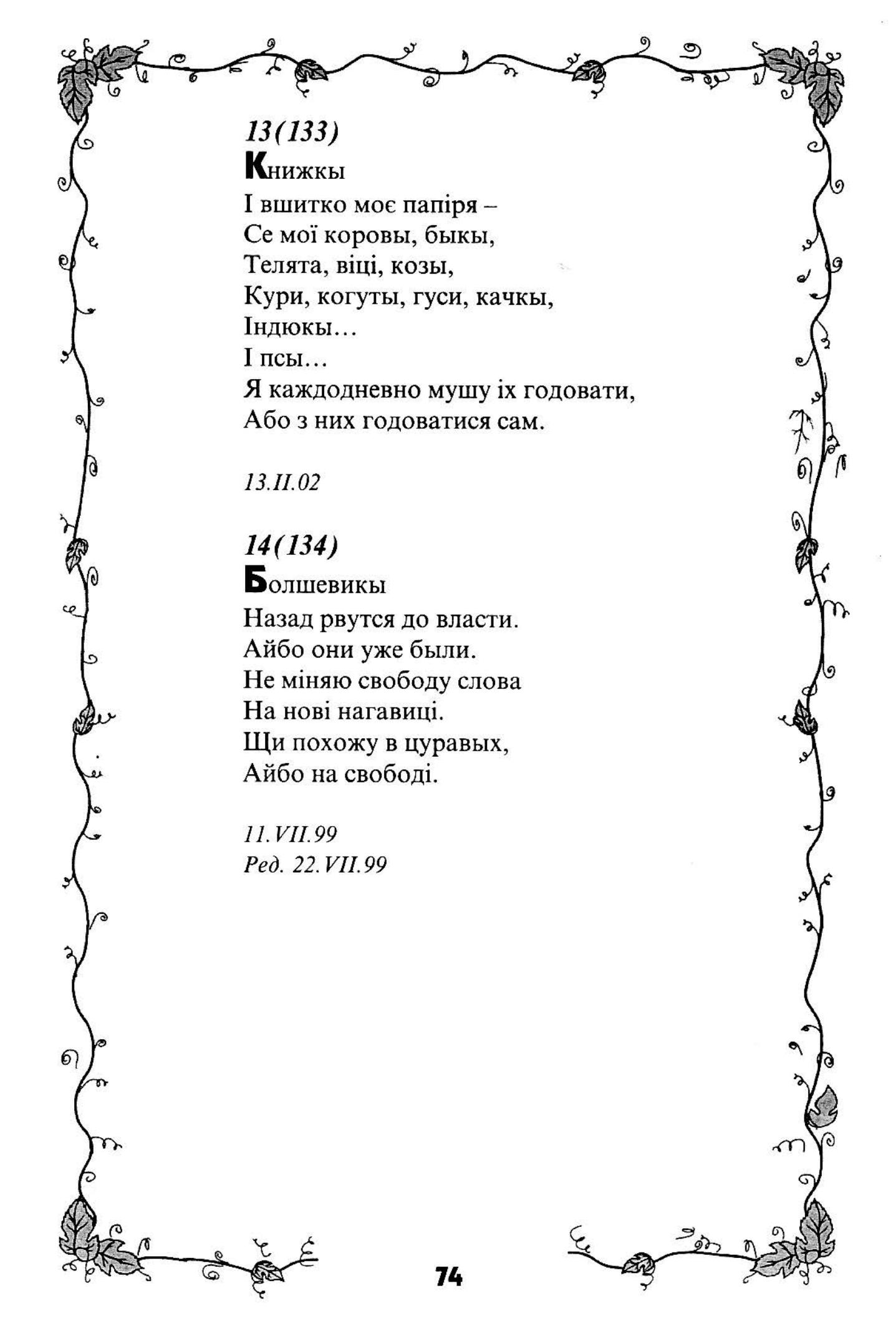
12(132)

Метафора, метафора!...

Тогда ѹ верлібрік,
Як выбрик.

Інак думка гола, неінтересна.
Бо гола думка – то не гола дívка.
Уберіт єдну ѹ другу в сорочку,
Вышиванку по карпацькому, –
Тогда інтересно буде ѹ роздивляти,
І... чувствовати.

17.I.2000

13(133)

Книжки

І вшитко моє папіря –
Се мої коровы, быкы,
Телята, віці, козы,
Кури, когуты, гуси, качки,
Індюкы...

І псы...

Я кождодневно мушу іх годовати,
Або з них годоватися сам.

13.II.02

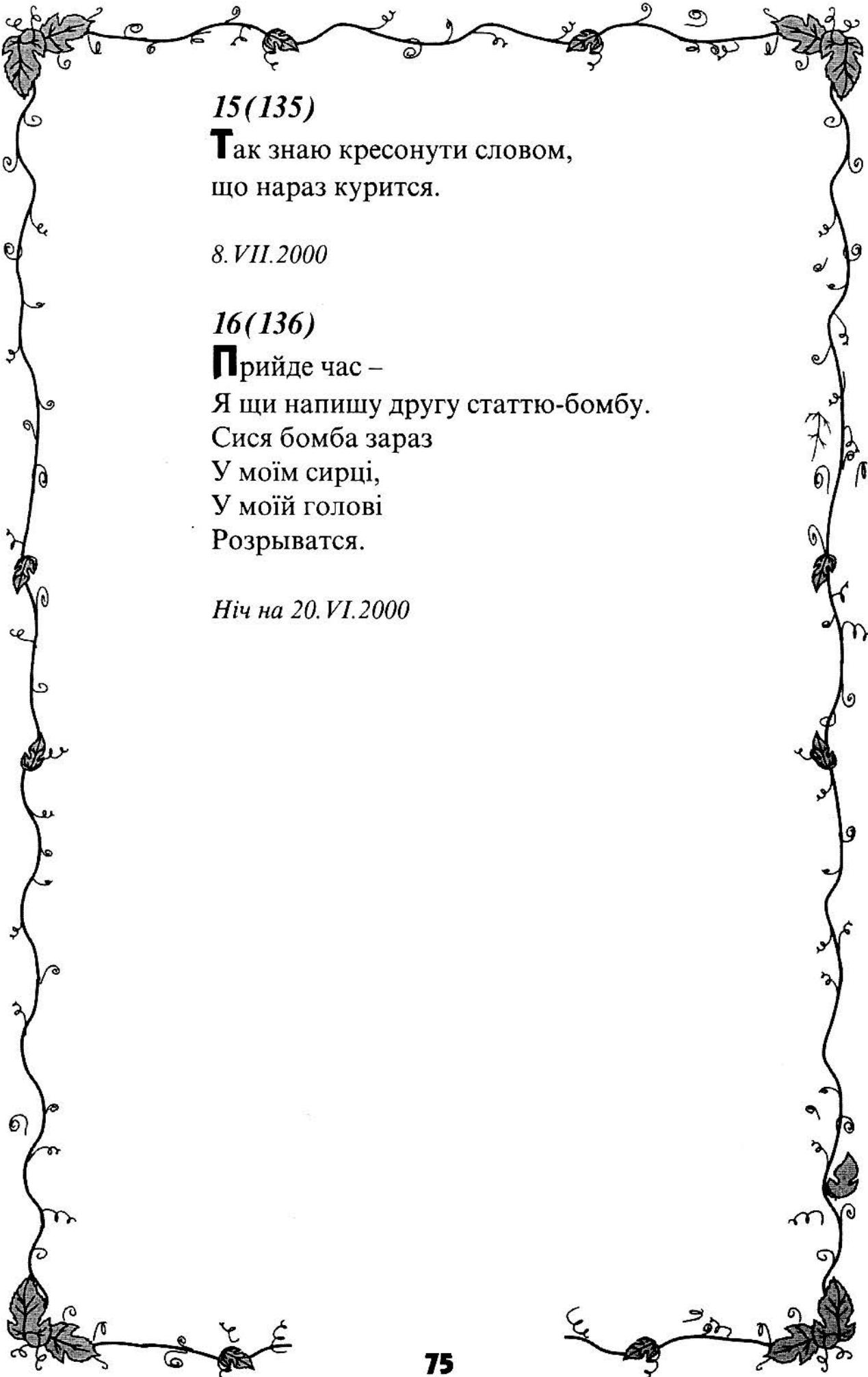
14(134)

Болшевики

Назад рвутся до власти.
Айбо они уже были.
Не міняю свободу слова
На нові нагавиці.
Щи похожу в цуравых,
Айбо на свободі.

11.VII.99

Ред. 22.VII.99

15(135)

Так знаю кресонути словом,
що нараз курится.

8.VII.2000

16(136)

Прийде час –
Я щи напишу другу статтю-бомбу.
Сися бомба зараз
У моїм сирці,
У моїй голові
Розриватся.

Ніч на 20.VI.2000

17(137)

Новта ля –
Хула
/Ля-ля-ля!/
Новта ля –
Хвала
/Ля-ля-ля!/
Дволикый звук
Ци дволики уста?

8.III.2000

18(138)

Супер
Суп
З пер
Поламаного
Мого
Крыла

21.IV.2000

Незн.ред. 10.II.02

19(139)

Перебачте, цімборове!

Я не хочу писати гусячим пером,
Коли є комп'ютер,
Хоть і про обскублену гуску –
Подкарпатську Русь.

13.I.2000

Ред. 30.I.02

20(140)

Ця новта

Русинська –
Цейтнот.
Може, прорубаю стіну
Крилом тишини?

7.II.02

21(141)

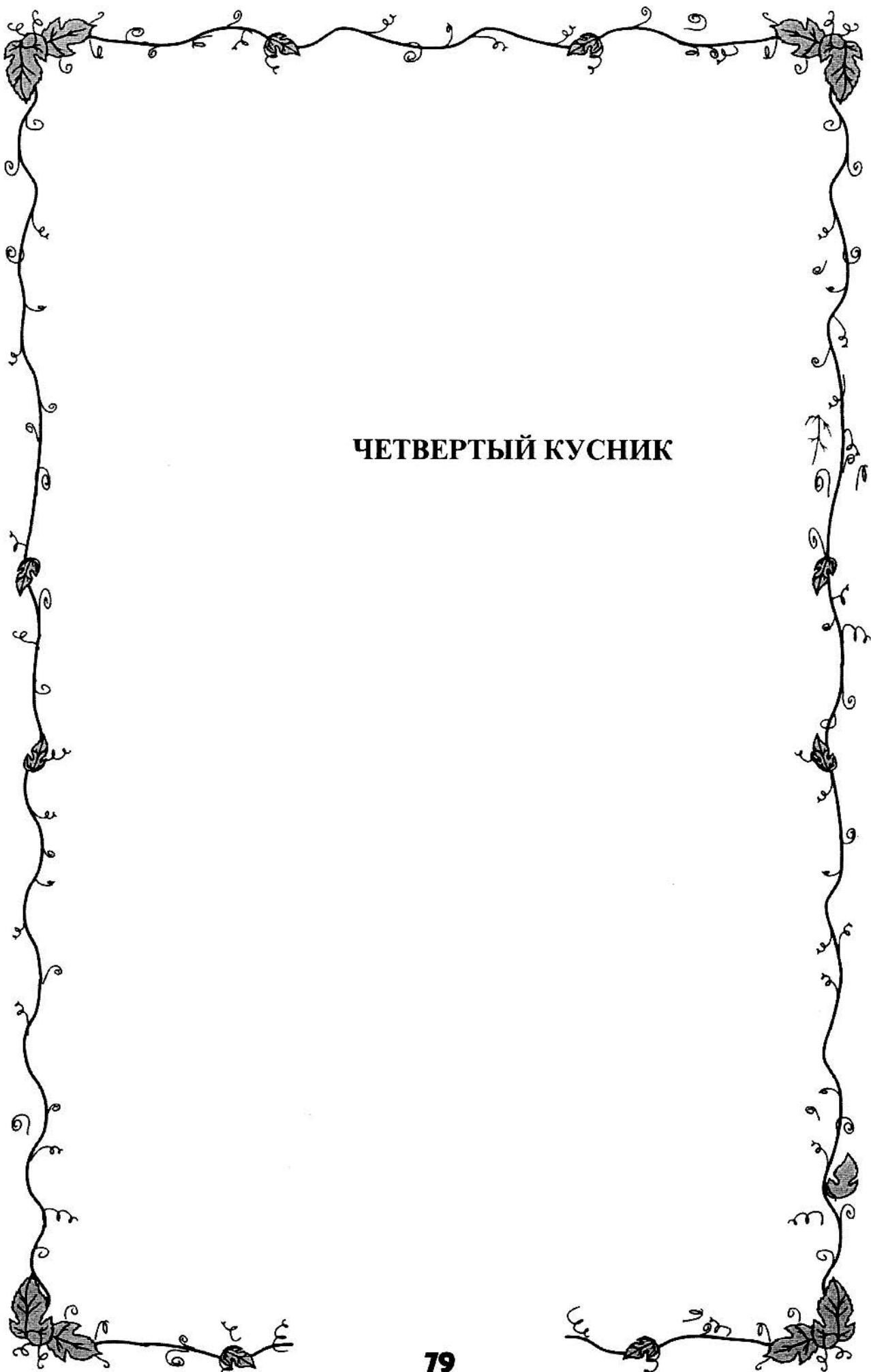
Фітькала моя жона –
Ілона Мейсарош,
Ілона Ченчі –
На команістичну ідеологію:
Писала собі особисті верлібry,
І єї книжка “Прийшов сезон патисонів”
Не на підсмажений смак.
Ц!.. Як смакує!

18.V.2000

22(142)

Старіюся:
Прийшов час
Збирати преміалный урожай.
Я скромно – по порядку:
Взяв премію крайову,
Претендую на Духновичову.
Но, а завтра путь чистий до Нобеля.
Най перебачат неприятелі.

2.I.02

ЧЕТВЕРТЫЙ КУСНИК

1(143)

Біс ми всадив кіл у ребро.
Тко го відты вытягне?

17–18.IV.01

2(144)

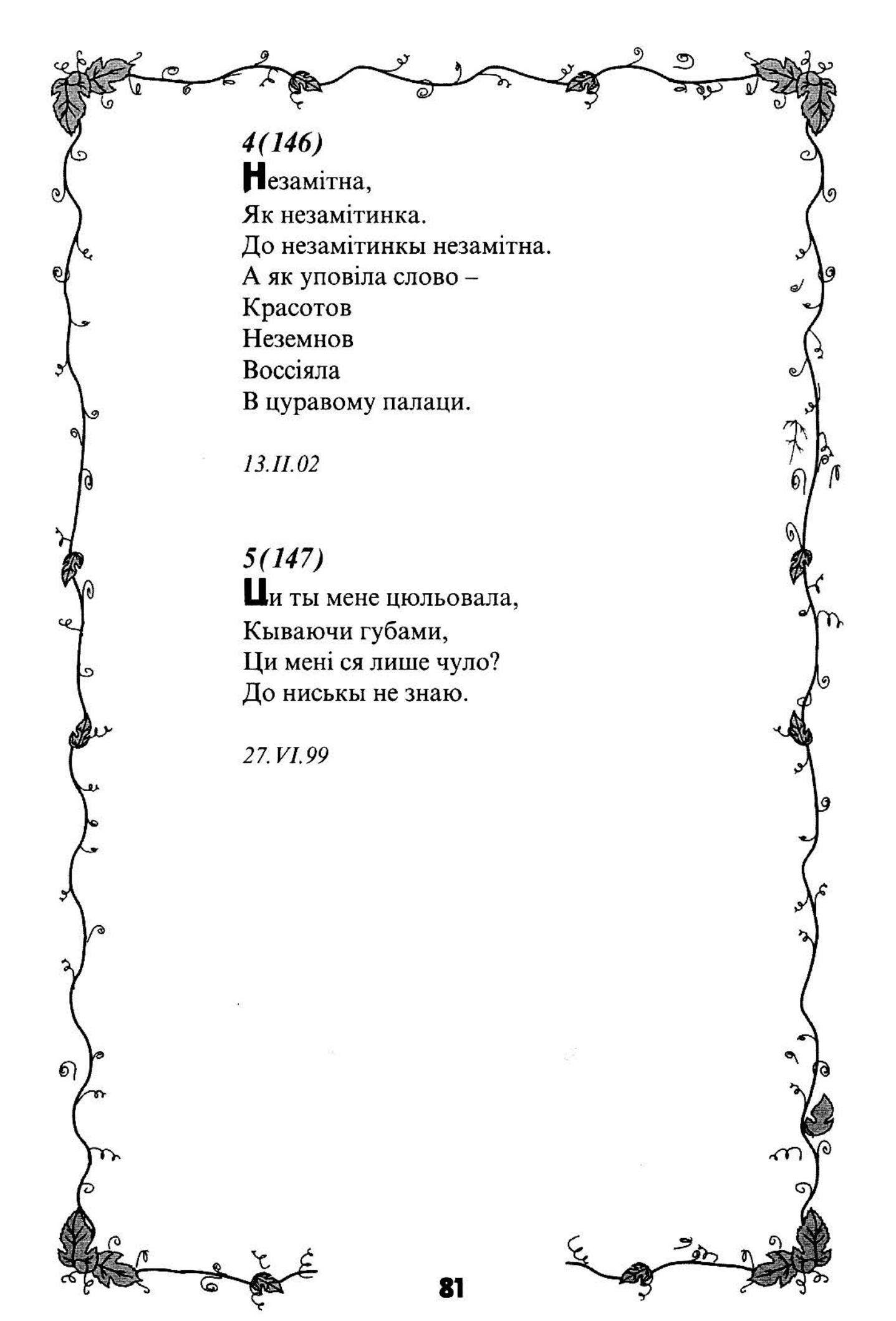
Кидь Бог створив Еву,
А Ева – як гуслі,
То Адам – лише смык.
І так, і сяк нерівні.

5.IV.01

3(145)

Така спека,
Що нігде ся діти
І вночи.

Ніч на 22.VIII.2000

4(146)

Незамітна,
Як незамітinka.
До незамітinkи незамітна.
А як уповіла слово –
Красотов
Неземнов
Воссіяла
В цуравому палаці.

13.II.02

5(147)

Ци ты мене цюльovalа,
Кываючи губами,
Ци мені ся лише чуло?
До ниськи не знаю.

27.VI.99

6(148)

Кавалірко моя.

Ты,

Гі літаючий танірь у хыжи –

Нашому космосови:

То зараз на кухни гримиш у мисята й лыжки.

То зараз ми щось будеш жмыкати.

То-сь перше була у спални зо мнов,

А я типирьки дивлю в ілумінатор

З літаючого таніря:

На земли, вижу, паде дощ,

А такий, що і пса шкода

Пустити з привязи.

13.II.02

7(149)

Загналась ми лише подобенку.
Бог ти дав такі красні губы.
І великі, гі ягоды.
Кидь бісь більше нич не мала
І того было бы доста
На цалый живот,
А не лише на тоту случайну ніч.
Ци случайну?
Ци вchorашну?
Ци – будущу?

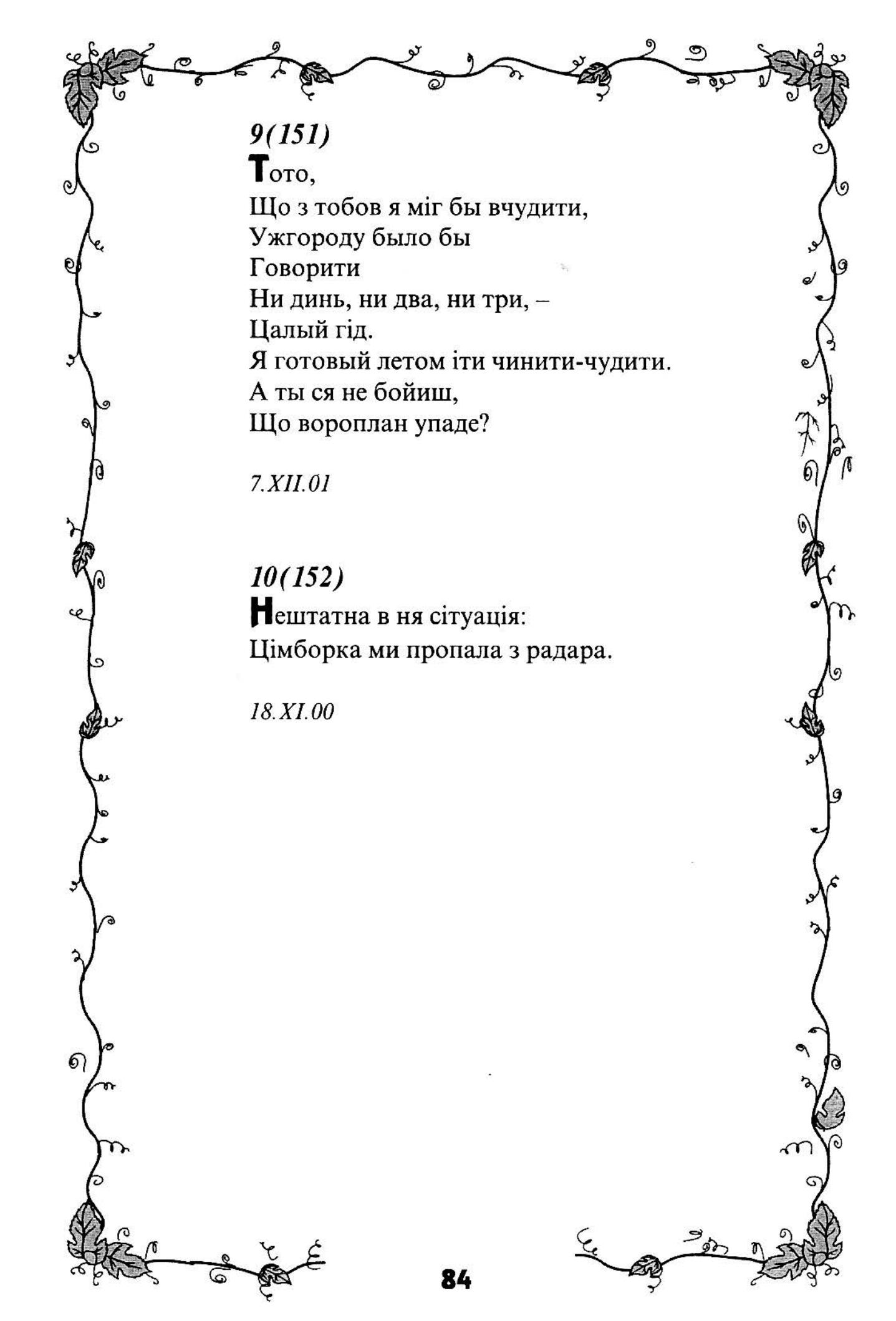
18.IV.99

8(150)

Хвостиком прикрылась врата
І позераш на ня вдоволено,
Як модода олениця
На старого оленя.
А так оно і є:
Я вже лише гладіатор.
Може, ниськи, правда,
Ши выйду на арену.
І буду ся глядати.

23.V.99

Незн.ред. 30.I.02

9(151)

Тото,

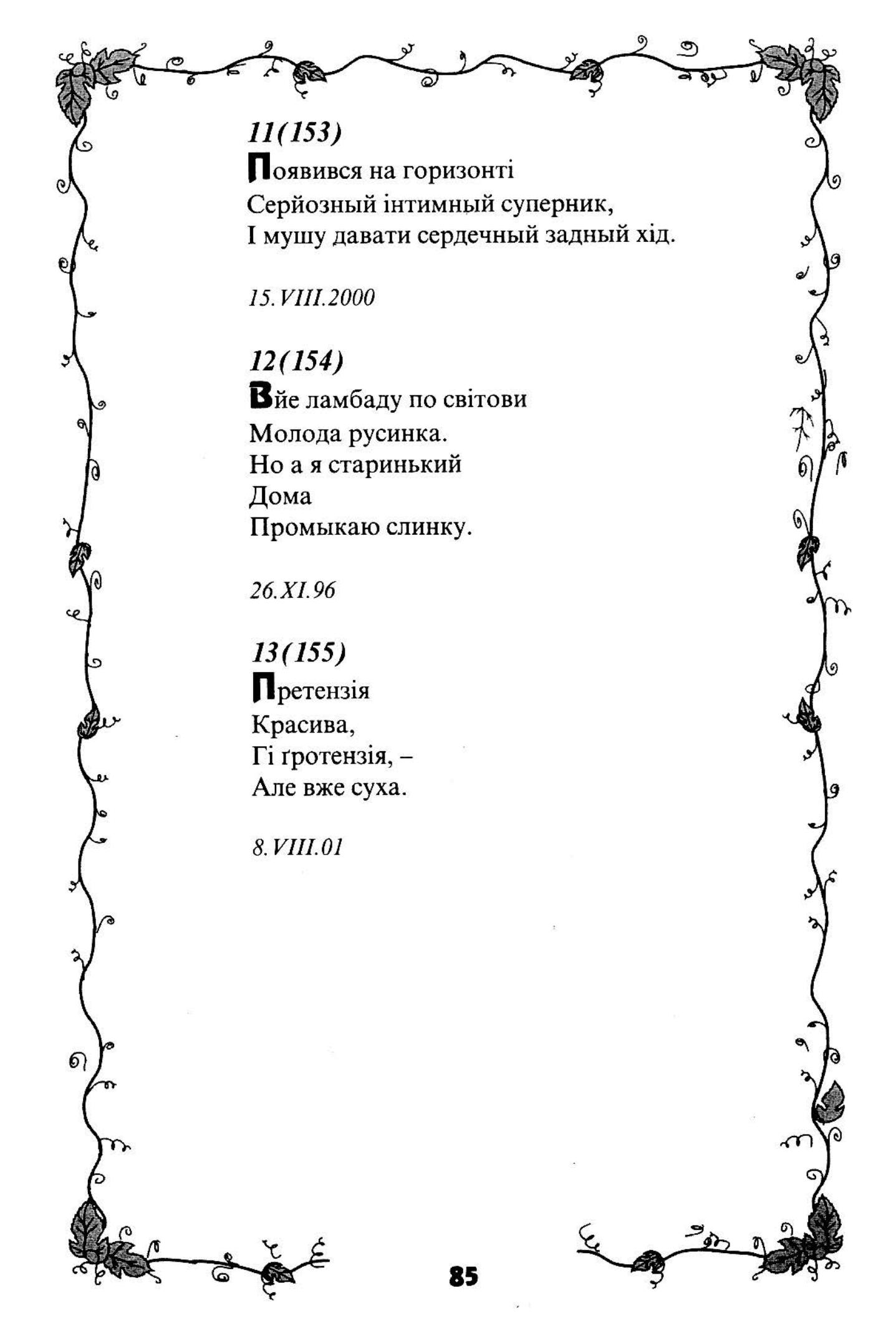
Що з тобов я міг бы вчудити,
Ужгороду было бы
Говорити
Ни динь, ни два, ни три, –
Цалый гід.
Я готовый летом іти чинити-чудити.
А ты ся не бойиш,
Що вороплан упаде?

7.XII.01

10(152)

Нештатна в ня ситуація:
Цімборка ми пропала з радара.

18.XI.00

11(153)

Появився на горизонті
Серйозний інтимний суперник,
І мушу давати сердечний задний хід.

15.VIII.2000

12(154)

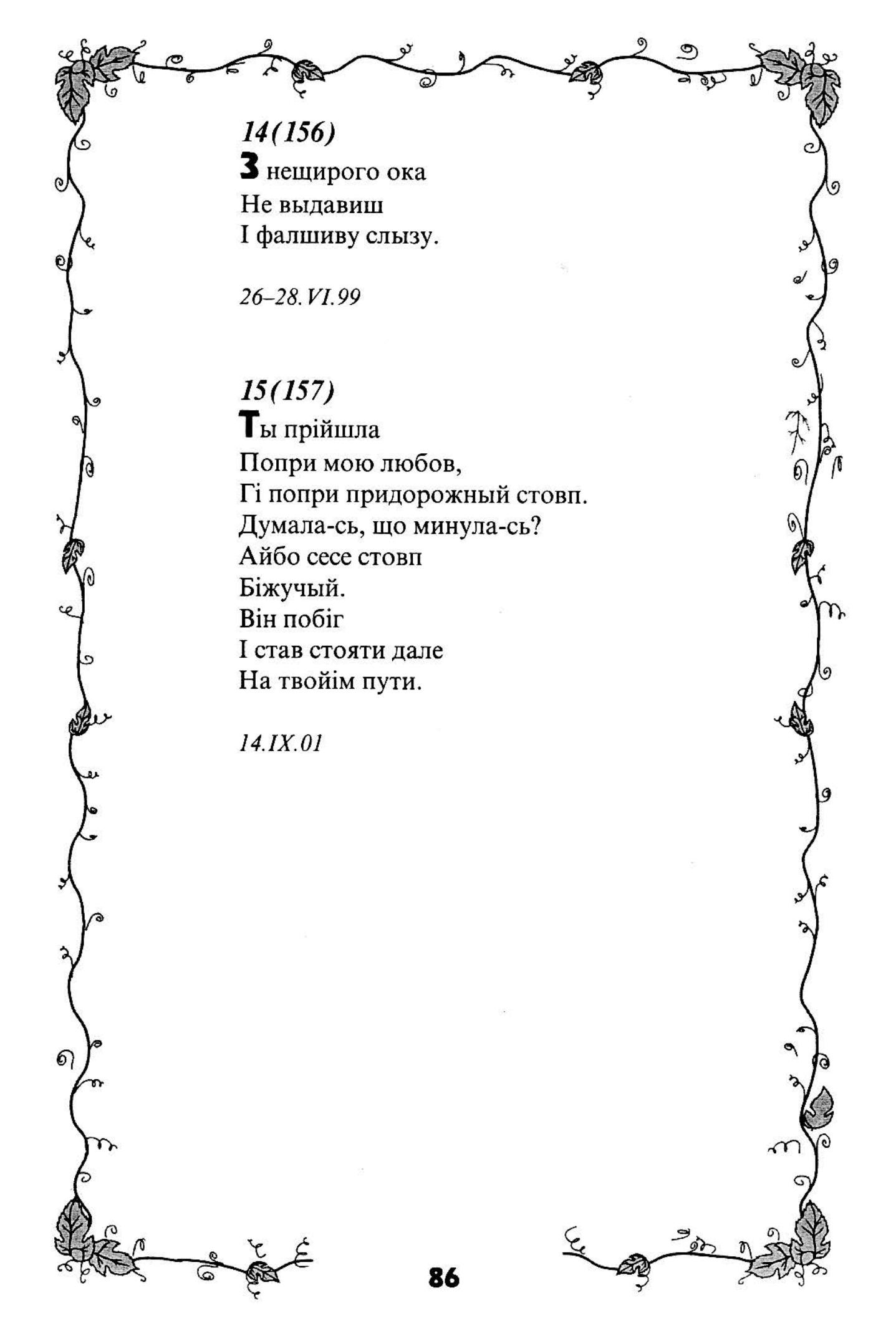
Віє ламбаду по світови
Молода русинка.
Но а я старинький
Дома
Промыкаю слинку.

26.XI.96

13(155)

Претензія
Красива,
Гі гротензія, –
Але вже суха.

8.VIII.01

14(156)

З нещирого ока
Не выдавиши
И фалшиву слызу.

26–28. VI. 99

15(157)

Ты прійшла
Попри мою любов,
Гі попри придорожний стовп.
Думала-сь, що минула-сь?
Айбо сесе стовп
Біжучый.
Він побіг
І став стояти дале
На твойім пути.

14.IX.01

16(158)

Но, й очи в тя!
А окаляры –
Гі малі біціглята:
Дуже легко вчинити аварію.

21.IV.01

17(159)

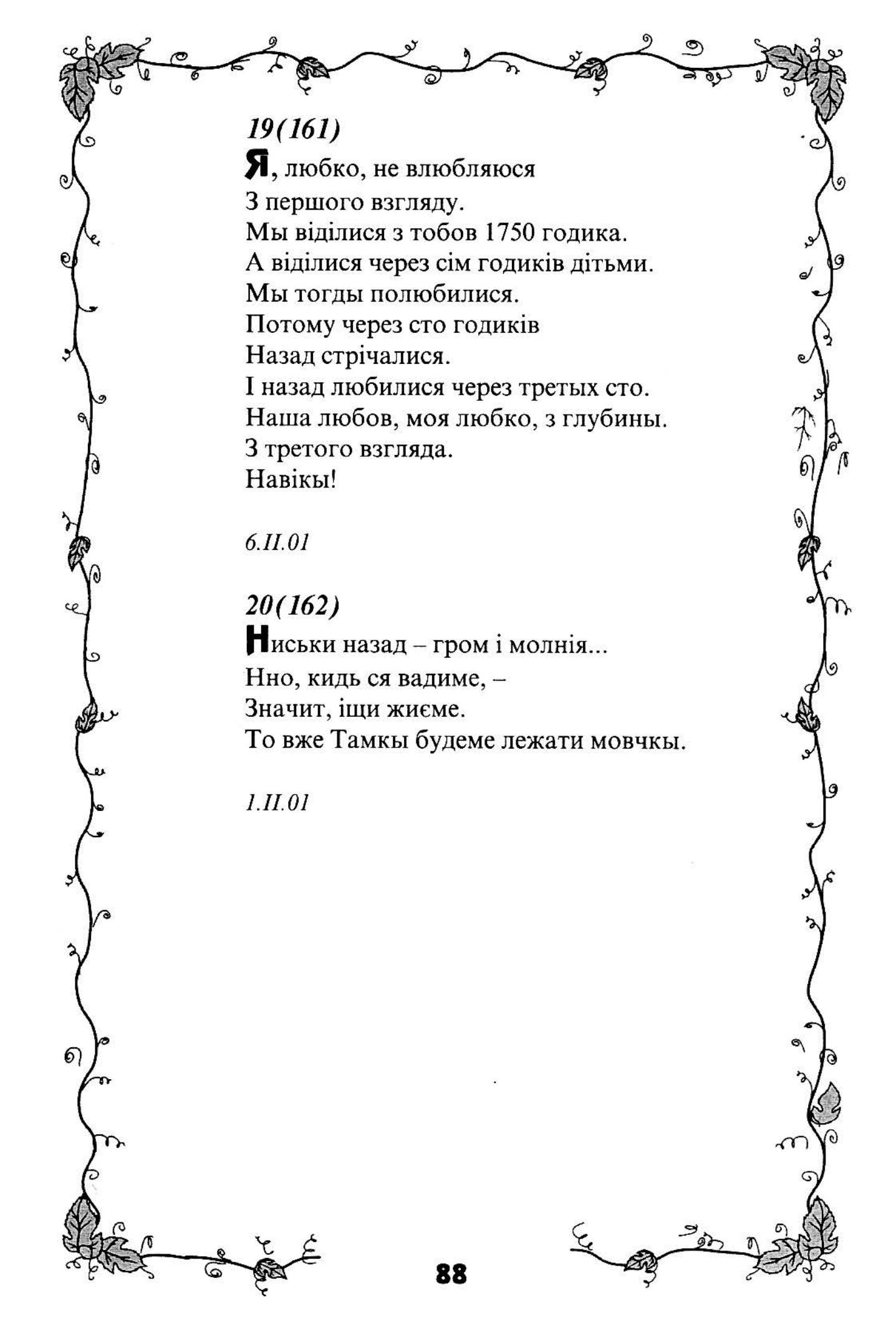
Ты наставила мині рогы.
Ты ми рогами
Я тебе й буду бости...
Й забоду.

1.XII.01

18(160)

Гікой олень,
Змітую розкішні рогы,
Що ми подаровала минула любка
Минулой яри.

23.V.99

19(161)

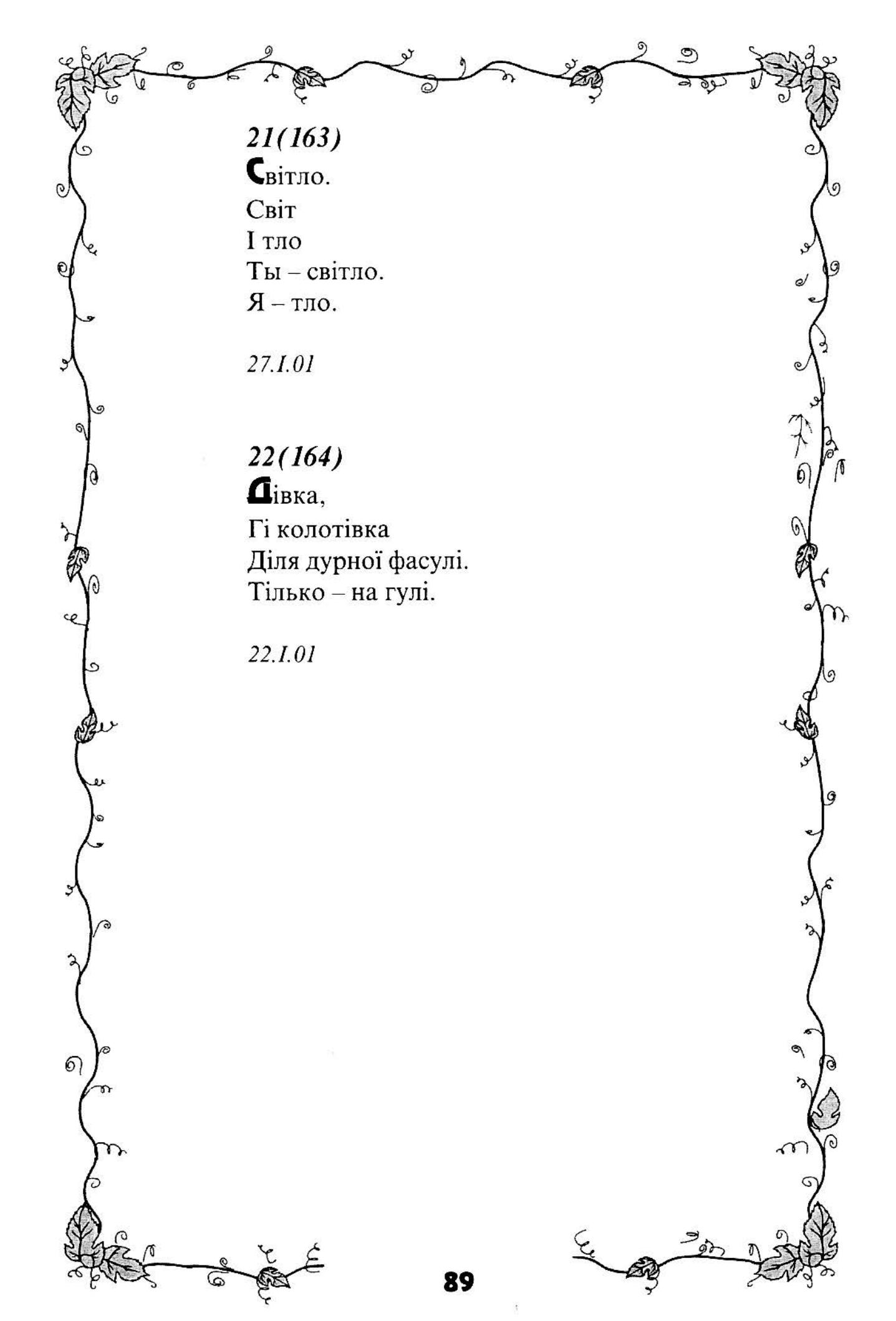
Я, любко, не влюблуюся
З першого взгляду.
Мы віділися з тобов 1750 годика.
А віділися через сім годиків дітьми.
Мы тоды полюбилися.
Потому через сто годиків
Назад стрічалися.
І назад любилися через третых сто.
Наша любов, моя любко, з глубини.
З третього взгляда.
Навікы!

6.II.01

20(162)

Ниськи назад – гром і молнія...
Нно, кидъ ся вадиме, –
Значит, іщи жиєме.
То вже Тамкы будеме лежати мовчкы.

1.II.01

21(163)

Світло.

Світ

I тло

Ты – світло.

Я – тло.

27.I.01

22(164)

Дівка,

Гі колотівка

Діля дурної фасулі.

Тілько – на гулі.

22.I.01

23(165)

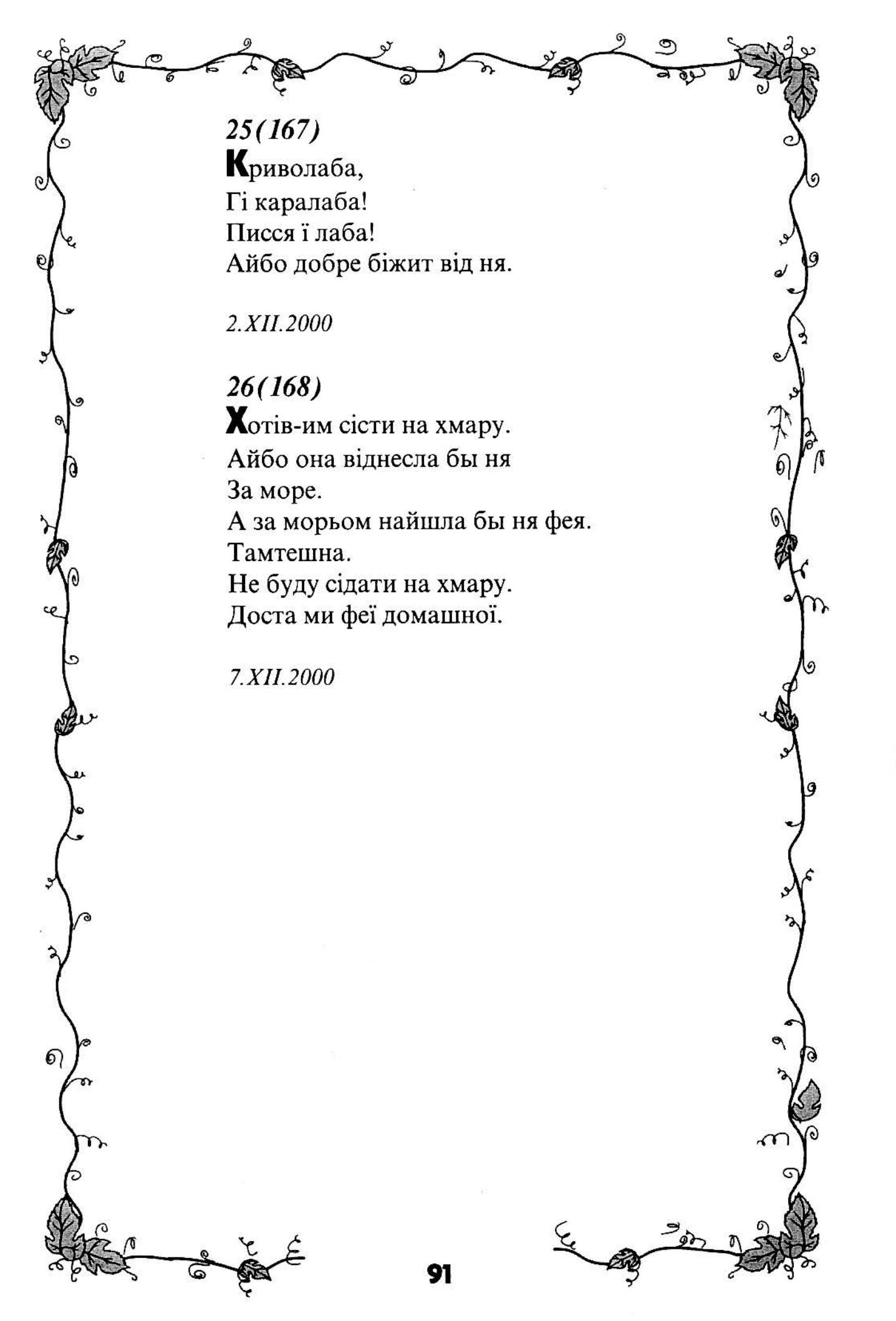
Я сам лишився на кониць гостины,
Як голубиць,
Який тоже подають послідним.
І мене газдыня
Мовчки розкусила та й ізіла.

25.III.01

24(166)

По французький ня обніми.
По французький ня поцюлюй.
Полюби ня по французький.
Оби-м хотъ на секунду
Быв Наполеоном.

21.I.02

25(167)

Криволаба,
Гі каралаба!
Писся ї лаба!
Айбо добрे біжит від ня.

2.XII.2000

26(168)

Хотів-им сісти на хмару.
Айбо она віднесла бы ня
За море.
А за морьом найшла бы ня фея.
Тамтешна.
Не буду сідати на хмару.
Доста ми феї домашної.

7.XII.2000

27(169)

Учинив бим подвиг,
Кидъ бим знат,
Що іменно ты го оціниш.
Я бы, приміром, скочив із скалы.
Айбо ты на тото уповіла бы,
Що я дуринь.
А я сесе і так знаю.
Тогда нашо буду скакати із скалы?

28(170)

Коли зайде
Монах мій
У твою печеру, —
Ци може остатися аскетом?

12.XII.99

29(171)

Я знаю, що ти не дівка –
А кактус.
Айбо чомусь кожду мінуту
Притискую тя до себе, –
Голое тіло до голого.
Кров цюпонит із ня...
Біла кров.

2.VII.2000

30(172)

Ты – гі парадичка.
А я люблю парадички.
А парадичка і ты –
Найліпше Боже соторіня на світі
Діля мене.

13.VIII.2000

31(173)

Я страдаю

У своїх папірьових джунглях.

А моя русалка

Із красним русалом

Найшли моримуха

Ув ужгородській хыжи.

І на гриби в хащу не треба было

Ходити.

19.I.2000

32(174)

Ты сполохна, гі білиця.

Такі в тя бліді лиця.

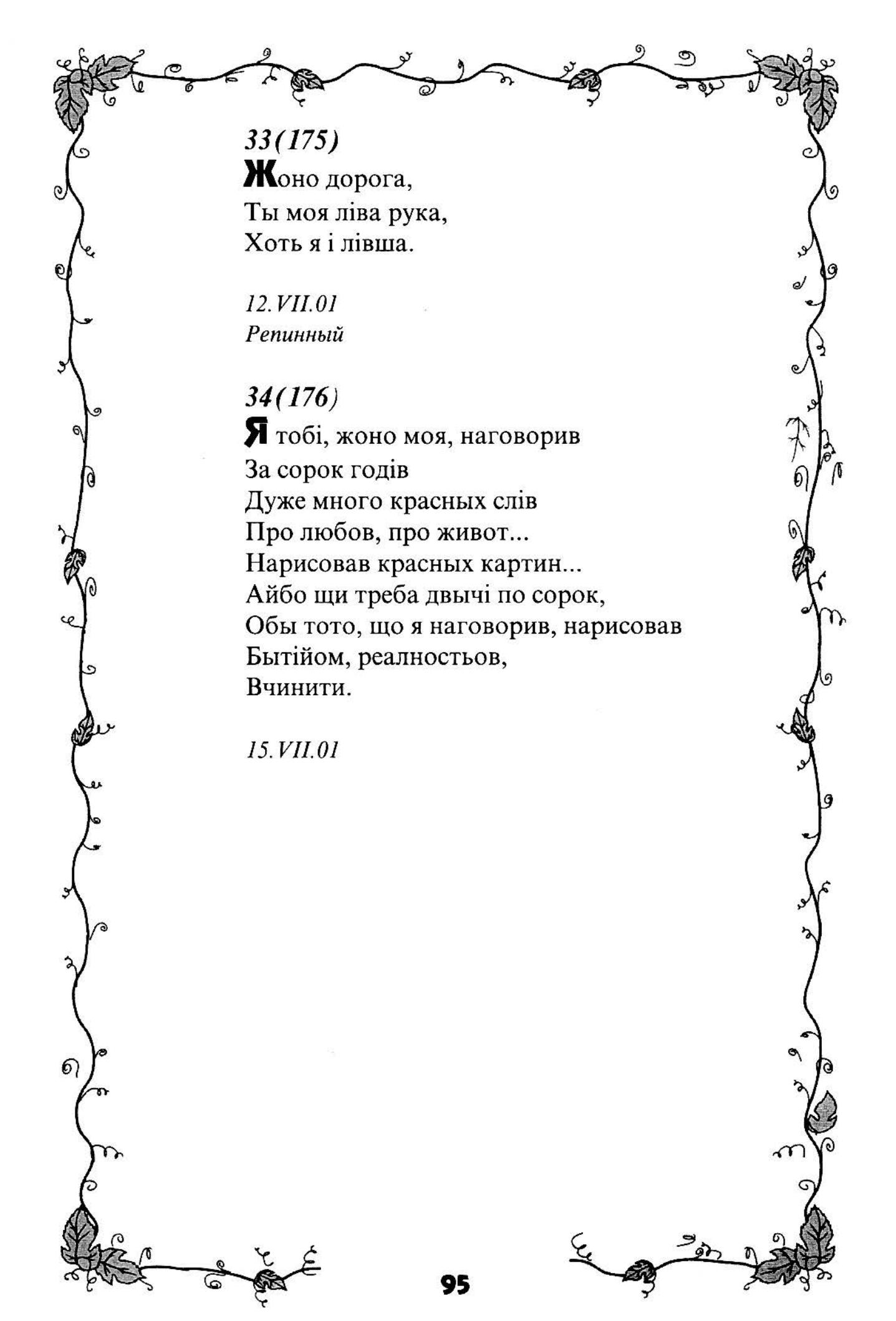
А два пиридні великі зубы

Усе готові розкусити мене,

Як оріх.

І виняти відты зирня...

13.XII.99

33(175)

Жоно дорога,
Ты моя ліва рука,
Хоть я і лівша.

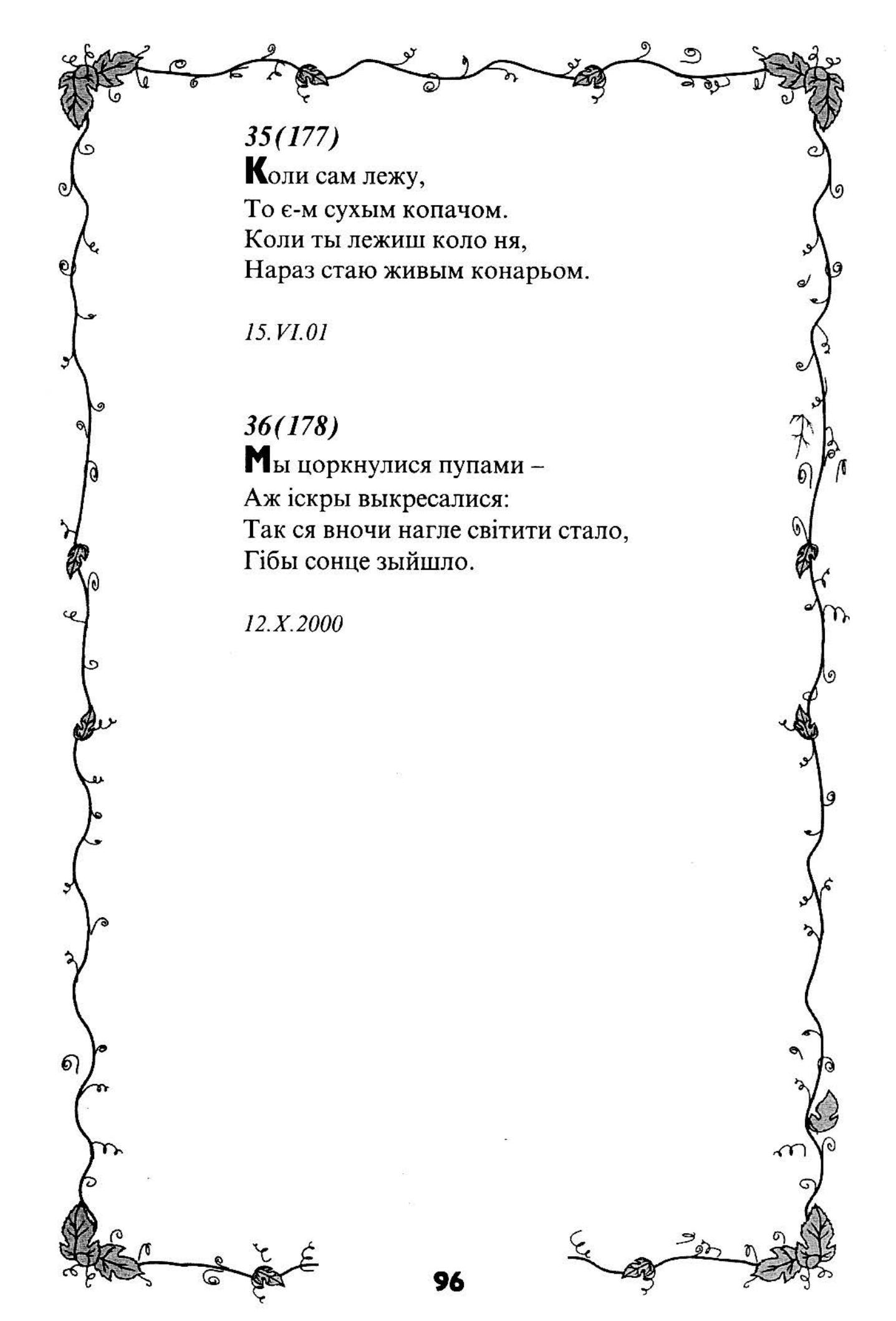
12.VII.01

Репинний

34(176)

Я тобі, жоно моя, наговорив
За сорок годів
Дуже много красных слів
Про любов, про живот...
Нарисовав красных картин...
Айбо щи треба двычі по сорок,
Обы тото, що я наговорив, нарисовав
Бытійом, реальнью, реальностюв,
Вчинити.

15.VII.01

35(177)

Коли сам лежу,
То є-м сухым копачом.
Коли ты лежиш коло ня,
Нараз стаю живым конарьом.

15.VI.01

36(178)

Мы цоркнулися пупами –
Аж іскри выкрасалися:
Так ся вночі нагле світити стало,
Гібы сонце зыйшло.

12.X.2000

37(179)

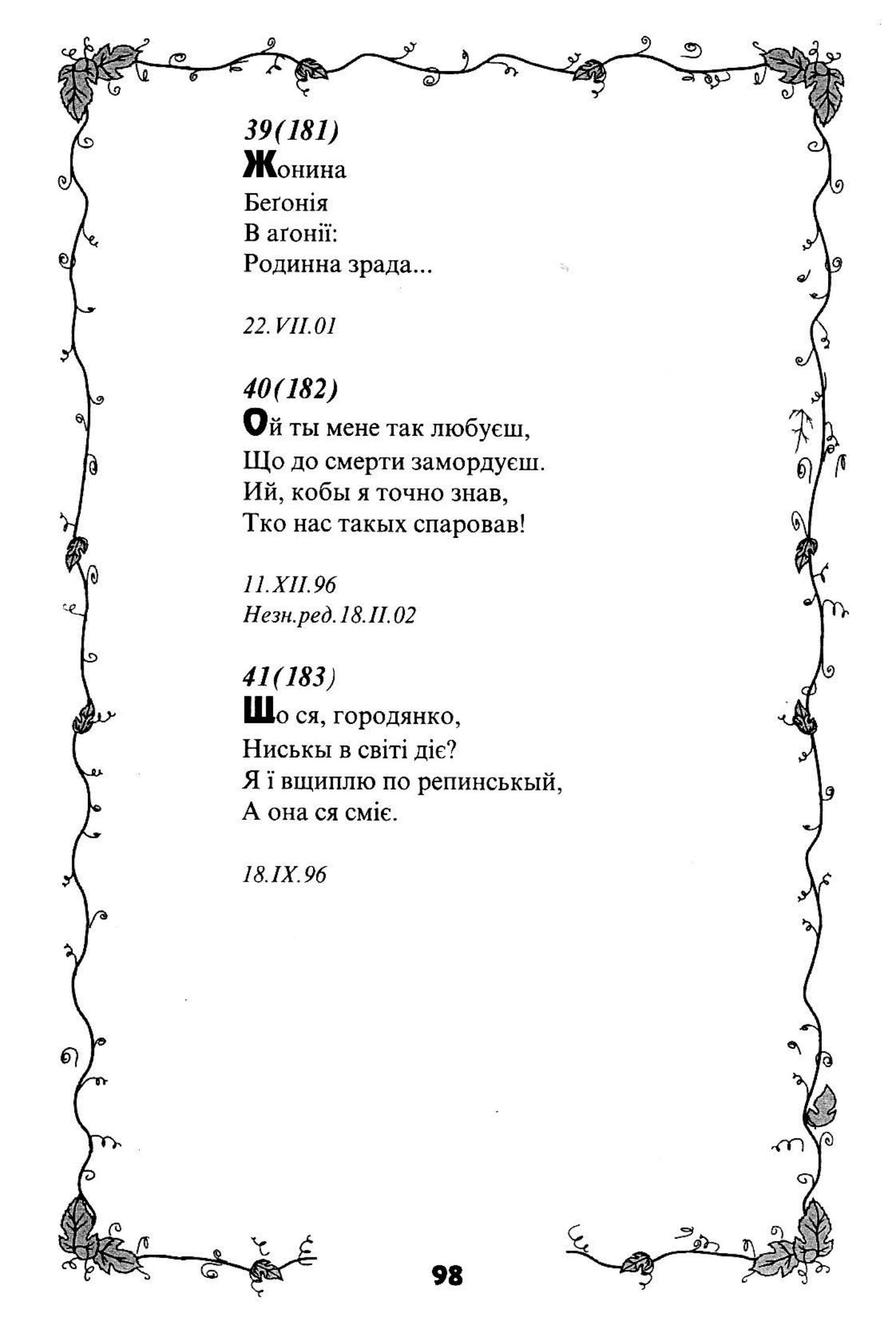
Я ниськы увичирі думав дістатися
Лише до Волосянки,
Що недоходя Середньова.
Бо темнося вже було.
Але пак, як-им рушив,
Та вже-к забіг-им
Аж у Глубокое.
І лише так-им ся вернув домі
Над рано.
Уже ся розвидняло.

9.VI.99

38(180)

У твоєму волосі
Лося
У потемках,
Цалу ніч
Імняти – ловити
Довелося.

Північ на 30.XII.2000

39(181)

Жонина

Бегонія
В агонії:
Родинна зрада...

22.VII.01

40(182)

Ой ты мене так любуєш,
Що до смерти замордуєш.
Ий, кобы я точно знов,
Тко нас таких спаровав!

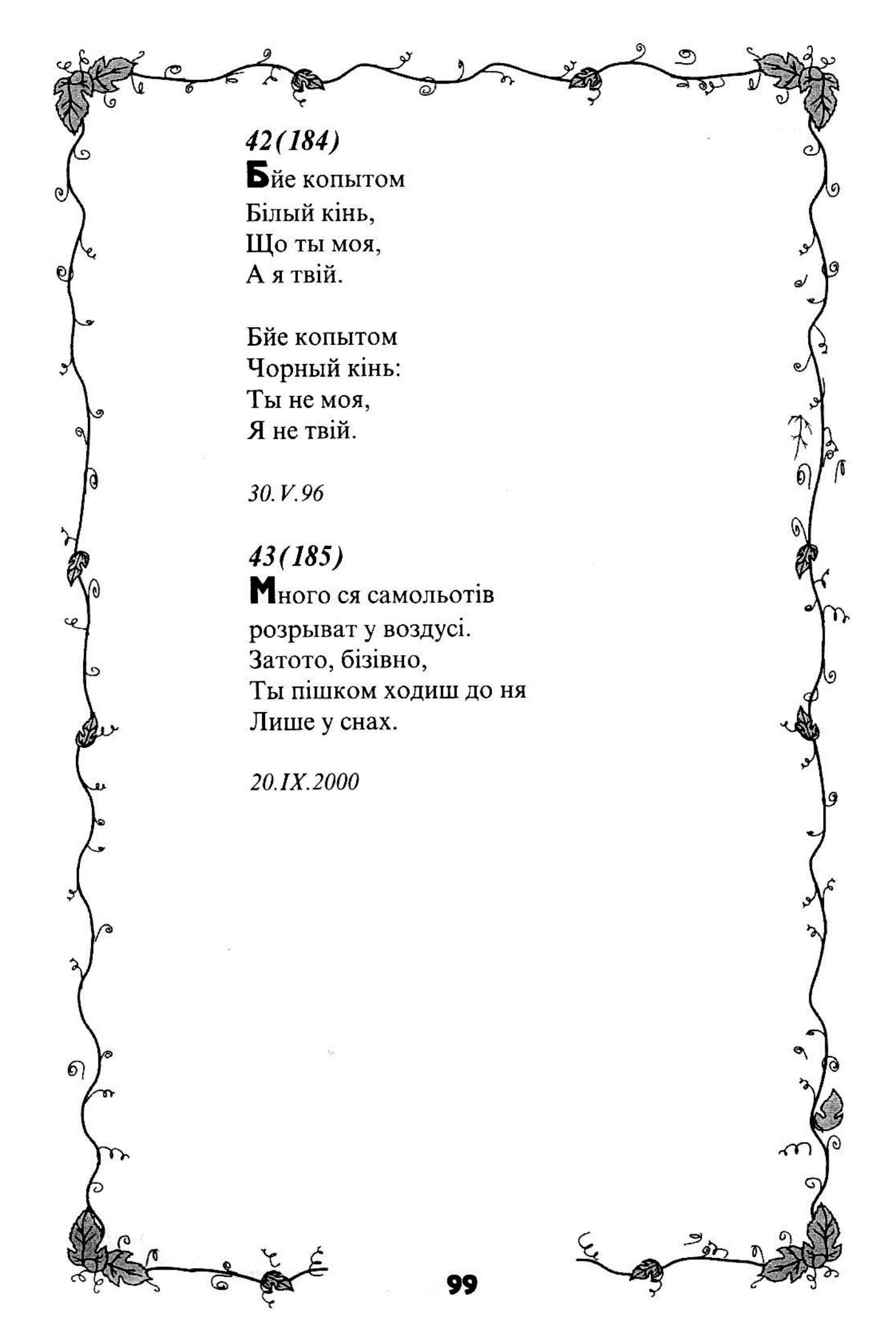
11.XII.96

Незн.ред. 18.II.02

41(183)

Шо ся, городянко,
Ниськи в світі діє?
Я ї вщиплю по репинський,
А она ся сміє.

18.IX.96

42(184)

Бие копытом
Білый кінь,
Що ты моя,
А я твій.

Бие копытом
Чорный кінь:
Ты не моя,
Я не твій.

30.V.96

43(185)

Много ся самольотів
розврывают у воздусі.
Затото, бізівно,
Ты пішком ходиш до ня
Лише у снах.

20.IX.2000

РВУЧИ ПУТА САМОЦЕНЗУРЫ

Заднє слово до зборника

“Рутенійо моя, Рутенійо...”

Куртвій есей з творчої лабораторії

Єдна близька до мене поетка якось ми каже:

— Ты самописьменник! Ты лише про себе пишеш! — і сесе має означати, що я пишу... погано.

Може бути, що погано (збоку май видко). Я бы наразі хотів подіскutoвати по существу поняття “самописьменник”. Я не вижу в тому біды, коли писатель списує зы себе якийсь образ або просто в уста свого героя ци персонажа вкладує свої мыслі, своє розуміння ситуації. Хыба не половина Достоєвського в його романах? Або Толстого, або Чехова? Та кождий писатель пише себе. У стихах тоже. Ліричний герой стихів, як правило, сам автор. Там його переживаня і біль, і гріх...

Айбо на туту поетку я не сердитый. Наоборот. Я дуже люблю єї стихи. Она ми близька, родна.

Нагадалося, коли писав я роман “Отець Духнович” і коли виписовав главы, як Будитель творив свій щедевр “Я русин был, єсм і буду”, я само собов переніс свою практику в його стіл письма. Бо тко може уповісти із стопроцентнов точністю, як писав вірші Духнович, із чого зачинав, як розвивав мысль, образ. Се може мальювати лише фантазія современного автора. Ясное діло, якби сохранилися чорновики, варіанты, было бы лекше. А коли іх неє, се може выгадовати лише стихотворець по аналогії, не претендуючи на стопроцентность точности. Бо іншый буде писати по-своєму, себе (!).

Правда, понятіє “самописьменник” може походити щи із большевицьких годів, коли писатель міг писати лише по указці, може, і про “вшитко” (соціалістичное) і, не дай Боже, про щось інтімное ци про себе. Книги дозовалися: кілько тамки має быти стихів гражданських, большевицько-політичных, а кілько любовных (послідних майменше).

Про чисту поезію говорилося лише у лайливому тоні. Я слабо тогди друковав книжки, бо не было як, але щось друковав. Щось іщи й ниськы лежит у загачнику, і треба помалы розбирати свої папірьові завалы. Та я, видитмися, скорше, як рідко котрый стихотворець із пост-совіцького пространства, позбувся зы своеї головы клятої самоцензуры. Секрет, що “совіцький писатель” майскорше быв сам собі й цензором: він знат, що писати мож, а що — не мож. Він знат, як (?) писати треба, а як не треба. Я по натурі авої — чоловік розкований, і мене не бавило, що про мене будуть

думати більшевицькі псевдоестети: я все писав, як мені писалося і про того писав, про що мені писалося. Затото щи дісѧть годів міг би-м нич не писати, лише випущати у світ написаное.

Коли явилися перші горбачовські косиці свободы слова, гі totы козульки на Верховині – перші косиці на млаці по снігах, я нібы уже быв готовый до роботы в других условіях. Тому я туйки і принимаю означеня “самописъменник” як похвалу, як комплімент. Айбо быв би-м нещирый, кидъ би-м не вповів, що стопроцентно позбытися більшевицької клепкы в літературнім писаню я щи не позбувся. Приміром, я щи, складуючи книгу стихів, ділю іх условно на гражданські стихи, стихи про стихи й інтімні стихи. Гібы три паралелні лінії тых співів. А тото єдно. Ци – триєдиное. Або не так?

І все мені віділося, що треба глядати і нові форми стиха. Не раз я находив учорашноє... Але быв-им єдним із первых карпацьких стихотворців, тко широко практиковав верлібр або білый стих. І звуково-буквеный авангард. Я страшно сердився на тых, що люблят лише рифмовати, не обтяжуючи себе мыльзов, а що они зарифмовуют: одкрыта ци баналность? Є там метафора, або ніт. А верлібр, видитмися, дає білше пространства діля метафоры.

Не хотів би-м повторьовати того, що про верлібр мннов писано і в научному журналі з межинародної філологічної конференції “Акта гунгаріка”, бо там я озвучив свої теоретичні тезіси верлібного іскуства. А пущаючи у світ одновременно дві свої книги русинських стихів з “минулого тисячорочя” в єдній – сій, “Рутенійо моя, Рутенійо...”, я акцентував на куртому верлібрі свій выбор, а в другому – “Аванте, авангарде!” – на даякых звуко-формалістічных гляданях. Я знаю про латіно-америцьку та й французьку школы “конкретної поезії” (семін). Про сесе в другім зборнику. Хоть і туйки сут курті верлібры, звукопис, ясноє діло.

Складуючи в єден час два зборники до выпуску у світ, писані по карпато-рутенський, радуюся, гі дітвак. Так ся радую, гіби-м пущав у світ якусь із самых первых своих книг за того нещасного, проклятого режиму, що вже нигде не вернеся на нашу зимлю, хочу віровати, коли не было свободы слова. Коли була двойна, тройна цензура над писательом.

Зараз спокойно афішує себе аполітічным писательом. Айбо ци сесе точно? Бізівно, ніт. Бо кожда моя буква дыхат карпацьков ідеологійов, або точно буде уповісти – ідеологійов корінных, – русинів. Бо з прийшлиаками, зайшлиаками мині не по дорозі. За своими взглядами я – карпато-рутенський націоналіст. Сю стадію, стадію націоналізма, мусит прйти каждый бездержавный народ, бо перескочити, гі колись скакали по совіцькому із феодалізма в більшевизм, то смішно: вшиткі із соціалізма ледвы скачут зараз назад – у “феодалізм”, коли се розуміти як натуралну стадію розвитія

народа, його уклад. Менталіту, способ газдованя. Поняття “націоналіст” употребляю, такий, в мудрому смислі слова – як патріот, патріотізм, базований на корінних цінностях моого народа.

Таким способом поетови й не треба прятатися від державної Безпеки, бо його настрої і мыслі в його стихах высказані публічно. Нияк ся не спрячу від того ока, кидь мож пофігльювати. Але нащо й прятатися? Стихи все були тов трібунов, з якої выголошувалися слова свободы (ци не Герценовий афорізм?).

Сися нова книга – нові мотіви, які переходят із моїх статів, бо все крутиться довкола моого отчого края – як епіцентра Землі, айбо вшитко й довкола мого Е́го – як епіцентра людства. А ци не так оно і є?! Я радый, що жиуют люди на планиті. Айбо і я хочу жити, – се раз. І не просто жити десь, а в себе дома. Довкола сиї філософії і сную образы, тчу верлібрістичне полотно (не раз мій верлібрік – гі выбрык), глядаю метафору. Лише метафору, бо гола думка не є інтересна. А кидь думку убрести у вышивану по карпацькій сорочку, тогды туту думку, гадаю, інтересно і роздивляти, і чувствовать. Так і пишу. Не чудуйтеся з моєї іронії, самоіронії, сарказму, гротеску, які не раз направлені назад на мене самого. У тім смислі порозумійте ня.

Так і дивлю на світ, выписуюся. Инак би-м іздурів, ачий.

Я Масариків гражданин у стихах. Але як політик хотів би-м ізобрази розпороті землі Подкарпацької Русі уєдно, об'єдинити іх нашим гербом з милым медведиком. Сисю ідею прогойкую і на обложці, яку сам придумав щи вночи на 16 юнія 1999 года, коли ся ми слабо спало – діля стихотворної книги. Гербы наших історичных зимиль довкола Головного Герба. Класно! Обы ся так і стало!

До сиї сущности мушу доказати, що дакому не любится мій термін “рутен”, а значит, і “Рутенія” як Подкарпатя чи карпато-рутенський (ткось бы упростив – “русинський”). Се не мое – історичне і у світі усталеное. Я тямлю, що й Ал.Духнович быв против термина “рутены”. Він радив Бідерману-австріяку і кождому слідуючому ученому, “чтоб благоізволил целком оставити ненависное прозвище в своих сочинениях”, бо “в ніяком славянском наречии ані не говорят, ані не пишут народа нашего імня “рутен”, “рутенус” (А.В.Духнович. Сочинения. Том 3, стр. 344). Та се приватна думка Будителя, най і авторитетна, не хочу віровати, що остаточна. Мы жыєме у других історічных параметрах.

Стосовно самої форми верлібра. Її отиць – американець Волт Вітмен. Іду відты. Лише куртый верлібр каммайбліше типирьки практикую. У тяжких годах совіцького режима я писав верлібры і по украинський. Они зображені у двотомнику “Срібні силуеты”. Годів дисять як пишу не лиш по украинський, а й по русинський і мало до великоруський, особено статі, есеї. Бо дись треба й друковатися

публіцістичним словом. Дись лекше з великоруського переводят на іностранный. Є в ня незначное число й стихів на великоруськім. Айбо то нич.

Я страшно люблю жанр мініатури – філозофської, інтімної. Як рифмованый четыривіршик, так і восьмивіршик, ци четыришорик, восьмишорик, так і куртый верлібр. Сисі послідні подаколи гіркі, подаколи солодкі, подаколи квасні, терпкі і які хочете. Видитмися, их смак іде від мого характера. Кидъ Біффон уповів, що стіл – се чоловік, то кийовський професор Стефан Крыжановський приставив сесе до моєї української книги “Секунды серця”, уповів, що в мене прозирають черты собственного стіла. Най буде! Як уповіла єдна газдышня:

– Я знаю собі ціну...

Так і я буду ціну собі знати. А вшиткым любитися й не хочу. Я є таким, яким я є. Публіка любить стихотворну тарабанщину, думаючи, що дешевое рифмование є стихотворным іскусством.

Язык сих верлібрів рутенський, карпато-рутенський, авадъ, уповім, бойківський, верховинський.

Я пишу так, як говорят бойки-верховинце села Репинного, демся уродив.

Я знаю, що датко не признає термін “бойки” ци “верховинце”. Його проблема. Теорітичні постулаты може разробляти і стихотворець, айбо у научнім есеї.

Писати верлібр – се дыхати сирцом. Айбо дыхати – не ядухливо (Я процитовав себе). Дыхайте не ядухливо, коли й читаєте. Я дякую америцькій русиністці – проф. Елайн Русінко, яка ня морально підпират – не смерковым колом. Она – етнічна землячка – озвучила високу оцінку моєї предидущої стихотворної книжки “Мы – слызинка на Земли” на славістичній конференції в Гамеріци. Значит, земля Волта Вітмена видит і мою Карпатську Підкову. І мене на ній.

Лечу в літературных небесах.

Автор

6 фебруара 2002 р.

Біографічна справка

Владимир Федоришинець родився 9 липня 1993 р. у селі Репинському на Тарнопільщині історичної Подкарпатської Русі (Карпатської України). Що ж діло по материнській лінії був учительом, доктором, а по батьківській - це більше селянином, який тав у власності заплю, піс. Владимира виходив українську школу, до вищіх русинських з осучаснішою країв союзів армадов і французам відносінням бали і закримі. Закончив український Ужгородський універзитет, або пішився русином... Стаття Владимира Федоришина "Я - русин, тій сам - русин", напечатана вліті 90-го року в Ужгороді двастотисячним тіражом у новинці "Закарпатська правда" по українській і в переводі також на великоруській і нараз переведена на два варіанти русинського язика у Словачії та Венгриї, а на англійській - в Голландії, - стала першим болісним інцидентом скрипом корінного жителя Карпат по Другій світовій війні. Це виступлення не лише інцидентом пробудило його земляків, а й потенціально зробило інша писателя народом. Нескінченні Владимира Федоришина - ізвісний писатель, автор численних книг на українській і великоруській язиках, автор перших романів "Отець Духовий" і поеми "Будітель", ізвісний есеїст - книжками "Мирний наш русинський путь", що вийшла в переводах на три язики (руsinський, словацький, англійський), "Судьба Карпат", "Я есмь Великий Русин", "Ми Русини - Неба Сами", "Бити русином - бити русинам", "Закончите начатое Будітелями", "Карпато-руменія у ХХІ столорії" та ін. Назви цих книг стали афорізмами. Владимира Федоришина - теоретик і активіст русинського движенья, перший редактор новинки "Подкарпатська Русь" (1992). Зараз очікує і став шансом редактором країнового журналу-альманаха "Літо". Він є заступником головної Русинської науково-просвітницької Общества в Ужгороді. На збориці русинських стихів "Ми - слызинка на Землі", як і на сесії "Руменичо моя, Руменичо...", - довго гекани в русинському світі.

ПОДЯКА

Красно дякую двом спонзорам,
без яких сиї книги як видання типірь не могло бы быти:
академіку Канадської Королівської Академії,
діректору Карпато-русинського дослідницького центру
в Окалі (Флоріда) проф. Полу Роберту Магочайу
та гражданину Данського королівства
Панови Н... імня якого буде розкритоє пузніше.
Сі двоє людей давніше ми знакомі,
і знаю, що они не студині до судьбы моого народу
і моего края, моєї личної судьбы.
Най Вам пожертва вернеся сторицьов!

Автор

27.II.02

Ужгород

РЕГІСТЕР СТИХІВ

зборника “Рутенійо моя, Рутенійо...”

Первий кусник

1 Рутенійо моя, Рутенійо!(6); 2 Теріторія (6); 3 Він пробудиться, мій народ (7); 4 Кажда звірина, пташина (8); 5 Блюза у гробі зотлє (8); 6 Русинський народ (9); 7 Спутник підвісили (9); 8 Урвалася нитка материнського языка (10); 9 Кажут, Святий Николай (10); 10/А Гойкае бойко (11); 11/Б Бойки вышивають хрестиком (11); 12 Тко мы съме на карті Европы (12); 13 Кидь Памір – дах світу (12); 14 Пане-товаришу,(13); 15 Рутенійо моя, Рутенійо...(14); 16 Карпатам (15); 17 Мій етнос (15); 18 Рутены древні.(16); 19 Видко, рутенам треба(17); 20 Щось ми діскомфортно (18); 21 Русинство (18); 22 У мене доміство із пламени (18); 23 Коли тну собі кусинь хліба (19); 24 Я прийшов на село у гості (19); 25 За столом сидить журя (19); 26 Ба тко нас в історії так угацмолив (20); 27 Мій народ, (20); 28 Суперукраїнце (21); 29 Ниськъ модно (21); 30 Кидь бы зараз стався землетрус у Карпатах (21); 31 Я дуже люблю бывать у Празі (21); 32 Не судьба (23); 33 Терпіт, русини-земляки (23); 34 Пожары на планіті (24); 35 Міленіум, міленіум... (25); 36 Де два русини (26); 37 Русини (26); 38 Економійа (27); 39 Мы ся, мирні (27); 40 Мирный (27); 41 Русины (28); 42 Гавкати на мітингу (28); 43 Сись чоловік мече собов (28); 44 Господи (29); 45 У слові “богшевик”(29); 46 Що тotto было eCePeCeP?(30) 47 У буси людий (30); 48 Супротиракетна парасоля (31); 49 У Гімалайох (31); 50 Клімат Землі (32); 51 То направду (32); 52 Чому Балканы (33); 53 Вулкані (33); 54 Може, Карпатська Підкова(34); 55 У баска (34); 56 Не циган у мене, газды русинського (35); 57 Сися зима (35); 58 На великий воді (36); 59 Уже горы не выдергуют(36); 60 Вчора лісі пострigli (37); 61 Кидь великий народ (37); 62 Чичинців малых (38); 63 Кидь у замковім рові косят траву (38); 64 Дідо пасе козу (39); 65 Бог сотворив (40).

Другий кусник

1(66) Печать (42); 2(67) Підступна депресія (42); 3(68) Господи Боже (43); 4(69) Сідинка забрела ми в бороду (43); 5(70) Я все розумный, руснак (44); 6(71) Аж у Репинний, домі (44); 7(72) Думают за ня (45); 8(73) Понеділник...(45); 9(74) Як тotto може быти (46); 10(75) Я мав потаємну надію (46); 11(76) Не сплю ночами (47); 12(77) Кидь ціль – робота (47); 13(78) Чорні ворони (48); 14(79) Тко відкрыват двірі головов (48); 15(80) Я склаа план денної суеты. (49); 16(81) Я сам собі верх сись Хрест на пличі (49); 17(82) Ты любиш высоту (50); 18(83) Выпендрүес (50); 19(84) Він сів на лодію (50); 20(85) Тяжкий живот (51); 21(86) Дивлю на безликый панелный дом (52); 22(87) Порхавки (53); 23(88)Ипен сись чоловік (53); 24(89)Ба ци мож говорити (54); 25(90) Ушитко мое серце (54); 26(91) Імаю сны за хвіст (54); 27(92)Міцний ланц мойих сумнівів (55); 28(93) Суєта, гі ланц (55); 29(94) Се не чоловік (55); 30(95) Сі сріблляники (56); 31(96) Ніч (56); 32(97)Організм ми (57); 33(98)Русинський смітняник (57); 34(99)Капкаю (58); 35(100)Пане Чумаку (58); 36(101)Еден фальшивый руснак (59); 37(102) З вывернутого (59); 38(103)Коли попик кілюхатый(60); 39(104)Сьому пописку (60); 40(105)Цвіте (60); 41(106)Професіональний любитель (61); 42(107)Сатана православный у ризах (61); 43(108)У мині пробужуєсс (62); 44(109)Чому браты по вірі (62); 45(110)Гікон (62); 46(111)Заздрісники (63); 47(112)Я, наївный (63); 48(113)Я просто обманув стару бабу – зиму (63); 49(114)Джентельменство (64); 50(115)Я ся ділсь розірву (64); 51(116)Спустися, чоловіче, на зимлю (64); 52(117)Проіграли наши футбалісти (65); 53(118)Бог дав ми новий динь (65); 54(119)Я не вірую (66); 55(120)Я бы выстрілив у тя, паскудо, з лука (66).

Третій кусник

1(121)Писати верлібр (68); 2(122)Старий Духнович (68); 3(123)Най бы мос слово (68); 4(124)Каждый Божий динь (69); 5(125)Через п'ять днів – 58 ми годів (69); 6(126)Я люблю Запад (70); 7(127)Грунти наш карпацький такий (71); 8(128)/A:У сього діпломованого юморіста (71); 9(129)/B:Хісна з його писанини (71); 10(130)Тяжкі роды (72); 11(131)Моя муз (72); 12(132)Метафора, метафора!.. (73); 13(133)Книжки (74); 14(134)Большевики (74); 15(135)Так знаю кресонути словом (75); 16(136)Прийде час (75); 17(137)Новта ля (76); 18(138)Супер (76); 19(139)Перебачте, цімборове! (77); 20(140)Ця новта (77); 21(141)Фіткала моя жона (78); 22(142)Старіюся (78).

Четвертий кусник

1(143)Біс ми всадив кіл у ребро (80); 2(144)Кидь Бог сотворив Еву (80); 3(145)Така спека (80); 4(146)Незамітна (81); 5(147)Ци ты мене щолькова (81); 6(148)Кавалірко моя (82); 7(149)Загнатали ми лише подобенку (83); 8(150)Хвостиком прикрылась врата (83); 9(151)Тото (84); 10(152)Нештатана в ня ситуація (84); 11(153)Появився на горизонті (85); 12(154)Віє ламбаду по світові (85); 13(155)Претензія (85); 14(156)З нещирого ока (86); 15(157)Ты прійшла (86); 16(158)Но, й очі в тя! (87); 17(159)Ты наставила мині роги (87); 18(160)Гікой олень (87); 19(161)Я, любко, не влюблуюся з першого взгляду (88); 20(162)Ниськи назал – гром і молнія... (88); 21(163)Світло (89); 22(164)Дівка (89); 23(165)Я сам лишився на коніць гостины (90); 24(166)По французькій ня обніми (90); 25(167)Криволаба (91); 26(168)Хотів-им сісти на хмару (91); 27(169)Учинив бим подвиг (92); 28(170)Коли зайде (92); 29(171)Я знаю, що ты не дівка (93); 30(172)Ты – гі парадичка (93); 31(173)Я страдаю (94); 32(174)Ты сполохна, гі білиця (94); 33(175)Жоно дорога (95); 34(194)Я тобі, жоно моя, наговорив (95); 35(177)Коли сам лежу (96); 36(178)Мы цоркнулися пупами (96); 37(179)Я ниськи увичирі думав дістатися (97); 38(180)У твоєму волосі (97); 39(181)Жонина (98); 40(182)Ой ты мене так любуєш (98); 41(183)Що ся, городянко (98); 42(184)Біє копытом (99); 43(185)Много ся самольотів (99).

Рвучи пута самоцензури (100-103); Біографічна справка(104); Подяка (105); Регістр стихів (106).

Художественое выданія
Владимир Стефанович Федынышынець
РУТЕНІЙО МОЯ, РУТЕНІЙО...
Модирні стихи на карпато-рутенському языкови
Авторська редакція

Проект выдання, художествено-технічна редакція
і верзія обложки авторовы
Коректура автора і Михайла Федынышынца

Послесловіе – куртый есей з творчої лабораторії – автора
На 4 ср. обгортки подобенка писателя роботы майстра
Алексій Попова (зйомка 1984 г.)
Оригінал-макет за проектом автора зробленый Наталков Повч
Выданя подготовленой восени 2001 г.

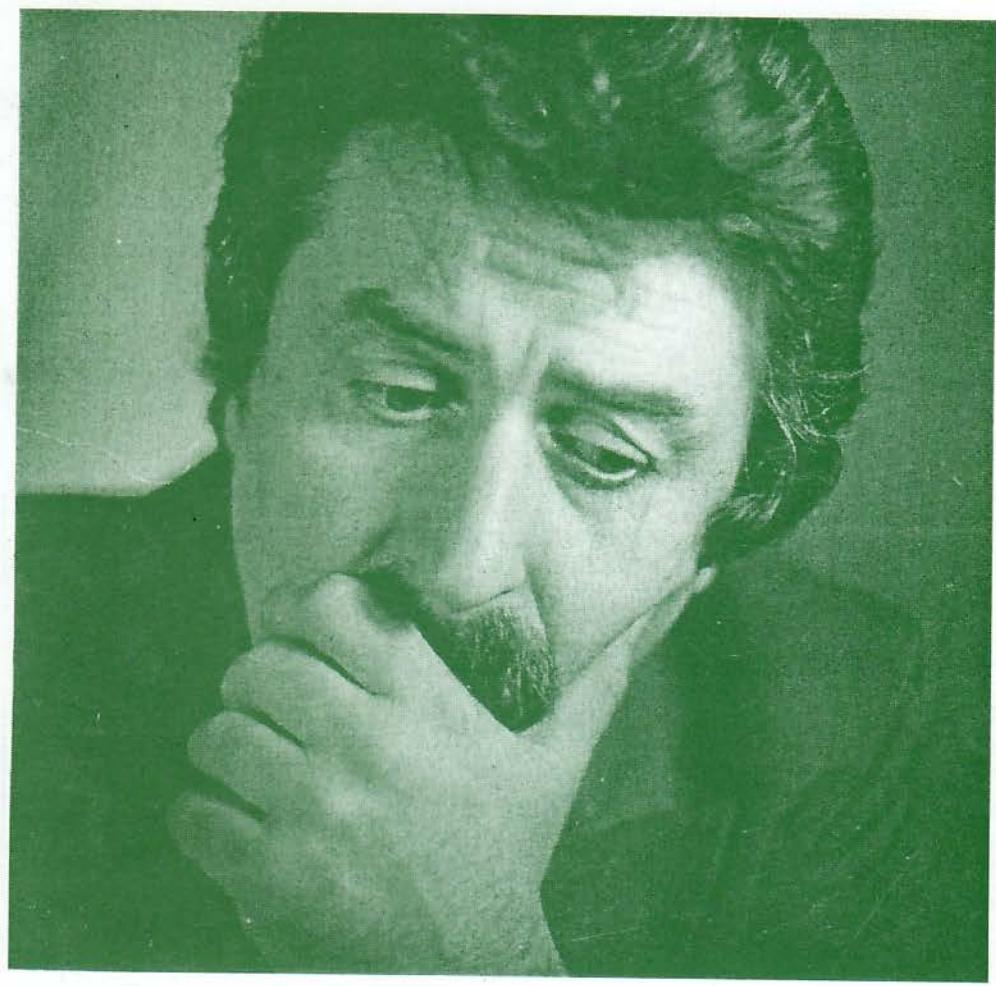
Формат 60x84/16 Шрифт Times New Roman
Папір офсетний 70гр. Печать офсет
Тираж 450 екземпляров
Напечатано в тіпографії Романа Повч

Крайовий часопис-алманах "Айно" (свідітельство про державну
регистрацію: серія Зт. № 143 від 28 януара 1998 г.

Сад журнала "Айно" (свідітельство про державну реєстрацію:
серія Зт. № 144 від 14 фебруара 1998 г.)

Основав Федынышынець В.С.

Адрес: 88015, Ужгород-15, ул. Легоцкого, 9, кв.52. Тел.: 5-23-83

Φ·Υ